

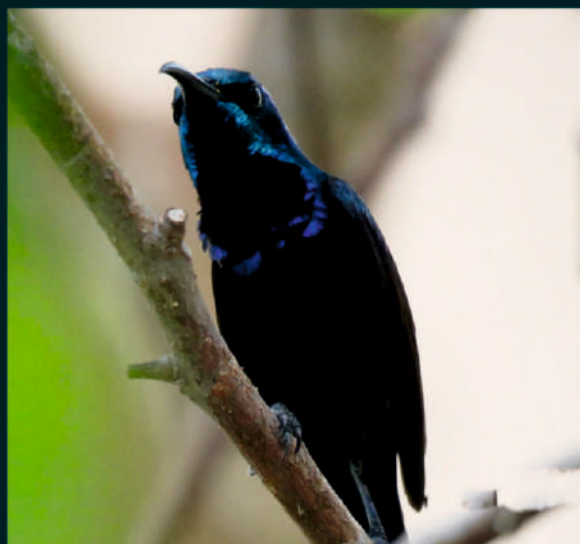
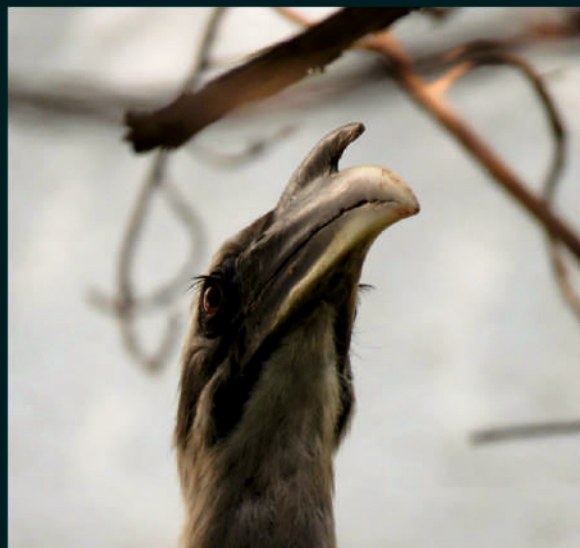
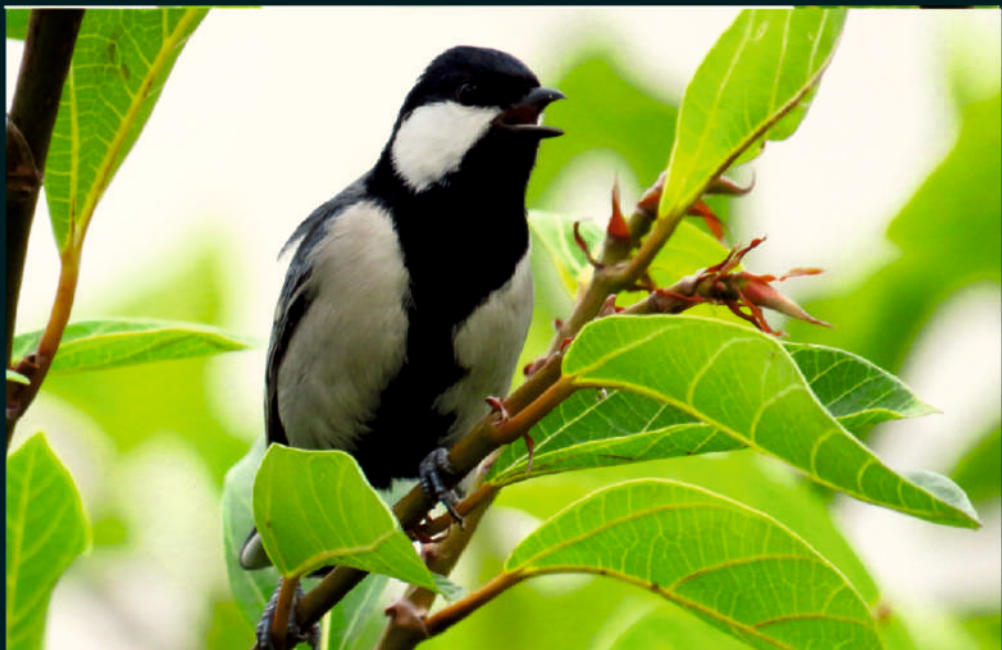
Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha's

VISION

ENGLISH MEDIUM SCHOOL

INSIGHT

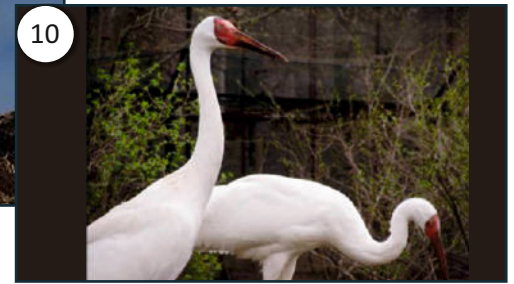
YEAR 2021-22

Critically endangered bird species in India

Sr. No.	English Name	Scientific Name	Marathi Name
1	Great Indian Bustard	<i>Ardeotis nigriceps</i>	माळढोक
2	Red Headed Vulture	<i>Sarcogyps calvus</i>	राज गिधाड / लाल डोक्याचे गिधाड
3	Forest Owlet	<i>Athene blewitti</i>	रानपिंगळा
4	Spoon Billed Sandpiper	<i>Calidris pygmaea</i>	चमच्या
5	Jerdon's Courser	<i>Rhinoptilus bitorquatus</i>	तुरंगी
6	Bengal Florican	<i>Houbaropsis bengalensis</i>	तणमोर
7	White Bellied Heron	<i>Ardea insignis</i>	पांढऱ्या पोटाचा बगळा
8	Himalayan Quail	<i>Ophrysia superciliosa</i>	हिमालयन लावा
9	Sociable Lapwing	<i>Vanellus gregarius</i>	संघचारी टिटवी
10	Siberian Crane	<i>Grus leucogeranus</i>	सायबेरीयन क्रौंच

Help us to be seen, not just remembered....

FOUNDER

Late Maharshi Dhondo Keshav Karve

President

Smt. Smita Ghaisas

Vice-president

Shri. Shashikant Sutar
Shri. Ajay Apte
Dr. Shri. Kantilal Sancheti
Dr. Shri. Dhananjay Kelkar

Life Workers

Dr. Madhuri Khambate
CA Sheetal Dandavate
Dr. Meena Ganpathy
Smt. Swati Shende
Smt. Kanchan Satpute
Shri. Pradeep Joshi

Chairman

Shri. Ravindra Deo

Vice-chairman

Smt. Vidya Kulkarni

Trustees

Shri. Rajendra Jog
Shri. Purushottam Lele
Shri. Atul Nagras

Secretary

Dr. Shri. P. V. S. Shastry

SCHOOL COMMITTEE

Chairperson

Dr. Dhananjay Kulkarni

Convener

Smt. Kanchan Satpute

Members

Shri. Ravindra Deo
Smt. Mohana Kadam
Smt. Savita Kajarekar
CA Sheetal Dandavate
Adv. Madhura Deshpande

Supervisor - Secondary Section

Smt. Archana Kanoujia

Supervisor - Primary Section

Smt. Uma Chandorkar
Smt. Dhanashri Phadke

Supervisor - Pre - Primary Section

Smt. Ashwini Khankale

Managing Committee Members

Shri. Ravindra Deo
Smt. Vidya Kulkarni
CA Abhay Kulkarni
Smt. Savita Kajarekar
Shri. Jayant Inamdar
Dr. Dhananjay Kulkarni
Smt. Mohana Kadam
Dr. Kishor Desarda
Shri. Kiran Barate
Smt. Seema Kamble
Shri. Dattaji Thorat
Shri. Prabhakar Sonpatki

Employee's Representative

Among Grantable Units

Shri. Prasad Nagarkar

Among Non-Grantable Units

Dr. Ajit Bhosale

Shri. Bharatbhushan Joshi

Teaching Staff Representative

Smt. Rupa Shastri
Smt. Sneha Phadke
Smt. Aditi Paranjape
Smt. Aarti Natekar

Non-Teaching Staff Representative

Smt. Madhura Bhokase

All birds find shelter during the rain, but the eagle avoids the rain by flying above the clouds.
Problems are common, but attitude makes the difference.

Managing Committee Members

President
Smt. Smita Ghaisas

Chairman
Shri. Ravindra Deo

Vice Chairperson
Smt. Vidya Kulkarni

School Committee
Chairman
Dr. Shri. Dhananjay Kulkarni

Managing Committee
Member
Shri. Kiran Barate

Managing Committee
Member
Dr. Kishor Desarda

Managing Committee
Member and Secretary
Dr. Shri. P. V. S. Shastry

Managing Committee
Member
Shri. Dattaji Thorat

Managing Committee
Member
Shri. Abhay Kulkarni

Managing Committee
Member
Shri. Prabhakar Sonpatki

Managing Committee
Member
Smt. Seema Kamble

Managing Committee
Member
Shri. Jayant Inamdar

Managing and School
Committee Member
Smt. Mohana Kadam

Managing and School
Committee Member
Smt. Sheetal Dandawate

Managing and School
Committee Member
Smt. Savita Kajarekar

School Committee
Member
Adv. Madhura Deshpande

Relationships are like birds, if you hold tightly they die, if you hold loosely they fly, but if you hold with care, they remain with you forever.

Vision Staff

Pre-Primary Section

Primary Section

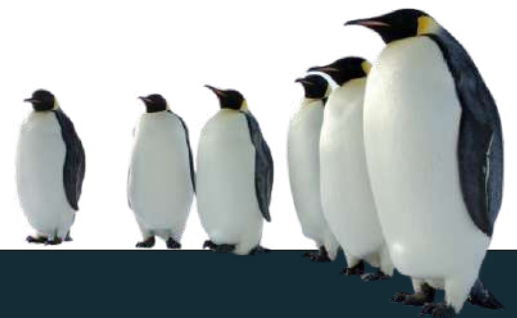

Secondary Section

No matter what yesterday was like, birds always start a new day with a smile.

Vision Office Staff and Sevikas

The bird is powered by its own life and by its motivation.

From the HM's Desk

It is said that 'Sharing knowledge is the key to unlocking the power of wisdom and the doors towards the evolution of mankind'. 'Insight' is one such platform, which provides the various stakeholders of the school to express their talents, convey the various developments which have taken place throughout the year vis- a- vis the school, convey their gratitude and ensure that their experiences and observations receive an enthusiastic audience. With the blessings of our honourable founder Bharatratna Maharshi Dhondo Keshav Karve and his Ardhangini, Baya Karve, I hereby wish to unveil our 15th edition of Insight and bring before you a world of difference which has been brought about in the school during the last two years. The school is a place where the student is given opportunities to enhance knowledge, develop skills, harness talents, shape the thinking process and build reasoning power, thus preparing the child to face the outside world, using the inner strengths and respecting the values imbibed in them.

The past two years of the pandemic have brought us closer to this world of realization and enabled us to learn a few lessons for a lifetime.

It taught the children the importance of a life, where, love, care and support for one another and resilience towards any tough situations is of utmost importance. On the other hand, it taught us adults, the difference between the needs and wants and the importance of keeping this difference in mind, while taking any important decisions henceforth. A lesson well learnt by all was the importance of inner engineering which can ensure content with the satisfaction of minimalistic needs and the respect towards others, including nature. It was here that we all realised that if we wanted to protect our future generations from such disasters and the relevant anxieties, it is about time for us to take some serious

If you want to fly, give up everything that weighs you down.

actions towards conserving nature.

It is said that 'The children learn more through what you are than what you teach them'. The school too believes in the same philosophy. Hence, the teachers took a step forward in this direction and invested their energy, talent, skills and prudent efforts towards the development of **३५me** - the Geography Laboratory, Baya Bird park, frames made using paper quilling, which depict the life cycles and their importance, and the textile frames showing the states where the different fabrics are woven. They also took a giant leap towards preparing activity based teaching-learning aids, by developing ample of games under the Marathi Mandal, with the sole objective of keeping students rooted to their basic values, culture and origins.

Our painstaking teachers were delighted with the idea of engaging the students creatively in the future and did not bother about the endless changes which had to be made to their own planners due to the repetitive changes proposed by the GRs received during this period. This indeed would have been impossible without the seamless support of our honourable Managing Committee and the non-teaching staff which stood behind all of us like a rock.

We hereby wish to declare that this year, the school has deliberately given preference to the articles, poems, drawings, puzzles and jokes written by the students, teachers or parents themselves, the length of the articles being no bar, in order to appreciate and encourage originality and creativity within the Vision fraternity. This, in our opinion would provide the

children, parents and teachers to not only portray their hidden talents, but also chisel them by gaining further exposure and making real advancements in the related skills. We truly wish to motivate the various stakeholders, especially the students, to spend time in extra reading, pursuing their hobbies, ensuring physical fitness through regular exercise and giving their bit towards the society to which they belong. With the hope that our dear parents would second this decision of ours, we hope that our dear students will make their teachers and parents proud through their actions.

I hereby wish to take this opportunity to thank all the contributors of the magazine for having taken time off and given such valuable content to the school magazine.

Last but not the least, I would like to extend a warm gratitude towards our hardworking magazine team, without whom this marvel called 'Insight' would not have been a reality.

We look forward to receiving appreciation, feedback and suggestions from our dear parents and thus contribute towards taking the quality of this magazine a notch higher during the next academic year.

Regards

Mrs. Kanchan Satpute

Headmistress

India - Indian peacock

Peacocks take three years to develop their tail plumage.

श्रीमती प्रज्ञा जोशी
(पूर्व प्राथमिक विभाग)

“हम पंछी उन्मुक्त गगन के
पिंजरबद्ध न गा पाएँगे,
कनक-तीलियों से टकराकर
पुलकित पंख टूट जाएँगे।”

कवि शिव मंगल सिंह 'सुमन' द्वारा लिखी काव्य पंक्ति की तरह यह अनुभूति पिछले दो साल से हमें आई है, जहाँ महामारी कोरोना की वजह से हम सब पिंजरे में बंद किसी पंछी की तरह फड़फड़ा रहे थे। मनुष्य जीवन में मानो एक परिवर्तन-सा आ गया था। चाहे वह पाठशाला हो या दिनचर्या हो, सब में एक बड़ा परिवर्तन आ गया। पाठशाला ने हर नए तकनीक को स्वतंत्र भाव से अपनाया, फिर चाहे वह ऑनलाइन पढ़ना हो या पाठशाला की वार्षिक पत्रिका 'Insight' हो। सब डिजिटल हो गया है।

इस संसार में समाज के लिए तो बहुत लोग काम करते हैं परंतु उन बेजुबान पंछियों के लिए बहुत कम लोग सोचते हैं। पंछी तिनका-तिनका जोड़कर अपना आशियाना बनाता है पर, उन के घोंसलों के लिए अब जगह ही नहीं बची। यही विचार कर हमारी पाठशाला की प्रधानाचार्या श्रीमती कांचन सातपुते जी ने पंछियों के लिए घरोंदे की, संकल्पना की जिसे एक सुंदर रूप दिया सारे Vision परिवार के अध्यापक और अध्यापिकाओं ने। उनकी इस संकल्पना ने 'बाया बर्ड पार्क' का रूप लिया। इसी संकल्पना को

आगे बढ़ाते हुए, इस साल पाठशाला की वार्षिक पत्रिका भी इसी विषय पर आधारित है।

जिस प्रकार सूर्य अपनी किरण सारे जहाँ में फैलता है और सब को रोशनी देता है, उसी प्रकार हमारी प्रधानाचार्या अपनी ज्ञान की रोशनी से सब का मार्गदर्शन करती हैं। इस पत्रिका की संकल्पना और रचना में भी हमारी कल्पनाशक्ति को उन्होंने जो नया प्रारूप दिया जिसके लिए हम सब उनके सदा ऋणी हैं।

जिस प्रकार पंछी तिनका-तिनका जोड़कर अपना घोंसला बनाता है, उसी प्रकार इस पत्रिका रूपी घोंसले में सभी का अमूल्य योगदान है। हमारे तीन विभागों की पर्यवेक्षिकाएँ श्रीमती अश्विनी खंकाळे जी, श्रीमती धनश्री फडके जी, श्रीमती अर्चना कनोजिया जी इस सभी के सहयोग के लिए हम आभारी हैं।

एक पंछी अपना घोंसला पेड़ की लकड़ी, घास, धागा, पत्ती आदि जोड़कर बनाता है। उसी के भाँति इस पत्रिका में विविध प्रकार के लेख, कविता, चित्रकारी, विविध प्रतियोगिता में विजयी होने वाले बच्चों के नाम की सूचियाँ, पाठशाला में होनेवाली गतिविधियाँ, कार्यशाला, कार्यक्रम का समावेश हैं। इन सब में अपना योगदान देले वालों का मैं आभार प्रकट करती हूँ।

“एक साथ रहने में उन्नति है, और एक साथ काम करने में सफलता है”। हमारी पाठशाला के शिक्षकों की यही विशेषता है कि वह अनेकता में एकता पर विश्वास रखते हैं और निरंतर प्रगति के मार्ग पर बढ़ते हैं। जिसका उदाहरण यह वार्षिक पत्रिका है।

अंत में, मैं सारे संपादक सदस्य श्रीमती स्वप्ना मांढरे जी, श्रीमती लता उंबरकर जी, श्रीमती स्वाती कानडे जी, कुमारी ऐश्वर्या परांजपे जी और श्रीमती सुवर्णा तांबे जी का आभार मानती हूँ, जिनके बहुमूल्य योगदान तथा प्रयास की वजह से इस वार्षिक पत्रिका में चार चाँद लग गए।

आशा करती हूँ कि आप सब इस वार्षिक पत्रिका को जरूर पढ़ेंगे और पक्षियों की प्रजातियों को विलुप्त नहीं होने देंगे तथा जीवनचक्र को सुरक्षित रखने का प्रयास करेंगे, धन्यवाद।

मुख्य संपादिका : श्रीमती कांचन सातपुते

समिती के सदस्य : श्रीमती स्वप्ना मांढरे, श्रीमती लता उंबरकर, श्रीमती प्रज्ञा जोशी, श्रीमती स्वाती कानडे, श्रीमती सुवर्णा तांबे, कुमारी ऐश्वर्या परांजपे

आवरण पृष्ठ छायाचित्र तथा अभिकल्पना : कु. अर्णव नांदुरकर (कक्षा ८ वी - मरक्युरी)

Australia - Gouldian Finch - The Gouldian finch, also known as the Lady Gouldian finch, Gould's finch or the rainbow finch, is a colourful passerine bird that is native to Australia.

Congratulations!! 100% Board Result - 2020-21

1st – Chinmayee Parandekar - 91.00%
Highest in Hindi-Sanskrit - 92/100,
Hindi - 45/50, Science - 91/100

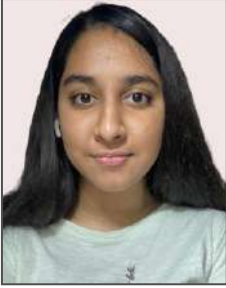

2nd – Samruddhi Talware 88.4%
Highest in SST - 95/100

3rd – Pranav Raut
88.00%

Subject Toppers

Chinmayi Deshpande
English - 85/100

Haripriya Kelkar
Marathi - 88/100, Sanskrit - 48/50
Hindi-Sanskrit - 92/100

Anushka Pathak
Mathematics - 97/100

Congratulations!!

Mohit Mhasawade (VIII - M)
Higher Secondary Scholarship -
Rank in Pune Gramin.

Anushka Bobde (VIII - M)
1st in School
Sanskrit Bharti – Sarala Exam.

Vedrika Kannav (VIII - M)
1) Selection from Pune district
for next level of Bharat Ko Jano .
2) 1st in School
Sanskrit Bharti – Sarala Exam.

**SOF BEST DISTRICT SCHOOL
AWARD - 2021-22**

The award includes a trophy and a citation.

Finland - Whooper swan

You can see whooper swans in Scotland, Northern Ireland, northern England and parts of East Anglia.

Congratulations!!

Aryan Dange (VI - M)
Marathi Olympiad -
Special Proficiency

Pranjal Kadam (VI - M)
Marathi Olympiad -
Special Proficiency

Bhargavi Deshpande (V - M)
Marathi Olympiad -
Special Proficiency

Piyush Nandanikar (V - M)
Marathi Olympiad -
Special Proficiency

Anvi Gole (V - M)
IGKO -International Rank 20
(Gift worth ₹ 500/- +
Medal of Distinction +
Certificate of Distinction)

Abha Kolhatkar (III - E)
IMO - Zonal Rank 8
(Gift worth ₹ 500/- +
Medal of Distinction +
Certificate of Distinction)

Shashwat Deo (III - E)
IMO - Zonal Rank 11
(Gift worth ₹ 500/- +
Medal of Distinction +
Certificate of Distinction)

Gauri Parmali (III - M)
1) IMO - Zonal Rank 13
(Gift worth ₹ 500/- +
Medal of Distinction +
Certificate of Distinction)
2) ICMAS Abacus &
Vedic Maths - Trophy

Amogh Pathak (V - M)
ICMAS Abacus &
Vedic Maths - Trophy

India - Manasasaras

Arayanna, or heavenly hamsa (swans), are said to live in Manasasaras in the Himalayas.

Specific Donation List 2021-2022			
Sr. No.	Name of Donor	Particular	Amount
1	Pranjali Deshpande	Tuition Fees	28,500.00
2	Sunita Sardesai	Geography Lab	2,000.00
3	JEF Engineering India Pvt. Ltd.	Tuition fees	1,67,000.00
4	Sudhir Joshi	e-learning Room	10,793.00
5	Satish Deshpande	e-learning Room	1,09,557.00
6	Application Software Technologies Pvt. Ltd.	Tuition Fees	15,000.00
7	Kanchan Bal	Sound System	50,000.00
8	Sudhir Joshi	Sound System	39,207.00
9	Dilip Bhap	Sound System	1,000.00
10	Sadhana Sathe	Sound System	1,111.00
11	Sanjeevani Karve	Sound System	1,000.00
12	Vrushali Sahasrabudhe	Sound System	25,000.00
13	Komal Latthe	Sound System	2,500.00
14	Suman Thatte	Sound System	1,70,000.00
	Total		6,22,668.00

Donation in Kind List 2021-2022			
Sr. No.	Name of Donor	Particular	Amount
1	Sharvari Wagh	Pet combo	570.00
2	Keerti Gandhe	Velvet asan	360.00
3	Medha Aagate	Sarees, dress, suits	25,000.00
4	Swapna Mandhare	Small charkha	215.00
5	Vision Staff	Stones Geo. Lab	16,922.00
	Total		43,067.00

Bhaubeej Nidhi Amount Collected for the year - 2021-22 = ₹ 50,056/-

CEC Committee Members			
Mrs. Kanchan Satpute (President), Mrs. Akshada Kulkarni (Vice- President) Mrs. Sonal Joshi (Secretary), Mrs. Ashwini Khankale (Joint Secretary - Teacher) Mrs. Jyoti Velapurkar (Joint Secretary - Parent)			
Sr. No.	Name of the Teacher	Class	Name of the CEC Member
1	Mrs. Aarti Bhosale	Mini K. G.	Mr. Swapnil Kulkarni
2	Mrs. Ashwini Khankale	Jr. K. G.	Mrs. Jyoti Velapurkar
3	Mrs. Aarti Natekar	Sr. K. G.	Mr. Kiran Gophane
4	Mrs. Rashmi Panhalkar	I	Mr. Chandrarash Dede
5	Mrs. Lataa Umbarkar	II	Dr. Sheetal Gadkar
6	Mrs. Sanchita Pednekar	III	Mrs. Pranali Mokashi
7	Mrs. Sonal Joshi	IV	Mr. Amit Amrale
8	Mrs. Dhanashri Phadke	V	Mrs. Akshada Kulkarni
9	Mrs. Varadgaury Mhetre	VI	Mr. Parag Akole
10	Mrs. Kirti Dhabushe	VII	Mrs. Gauri Sathe
11	Mrs. Archana Kanoujia	VIII	Mr. Sachin Yenpure
12	Mrs. Seema Raje	IX	Mr. Ganesh Kamble
13	Mr. Rahul Kolhe	X	Mrs. Riya Kanoujia

Afghanistan - Golden Eagle
Golden eagles can see 4 to 8 times as far as humans.

Online Sessions

Total Online Sessions				
Month	Mini K.G.	Jr. K.G.	Sr. K.G.	Total
June	13	13	13	39
July	20	20	20	60
August	18	18	18	54
September	15	16	16	47
October	18	18	18	54
November	10	9	9	28
December	20	20	21	61
January	19	19	17	55
February	17	16	15	48
March	21	21	18	60
April	9	9	9	27
Total	180	179	174	533

Total Videos				
Month	Mini K.G.	Jr. K.G.	Sr. K.G.	Total
June	0	0	0	0
July	0	0	4	4
August	6	22	3	31
September	2	2	6	10
October	0	0	8	8
November	7	4	10	21
December	0	0	0	0
January	0	0	0	0
February	0	0	0	0
March	0	0	0	0
April	0	0	0	0
Total	15	28	31	74

Total Online Sessions						
Subject	I	II	III	IV	V	Total
English	274	292	230	228	253	1277
Marathi	80	89	157	150	174	650
Hindi	0	0	0	0	136	136
Maths	126	284	264	254	174	1102
Science / EVS / EVS 1	73	328	229	152	164	946
EVS 2	0	0	0	152	143	295
Art & Craft	50	42	49	32	22	195
P.E.	54	46	48	36	32	216
Music	41	36	46	38	24	185
Library	21	27	45	32	14	139
Computer	0	0	64	56	52	172
Total	445	852	902	902	935	4036

Total Videos						
Subject	I	II	III	IV	V	Total
English	1	1	5	2	1	10
Marathi	14	12	4	3	0	33
Hindi	0	0	0	0	8	8
Maths	0	10	10	0	0	20
Science / EVS / EVS 1	5	13	0	0	5	23
EVS 2	0	0	0	6	4	10
Art & Craft	14	19	18	9	19	79
P.E.	3	2	1	1	2	9
Music	2	4	2	2	0	10
Library	2	3	2	2	3	12
Computer	0	0	4	6	9	19
Total	41	64	46	31	51	233

Total Online Sessions						
Subject	VI	VII	VIII	IX	X	Total
English	204	210	154	172	114	854
Marathi	238	214	150	172	96	870
Hindi	140	137	75	63	60	475
Sanskrit	0	0	202	152	50	404
Maths	258	252	228	184	129	1051
Science I	137	182	171	126	62	678
Science II	0	0	0	96	84	180
SST (History) (Geog.)	0	126	122	200	144	838
P.E. / Defense	12	23	8	30	7	80
Water Security	0	0	0	8	8	16
Computer	36	36	38	0	0	110
Art & Craft	32	31	4	0	0	67
Music	33	25	9	0	0	67
Library	18	5	9	0	0	32
Total	1108	1371	1286	1203	754	5722

Total Videos						
Subject	VI	VII	VIII	IX	X	Total
English	0	0		0	0	0
Marathi	2	2	5	6	1	12
Hindi	4	6	1	0	8	14
Sanskrit	0	0	8	8	6	22
Maths	6	10	10	0	0	26
Science I	0	0	0	0	0	0
Science II	0	0	0	0	0	0
SST (History) (Geog.)	0	0	0	0	0	0
P.E. / Defense	2	2	2	0	0	6
SDAA	0	0	0	0	0	0
Computer	13	10	8	0	0	31
Art & Craft	2	1	0	0	0	3
Music	2	2	2	0	0	6
Library	0	0	0	0	0	0
Total	31	33	36	14	15	120

Andorra - Lammergeier

Their acid concentration is so powerful that they can digest a full-size bone within a day only.

Workshops

Sr. No.	Name of the Guest	Topic
1	Dnyaprabodhini	शिक्षण व्हावे चैतन्यदायी
2	Mr. Shreeram Patki	Origami
3	Mr. Nilesh Jadhav	मधली सुट्टी - चित्रकला
4	Mrs. Veena Jape	Maharashtra Balshikshan Parishad's Sweden's Education Methods
5	The Daily Mile	Workshop on Merit Space Talks Series on ECE
6	Mrs. Pratima Kulkarni Mr. Prakash Pethe	Acupressure Unit- Awareness Programme
7	Mrs. Khushaludin Shaikh	शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती
8	Mrs. Priyanka Patole	Parenting Workshop for Secondary
9	Ms. Ishwari Marathe	Parenting Workshop for Pre-Primary and Primary
10	Mrs. Shubhangi Shirke	Developing Reading and Writing skills
11	Mr. Pravin Bankar	Math Workshop
12	श्री. भाई उपाले	पायाभूत शिक्षणाची गरज
13	Ms. S. Mahalakshmi Mrs. Rati Narendra Bhoeskar Mrs. Nandita Chaudhary Ms. Latha Madhusudan	AECED - The webinar on ECCE Practices adapted and followed by Prakriti, A Waldorf Kindergarten, and Advaya Shaale, Bangalore.
14	Ms. Pooja Jadhav	Mathematics workshop for Scholarship Exam.
15	Mrs. Nitika Dutta and Mrs. Trina Roy	Scholastic workshop
16	Katie Bagli	Navnirmiti Equality Foundation
17	Mrs. Archana More	शून्य कचरा अभियान
18	Dr. Madhura Date	NEP
19	Rupa Agarwal	Sex Education Workshop
20	Bhaskaracharya Pratishthan	Train the trainers
21	Mr. Parimal Dave	Space Mission
22	Mrs. Nandita Chaudhary	Spotlight Webinar - Exemplary ECCE Practices
23	Prof. Anuradha Deshpande Dr. Avinash Bhondve	CEDA based on Covid 19
24	Mrs. Sanjivani Bokil	कविता कशी शिकवावी ?
25	श्रीमती रंजना पाण्डे श्री. बागडी श्री. रजनीकांत पोवार	हिंदी गुणवत्ता वाढ हिंदी व्याकरण उपयोजित लेखन स्वाध्याय पूरक उपक्रम स्वाध्याय पूरक उपक्रम पाठ के अनुसार अध्यापकों द्वारा प्रस्तुतिकरण

Austria - Barn Swallow

Most of their time is spent on air than the other birds.

We learn and we explore

Workshop on Learn with Fun.

Workshop on Sex Education for Std. IX by Dr. Rupa Agarwal of Mukta Charitable Foundation.

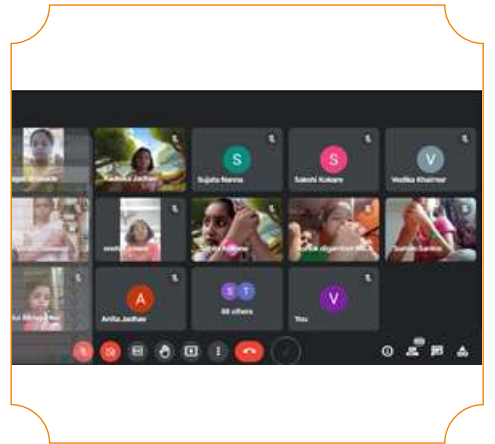
Parenting Workshop for Pre-Primary and Primary Section by Mrs. Ishwari Marathe.

Workshop on Reading and Writing
Mrs. Shubhangi Shirke, Mrs. Savita Vedpathak
Mrs. Supriya Pawar.

Workshop on NEP 2020
by Dr. Madhura Date.

Acupressure session for parents and students.

School visit by -
Mr. Pandurang Tathe - Cluster Head
Mr. Sachin Lokhande - Extension officer
(Secondary)

School visit by - Vision Wai Committee
members

Beaded cloth bird making workshop
by Mrs. Archana Thaware.

Argentina - Rufous Hornero

The nest of their is strongest of all over the birds, built with mud and plant material.

Workshop

Good teachers become great teachers by going beyond the call of duty and beyond the textbook. A child being the centre for parents and teachers there are certain conferences, workshops and continuous education that could give both parents and teachers extra guidance to deal with the students.

Considering it, following workshops were organised.

Report About Parenting Workshop for Pre-Primary and Primary Section

A parenting workshop was arranged by the school for the parents of students of the Pre-Primary and the Primary sections, namely Mini K. G. to Sr. K. G. and Std. I to V on Saturday, 28th August 2021 between 10.00 a.m. and 11.30 a.m. and 12.00 noon and 1.30 p.m. respectively and were broadcasted for the parents via YouTube Live. The speaker for the same was Ms. Ishwari Marathe, a professional Clinical Psychologist having completed her Masters in Clinical Psychology and advanced training in Rational Emotive Behaviour Therapy.

After the protocols such as the prayers, the welcome speech, and the introduction of the chief guest were followed, the actual session began. It was based on the topic of 'The factors causing stress amongst students, especially during the current times, and the probable solutions to the issues'. The topics for the same was based on the red flags indicating that the child is stressed, which included disturbing sleep-wake cycle resulting in issues with concentration, increased frequency of tantrums, irritability, sudden crying, throwing things, fussiness, reluctance to attend online sessions shown by getting up from the place very frequently, doing something completely different, sudden over-dependence on parents, regression to a previous stage of development, delinquent behaviour at a slightly older age and sudden self-isolation. Here, Ms. Marathe also gave the parents a chance to reflect upon the behaviour of

their own children, in order to help them realize if there were any such symptoms seen in their own child.

The speaker then gave certain tips and tricks to help parents deal with the stress in their own wards, which were as follows: -

1. Parents must avoid judging children or labeling them.
2. Teach the child to label the emotions. Here, she also threw light upon the myth that the children do not have negative emotions.
3. Parents must make their child open up by asking them open-ended questions, over a period of time. In case of older children, the parents could encourage them to maintain an emotional journal.
4. Draw my emotions was another activity suggested by the resource person, where she suggested the parents to give the child emotion and ask the child how he/ she felt. Then, ask the child to pick up a crayon to denote that emotion. Colours would help the parents at a later stage to determine how the child is feeling.
5. The speaker suggested the parents to pick up characters from the stories which are close to the child and ask the child to describe how the character must be feeling in a particular situation in the story.
6. The parents must allow the child to face the negative emotions as unless one does not feel the negative emotions, coping mechanisms cannot be developed, leading to unhealthy coping mechanisms in adulthood, such as binge-watching videos, drinking alcohol, binge shopping etc. Activities such as giving clay, asking the child to throw balls, engaging them in basic sports activities and scribbling when the child is upset, may help the child to cope with stress. The parents

Australia - Emu

Emus belong to a group of flightless running birds known as ratites, the most primitive of the modern bird families.

must acknowledge the child's negative emotions and teach them to deal with them.

7. Parents should not spank or scold the child when something unto worth is done by the child. They must hold them close to themselves to stop them from breaking more things and talk to them later.
8. Parents must praise and reward the child when the child shows the right behaviour. The desired efforts must be praised.
9. The parents must explain the rationale behind what needs to be done rather than passing orders.
10. Parents must dedicate a specific time for them and do anything with them to make them feel secure.
11. The parents must talk to their children about what they liked about their day and what they didn't.
12. Parents should involve children in actual activities like magic shows, doing yoga together, and playing games such as ludo and snakes and ladders with them.
13. Teach the children basic breathing exercises. This can be made interesting by giving them a softball and asking them to squeeze it when they breathe in and breathe out or by placing a paper bag on their face and observing it inflate and deflate as the child inhales and exhales.
14. Parents could help children calm down by playing music.
15. Parents must take the child close and hug the child in order to soothe the nervous system.
16. Soft toys and soft blankets could also prove to be soothing for the children.
17. The parents could develop a calming kit for the child by taking a box and decorating it. The box could include things that would give the child visual comfort, a nice aromatic lotion, a soft textured cloth, a nice chime that would calm the child using its auditory abilities, and a few snacks to calm the pallet.
18. The parents could help the children solve their own problems by giving them a list of solutions and asking them to choose from them. Giving readymade solutions or fighting on their behalf would not help. The children could be asked to relate the problem situation to their character and think about how the character would respond.
19. The parents could enable the children to think rationally by questioning and challenging their negative thoughts.
20. The parents could create an emotional thermometer by drawing emojis that the child knows and asking the child to grade his / her emotions using the thermometer.
21. Parents should be good role models and practice the behaviours which they want their children to follow. They must avoid discrepancies between what is said and what is done.
22. Parents must acknowledge the problems and assure their children that they are capable of solving them.
23. Parents must give age-appropriate information to the children without trying to hide anything.
24. Parents must avoid crying in front of the child.
25. The parents must set their priorities and make a list of things which the child must do and the list of things that the parents can let go off. Here, the parents were given some time to think about these lists.
26. The parents could involve the children in household work such as cleaning the vegetables.
27. The parents must be mindful and not discuss

Bahrain - Hmalayan Bulbul

The word 'bulbul' means 'nightingale' in English. However, bulbuls refer to passerine birds in English.

problems in front of the children as they can understand the tone even if they do not understand the content.

28. Parents must avoid responding to the children when they know that they are trying to provoke them by indulging in activities that are not particularly appreciated.
29. Instead of telling the children what not to do, the parents must tell the children what to do and give appropriate options. The parents should ensure that the choices being given to the children are basically acceptable to themselves, suiting the safety and disciplinary needs of the child.
30. The parents were asked to keep distractions away from the children, give them timely breaks and stay calm.

The speaker told the parents that good parenting is eventually based on trial and error and that they should stop feeling guilty about their parenting mistakes. Here, the parents were also asked to list down the takeaways from the session and were given time for the same.

The session for the Pre-Primary section had around 246 views while that for the Primary section had over 500 views each and ended with the proposal of the vote of thanks by the respective supervisors of the sections.

As per the feedback received, the session was liked by all due to the rich content, activity-based presentation and simple language.

Report About Parenting Workshop for Secondary Section

A parenting workshop was arranged by the school for the parents of students of the Secondary section, namely Std. VI to X on Friday, 27th August 2021 between 7.00 p.m. and 8.30 p.m. and was broadcasted for the parents via YouTube Live. The speaker for the same was Mrs. Priyanka Patole, having

completed her MPM, and a professional psychoanalyst, psychotherapist, and an art-based therapist.

After the protocols such as the prayers, the welcome speech, and the introduction of the chief guest were followed, the actual session began. It was based on the topic of 'The factors causing stress amongst students, especially during the current times, and the probable solutions to the issues'.

The session began with the speaker talking about the typical age-related milestones among adolescents, namely the physical, psychological, cognitive, emotional, and social ones, and the behavioural and physical changes associated with the same.

She then spoke about the definition of stress and the difference between eustress and distress and that about acute stress and chronic stress.

The speaker also informed the parents about the probable stressors causing stress among adolescents which include relationships and breakups, peer pressure, broken friendships, making decisions about class subjects, exam stress, parental expectations, and competition, which results in symptoms such as headaches, frequent infections, fatigue, skin problems, over thinking inability to solve simple problems, impaired judgements and negativity, loss of appetite, impaired sleep cycles, anger management issues, inability to cope with emotions, loss of confidence, over-dependence, fussiness, irritability, and self-isolation.

She also highlighted the fact that while some people may fight the situation, others may take up a flight approach and run away from the situation.

The speaker talked about how COVID 19 has led to the cancellation of board exams and breaks in the children's routines, leaving the children confused, anxious, insecure, and not being able to make sense of the situation.

Mrs. Patole suggested the following measures to be taken, in order to maintain good mental health in children.

1. Recognize and address the fears that the children are going through.
2. Tell the child that feeling the way the child is feeling is normal and natural and assure him / her that they have the capability to overcome the situation.
3. Parents must avoid giving false information and admit in front of the child if they are unaware of some things.
4. Parents must set a routine for the children and follow it meticulously to give them a sense of security.
5. Parents must ensure a healthy diet, enough sleep and regular exercise for their children.
6. Parents must serve as good role models for their children and follow the behaviour which they want their children to follow.
7. The children could be engaged in hobbies such as drawing and listening to music, which could be soothing to their minds.
8. The parents could set up a forum where the anxieties of all family members are discussed.
9. The parents must acknowledge the experiences of the children and allow them to express their emotions freely.
10. The parents could encourage the children to maintain cognitive diaries and journal their thoughts in order to recognize their own emotions.
11. The parents need to be tolerant towards the mistakes of the children, stay composed and supportive and explain to them where they have gone wrong rather than reprimanding them.
12. Meditation and Yoga may help children to deal with their stress.
13. Humour acts as a soothing agent for most people

under stress.

The speaker highlighted the red flags to identify that the child is stressed. Those were as follows: -

1. Sudden and significant changes in behaviour such as withdrawal, disinterest, nightmares, and memory issues like forgetfulness caused by constant engagement with screens like playing games.
2. Ongoing irritability and rage.
3. Low mood.
4. Frequent petty fights.
5. Inability to focus.
6. Destructive thoughts towards self and others.

The speaker also highlighted the ill-effects of excessive use of devices, which included -

1. Dry eyes and weight gain.
2. Impaired sleep cycle.
3. Reduced attention span.
4. Nerve damage and orthopedic issues related to the neck, fingers, and hands.
5. Reduced family time and impaired social life.

As remedies to prevent the overuse of devices, she proposed the following points -

1. Set usage limits.
2. Keep devices in common places.
3. Allow children to attend the online sessions at the same place.
4. Discourage the use of devices during homework time.
5. Give regular breaks.
6. Screen time should be negotiated with outdoor activities and parents must lead by example.

The session ended with the vote of thanks proposed by the Supervisor of the secondary section. The session received over 1500 views.

Barbados - Pelican

Pelicans use their elastic pouches to catch fish.

Report of Acupressure session for parents and students

Ms. Kulkarni began her talk on Acupressure and its importance. She stated that acupressure promotes wellness and rejuvenation by accessing and addressing the vital energies of the body. Acupressure uses touch on specific points to release and rebalance energy flows through the body. Specific point combinations are held with firm, gentle finger pressure as the body, mind, and spirit return to balance. It addresses common symptoms easily and effectively, with no harsh side effects.

The session introduced parents, teachers and students simple to learn, easy to perform and are supportive for physical, mental, emotional, and spiritual health without prior bodywork experience. She introduced the listeners to important acupressure points on different body parts along with the relative acupressure activities which can be used at home. Following acupressure points were shared by her:

Pressure points to relieve stress and anxiety and problems in the digestive system

The point is located in the webbing between the thumb and the index finger. Also pressing the tip of the baby finger and the thumb relaxes the mind. Stimulating this point helps in reducing muscle tension and relieving stress.

Pressure points to relieve insomnia

The point is located on the wrist, which is on the pinkie side of the wrist. Right under the wrist bone, there is a crease. Press this point for around sixty seconds and then switch sides. The second pressure point is also on the wrist or on the forearm. Right in the middle of the forearm (after giving a gap of two fingers) press this point for sixty seconds and then switch sides.

Pressure points to relieve lower back pain

Place your hand on a firm surface, and find a space between your pinkie and the index finger. Slide your fingers down to the groove. Press firmly and hold for one minute.

Pressure points to relieve migraine and headache

This acupressure point is located in between the junction of the thumb and index finger. Press this point for sixty seconds and get relief from headaches and migraine.

She reminded children to follow precautions like gentle messaging with circular motions, not to spend more than 30 seconds on any pressure points etc. Students and parents attended the session with enthusiasm and in large numbers.

Belgium - Common Kestrel

Kestrels do not build their own nests, but use nests built by other species.

Festivals are fun for Kids, fun for Parents, and offer a welcome break from all the stress to one and all.

To strive for excellence is the motto of each and every school and Vision is also a part of this motto. We believe that the students of Vision should not only be acquainted with the best of knowledge but also should be well versed with varied culture of our country.

It is said, “To broaden the horizon one needs to broaden the thoughts as well and thoughts can be broadened when one has a holistic approach towards life and its events.”

Vision aims to provide its students excellent performance with multicultural and socially diverse atmosphere. Last two years were the years of hardships for parents, students and teachers where each one of us had a testing time. Students were kept away from the formal education and were introduced to the online computer- based education. The school and its teachers were trying hard to make the best of the available resources and also see to it that the students are attached to the school and the culture.

Every year the school begins with the celebration of Yoga Day. The whole ground is covered with colourful mats of the students. Everyone performs Yogasanas with great enthusiasm. In the festivals like Ashadi Ekadashi or Gurupoornima where the little wonders of Vision take out a procession of Lord Vitthal is a pleasing sight to watch or Gurupoornima where the students of Primary and Secondary section wish their teachers by touching their feet gives a proud feeling of contentment to the teachers that the students of Vision are following the correct path. In Naagpanchami the colourful hands filled with Mehendi are visual delight for the eyes of one and all, Rakhi making activity definitely brings our

students closer to each other creating a mutual feeling of brotherhood, Gopalkala – where the Pre-primary tiny tots enjoy by breaking the Pot gives them immense confidence, welcoming Lord Ganesha by singing aartis during the Ganesh festival make the whole atmosphere pious, visiting library and thanking Goddess Saraswati for giving the power of knowledge to all of us is so refreshing, playing Dandiya on the ground with teachers and classmates, celebrating Deep Utsav with a thought provoking theme – getting dressed up in beautiful attire and looking your best, celebrating Kalpavriksha Day by decorating the Coconut tree and thanking it makes the children realize the selfless attitude, flying colourful kites in the unlimited sky and enjoy the feeling of soaring high amongst the clouds, celebrating Shiv Jayanti by paying tribute to the ruler of people – Shivaji Maharaj , listening to the Powadas which create the feeling of love towards the nation and the end of the celebration – Gudi Padwa celebration marking the beginning of new year, though not celebrated in the school along with the students but is celebrated by students at their homes with their family. This ensures us that the culture and the values taught by the school and by the teachers are correctly followed by our students.

The other celebrations like the Republic Day and the Independence Day makes us understand the meaning of Sovereignty and democracy.

It was a responsibility for the school to see to it that the students do not miss the school and all the festivals and activities. Hence, the school decided to send videos related to the festivals and celebrations. The responsibility of making video of all the festivals and celebrations was given to students of various

China - Red-crowned Crane

These cranes feed on a variety of aquatic invertebrates and small vertebrates.

standards along with the teachers. The teachers guided the students and the students prepared the videos. The school is very thankful to all the students for contributing in video preparation and making this endeavour a great success. These videos were shared one day prior the occasion. This attempt of school definitely added confidence amongst the students, developed team spirit and made them technically sound.

Certain other celebrations were conducted online such as the Dandiya celebration where the students were asked to dress up in colourful and traditional attire and perform Dandiya online. We could also witness some enthusiast parents joining their wards for the Dandiya performance. The National occasions like Independence Day and Republic Day were celebrated online where the students could witness the whole event via You tube channel. For Sanskrit Day, Hindi Diwas, Marathi Day, Geography Day, Math Day and Science Day the school organized various competitions where students participated enthusiastically. The students were also given certificates for the same.

The whole year the classes were on online and offline mode but the celebrations and festivals were celebrated by each student of Vision with the same vigor and enthusiasm.

Saraswati Poojan

Diwali

Independence day

Republic Day

Marathi Diwas

Shiv Jayanti

Costa Rica - The clay-coloured thrush - This national bird of Costa Rica can be considered cute mainly because of its calls and songs that have rhythmic notes. These songs have been believed to bring rain during the rainy season.

Celebrating Cultures of India			
Sr. No.	Month	Celebration / Programme Name	Youtube link
1	June	Baya Karve Jayanti	https://youtu.be/lfU-e2vFgYA
2		Samstha Foundation Day	Morning 7:30 a.m. - https://youtu.be/czvOxDRFSEs Evening 5:30 p.m. - https://youtu.be/nAUUYtP8oul
3		Yoga Day	https://drive.google.com/file/d/16ZjzEqct8Sztv_bYFJ1hRainjDu_NLJTb/view?usp=sharing
4	July	Tilak Jayanti and Guru Poornima	Competitions were arranged.
5		Aashadhi Ekadashi	Movie links were shared with students - Sant Tukaram, Sant Dnyaneshwar and Pandharichi Wari.
6	August	Rakhshabandhan Narali Poornima	https://drive.google.com/file/d/1qF0Inx8cD7J6hkDhYCsuvSU7rqGzDm0/view?usp=drivesdk https://drive.google.com/file/d/1sJvD2cAXqTDL8Aqnh7vQ5WrOgN0Ob75/view?usp=sharing
7		Nagpanchami	Information about conservation of snakes was shared by the teacher. Mehendi activity was conducted online .
8		Independence Day	https://youtu.be/v2gLfSRBwRk
9		Pateti	https://drive.google.com/file/d/1IPTyp_bBTSYgU2cZz4otQulflw2oWpfs/view?usp=sharing
10		Sanskrit Diwas	Competitions were arranged.
11		National Sports Day	https://drive.google.com/file/d/15eZ-G2aBm1g6le6ZlbgHYRxPo97zSe-/view?usp=drivesdk
12	September	Ganesh Festival and Hindi Diwas	Competitions were arranged and Aarti video was shared. https://youtu.be/kXY0wsdoK44
13		Home (Geography Lab) Inauguration	https://youtu.be/QS7njkdTw5w
14	October	Gandhi Jayanti	Competitions were arranged. https://drive.google.com/file/d/131hJmBL6KjT5meZlpQbli0TqSDukM0PA/view?usp=drivesdk
15		World Mental Health Day	Audio clips were shared.
16		Reading Day Celebration	https://drive.google.com/file/d/1FAH9RHnB2Jc1KFWdvsoWWzJL9Hh1NB8W/view?usp=sharing
17		Dussehra	https://drive.google.com/file/d/1FAH9RHnB2Jc1KFWdvsoWWzJL9Hh1NB8W/view?usp=sharing
18	November	Diwali Celebration	Competitions were arranged and Puppet show was conducted. https://youtu.be/8qmO_2Qc_ZI
19		Maharshi Dhondo Keshav Karve Punyatithi	https://youtu.be/RUzzFTw4PKM
20		Gurunanak Jayanti	https://drive.google.com/file/d/1Ydl7HAALJv2E6nKcfwb5-wQWn9DBsXqn/view?usp=sharing
21		Baya Karve Punyatithi	https://youtu.be/IIK5CRd8fFg
22		Baya Karve Puraskar	https://youtu.be/IIK5CRd8fFg*
23		Vyakhyanmala Pushp 1	https://youtu.be/j5pbbB-Ghvw
24		Vyakhyanmala Pushp 2	https://www.youtube.com/watch?v=JVQ3Z2V7Z8k
25		Vyakhyanmala Pushp 3	https://www.youtube.com/watch?v=cR1V26TuouE

Croatia - Common nightingale

Nightingales have an astonishingly rich repertoire they are able to produce over 1000 different sounds.

Sr. No.	Month	Celebration / Programme Name	Youtube link
26	December	Maths Day	Competition was arranged.
27		Kalpavriksha	Pre-Primary - https://drive.google.com/file/d/1E97TREMjzXuKrWzEj-EhwoEZYpta0hEJ/view?usp=sharing Primary - https://drive.google.com/file/d/139_ElkvjgeedIkAxNm81Z4-wF5IVNz5G/view?usp=sharing Secondary - https://drive.google.com/file/d/1Mgts_UWmBCaTcj9_M7DMGJpe44-xn!NH/view?usp=sharing
28		New Year Celebration	Pre-Primary - https://www.youtube.com/watch?v=SyMI2uXyrIE Primary - https://youtu.be/O3FWDUmCC_k Secondary - https://youtu.be/pdFNrPqvv9o
29	January	Makar Sankranti	Competition was arranged.
30		Republic Day	https://youtu.be/i9ZftN6cGq4
31	February	Shivjayanti	https://youtu.be/CPTylcIP4
32		Marathi Bhasha Din	https://youtu.be/8xZ7twbm5pc
33		Science Day	Activities were conducted.
34	March	Mahashivratri	https://drive.google.com/file/d/1DyMFVv2vw7Kthi0vUPxncb7q3_1kNZrm/view?usp=sharing
35		Holi	https://youtu.be/cV2lz44ix7g?list=PL3Gooi0-JEybgpJnqxjNbMIVtt_kw5Nv
36	April	Good Friday	https://youtu.be/HPAMwp74Jig
37		Ambedkar Jayanti	https://youtu.be/67Cjgg4yS3k
38		Ramnavami	https://youtu.be/8wz4UmUcDsk
39		Gudhi Padwa	https://youtu.be/DI_5nRCenMc https://youtu.be/5j6zaJ4WAil
40		Baya Bird Park Inauguration	https://youtu.be/QS7njkdTw5w
41		Maharshi Dhondo Keshav Karve Jayanti	The homage was given in the Samstha.

 - Geography Lab Inauguration

Gudhi Padwa

Dominica - Imperial amazon

The imperial amazon also known as the sisserou, is a parrot found only on the Caribbean island of Dominica.

Aspirations turned to reality

Sr. No.	Particulars	For Std.
1	Marathi Workbook (New Edition)	Std. I, II, III
2	Hindi Workbook	Std. VII
3	Computer Model Books	Std. III to VIII
4	Physical Education Model Book	Mini K.G. to Std. X
5	Art and Craft Model Book	Mini K.G. to Std. VIII
6	Scholarship question paper set	Std. V
7	Geography Lab Teaching Material - Maps Posters Models Working Models Samples of Stones	Mini K.G. to Std. X
8	Textile Frames	Mini K.G. to Std. X
9	Orientation videos	Mini K.G. to Std. X
10	Recording of stories	Mini K.G. to Std. X
11	Insight magazine	Mini K.G. to Std. X
12	Paper quilling frames - 4 Water cycle Food cycle Life cycle of Bird Farming cycle	Mini K.G. to Std. X
13	Audio Recording of Songs	Mini K.G. to Std. X

Congratulations!!

Bilwa Kulkarni (II - M)
Won Gold in 2 district level boxing
tournaments organized by NCP urban cell
in collaboration with Pune city boxing association.

Spandan Akole (VI - M)
Swimathon 2022
Swimming Competition Winner.

Egypt - Steppe eagle

The steppe eagle appears on the flag of Kazakhstan and is also the national bird of Egypt.

A flower does not think of competing with the flower next to it. It just blooms.

Pre-Primary Section

Different competitions are arranged every year in our school. We strongly believe healthy competitions serve as motivation and inspire children to give their best.

They teach an important lesson - winning and losing is a part of the game.

It was the second year of online schooling. Different activities were planned for pre-primary kids to make virtual learning mode interactive and interesting. Competitions was one of such activities. The overall response of the students was amazing. In the beginning of the year recitation of manache shlok competition was held. The basic objective behind this was to help the children to memorize, recite and eventually it helped to improve the pronunciation of children. Mini K. G. were asked to recite five 'Manache Shlok ' Jr. K. G. children were asked to recite ten Slokas and Sr. K. G. children were asked to recite fifteen shlokas. Children were asked to prepare videos and share with the teachers. Parents had played an important role in the preparation and the tiny tots right from Mini K. G. to Sr. K. G. showcased excellent recitation skills.

The second competition which was held in the year was fancy dress competition and the theme was community helpers. Tremendous response for this competition and astonishing performances of young talent made it tough for the judges to decide the winners. Thoughtful selection, backgrounds, dressing added cherry on the cake. To name a few children who

had done shooting outdoors in fields for the performance of vegetable vendor, the classroom set up was kept ready for the child who was playing the role of a teacher. The children were really amazing and confident during all these videos. The third competition held was the recitation of rhymes and songs for Mini K. G., object talk competition for Jr. K. G. and for Sr. K. G. children were asked to prepare stories. This competition was taken during online sessions. The students were asked to join online classrooms. Participants were asked to present their songs, speeches or stories in front of their classmates and the teachers. The activity boosted the confidence of the participants as they had to present themselves on the online platform and at the same time the activity also helped the children to be good listeners. The selection of the stories, objects and the poems was very good.

Sports competitions held in the month of December also serve as a perfect learning tool and helped keep our students energetic and active.

We strived to imbibe a competitive attitude in students which motivated them to compete with themselves and excel further.

Ethiopia - Abyssinian Bush Crow

The range of this species is quite restricted, it is confined to thorn acacia country in southern Ethiopia.

Competitions - Epitome of hard work and dedication

Primary and Secondary Section

Competitions are an integral part in everyone's life. They not only make us confident but also enhances true spirits to compete with others. We learn to work in teams, help others and above all it gives lots of happiness which is free of cost.

Vision believes in Holistic development of its students. The students are brought close to the culture by the means of celebrations and are given the valuable lessons of life through various competitions. As the pandemic situation was still around, everyone's life and the school were on online and offline mode, hence all the competitions were conducted online. The school tried to keep the vigor of students ignited by conducting various competitions for standard 1 to 10.

Competitions such as story-telling, expansion of Idea and poem recitation were conducted to make the students converse in a proper manner with the appropriate use of vocabulary and grammar. When the students stand in front of the audience and speak, it definitely increases their confidence and also allows them to share their views with others. Competitions like Lantern making, kite making and poster making help the students to try hands on various topics and relieve all the stress. Their creative talents get an impetus through this activity. To make students aware about the rich culture of Maharashtra Powada competition was conducted. Student's information bank got filled with the stories of Shivaji Maharaj which created a feeling of patriotism among the

students. Fancy dress competition give a fun element to standard 1 and 2 students.

Sports competition is conducted to increase the agility of students and to motivate and increase the confidence of students. The 6 'S' speed, stamina, skills, sustainability, spirit and strength work hand in hand for them. Sports competitions like skipping, sit ups, burpee jump, plank hold and catch if you can are decided in such a manner that students get all the ingredients of fitness along with joy. Students were awarded with certificates for their participation and winning which gave them motivation to go ahead and face the world with a smile. Vision students always believe that, "It is not the will to winwhat matters is the will to prepare to win....."

Botswana - Kori Bustard

Kori Bustards are the world's heaviest flying birds.

In-house Competition Results - Std. Mini K.G. to Sr. K.G.					
Manache Shlok					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
1	Mini K.G.	M	Spruha Kelapure	First	Mrs. Pradnya Joshi Mrs. Payal Kamble
2		M	Spruha Sathe	First	
3		M	Ishita Joshi	Second	
4		M	Dhanvee Shinde	Third	
5		M	Shreejit Mane	Third	
6	Jr.K.G.	M	Manas Satpute	First	
7		V	Nitisha Pansare	First	
8		M	Isha Velapurkar	Second	
9		M	Advik Kulkarni	Second	
10		V	Loukya Latthe	Third	
11	Sr.K.G.	V	Jay Agare	First	
12		M	Suhani Mhetre	First	
13		V	Nidhish Pathak	First	
14		V	Adishti Patil	First	
15		M	Aarya Diwan	Second	
16		V	Chinmayi More	Second	
17		E	Siddharaj Gaikwad	Second	
18		V	Rudra Gole	Second	
19		M	Raghav Patil	Third	
20		V	Ira Unavane	Third	
21		E	Harsh Shinde	Third	
22		M	Ananya Kulkarni	Third	
Singing Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
23	Mini K.G.	M	Spruha Kelapure	First	Mrs. Pradnya Joshi
24		M	Spruha Sathe	First	
25		M	Aneesha Khare	Second	
26		M	Shreejit Mane	Third	
27	Jr.K.G.	M	Isha Velapurkar	First	
28		M	Diya Sawant	Second	
29		M	Mukta Jadhav	Third	
30	Sr.K.G.	M	Suhani Mhetre	First	Mrs. Asavari Deshpande
31		V	Vedika Gaikwad	Second	
32		E	Harsh Shinde	Second	
33		M	Shubhra Dagwar	Second	
34		V	Ira Unawane	Third	
35		E	Parth Patil	Third	

Grenada - Grenada dove - Some surveys imply that Grenada doves are associated with dry forest communities in the west and southwest parts of the main island.

Fancy Dress Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
36	Mini K.G.	M	Spruha Sathe	First	Mrs. Aditi Paranjape
37		M	Spruha Kelapure	First	
38		M	Shreejit Mane	Second	
39		M	Dhanvee Shinde	Second	
40		M	Aneesha Khare	Second	
41		M	Sarthak Joshi	Third	
42		M	Arjita Deshmukh	Third	
43		M	Raavi Paraswar	Third	
44	Jr.K.G.	M	Manas Satpute	First	
45		M	Diya Savant	First	
46		M	Hritika Vispute	First	
47		V	Sarthak Kore	First	
48		M	Sanvi Tambe	Second	
49		V	Varad Dhayarkar	Second	
50		M	Mukta Jadhav	Third	
51		M	Abir Amale	Third	
52		V	Ananya Mulge	Third	
53		V	Swarnim Thite	Third	
54	Sr.K.G.	M	Aarya Diwan	First	
55		M	Ananya Kulkarni	First	
56		M	Avani Shelke	First	
57		V	Nidhish Pathak	First	
58		V	Radha Waikar	First	
59		E	Vihaan Gadekar	First	
60		E	Parth Patil	First	
61		M	Shravani Kelkar	Second	
62		M	Agrey Aradhye	Second	
63		V	Rudra Gole	Second	
64		V	Adishti Patil	Second	
65		E	Siya Borade	Second	
66		E	Siddharaj Gaikwad	Second	
67		E	Satyarth Gunale	Second	
68		M	Prathit Sutrawe	Third	
69		M	Sharvil Kasture	Third	
70		V	Shivanjali Walunj	Third	
71		E	Anvi Pujari	Third	
72		E	Madhushree kulkarni	Third	
73		E	Sonali Deshpande	Third	

Belize - Keel-Billed Toucan

Keel-billed toucans are very social birds, rarely seen alone.

Lantern Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
74	Mini K.G.	M	Sarang Saraf	First	Mrs. Aparna Ekbote
75		M	Nakul Shouche	Second	
76	Jr.K.G.	V	Aayush Daregol	First	
77		V	Loukya Latthe	Second	
78	Sr.K.G.	M	Ananya Kulkarni	First	
79		V	Swara Jabare	Second	
Poetry Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
80	Mini K.G.	M	Nitya Dhamangaonkar	First	Mrs. Asavari Deshpande
81		M	Spruha Kelapure	First	
82		M	Raavi Paraswar	Second	
83		M	Spruha Sathe	Second	
84		M	Sheerjit Mane	Third	
85		M	Sarang Saraf	Third	
Object Talk Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
86	Jr.K.G.	M	Manas Satpute	First	Mrs. Aarti Bhosale
87		M	Sanvi Tambe	First	
88		M	Swachchand Purohit	Second	
89		M	Saachi Mohite	Second	
90		M	Mrunmayee Pandit	Second	
91		M	Hritika Vispute	Third	
92		M	Abir Amale	Third	Mrs. Pradnya Joshi
93		V	Nitisha Pansare	First	
94		V	Advik Raut	First	
95		V	Divit Randive	Second	
96		V	Sharanya Joshi	Second	
97		V	Rahi Jadhav	Third	
Story Telling Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
98	Sr.K.G.	M	Prathit Sutrawe	First	Mrs. Ashwini Khankale
99		M	Agrey Aradhye	Second	
100		M	Swaraj Nimbalkar	Second	
101		M	Advika Belurkar	Third	
102		M	Aarya Diwan	Third	
103		V	Rudra Gole	First	Mrs. Payal Kamble
104		V	Jay Agare	Second	
105		V	Radha Waikar	Third	
106		E	Vihaan Gadekar	First	Mrs. Aparna Ekbote
107		E	Swara Mhasawade	First	
108		E	Siddharaj Gaikwad	Second	
109		E	Sonali Deshpande	Second	
110		E	Shlok Moharir	Third	
111		E	Siya Borade	Third	

Honduras - Scarlet macaw - It was decreed a national symbol of Honduras on 28 June 1993 by the National Congress of Honduras as a way to raise awareness of the varied avifauna of Honduras.

In-house Competition Results - Std. I to V					
Story Telling					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
1	1st	V	Anvee Mehare	First	Mrs. Rashmi Panhalkar
2			Shreesha Jagtap	Second	
3		M	Ishaan Joshi	Second	
4			Soham Joshi	Third	
5		E	Ishwari Korabu	Third	
6	2nd	E	Ananya Tare	First	
7		M	Surabhi Bobde	Second	
8			Anushka Ranjekar	Second	
9		E	Chinmayi Bhujbal	Third	
10		M	Shaunak Badave	Third	
11	3rd	M	Shreeya Shinde	First	Mrs. Vaishali Bornarkar
12			Kavya Karale	Second	
13		V	Shreya Tambe	Second	
14			Rugvedi Patil	Third	
Expansion of Ideas					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
15	4th	V	Arpeeta Pawar	First	Mrs. Sonal Joshi
16		M	Manasvi Patil	First	
17		E	Shlok Kale	Second	
18		M	Sanyukta Kale	Third	
19	5th	E	Srujal Mhasawade	First	Smt. Sujata Naik
20		V	Atharv Bhat	Second	
21		M	Shreya R. Shinde	Third	
Lantern Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
22	5th	M	Piyush Nandanikar	First	Mrs. Manasi Shaligram Mrs. Soniya Mohite
23	2nd	M	Spruha Chandwadkar	Second	
24	1st	M	Jui Shembekar	Third	
Singing Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
25	1st	V	Anvee Mehare	First	Mrs. Rashmi Panhalkar
26		M	Chaitanya Kulkarni	Second	
27		V	Ruturaj Dede	Third	
28		E	Manasvi Kodolikar	Third	
29	2nd	M	Sanavi Vanarase	First	
30			Surabhi Bobde	Second	
31		E	Ira Nagarkar	Third	
32			Shreeyash Kalabe	Third	
33	3rd	V	Yadnyee Deshmukh	First	Mrs. Vaishali Bornarkar
34		E	Arpita Kavthalkar	Second	
35		M	Vinmayee Kannav	Third	
36	4th	M	Poorvi Savant	First	
37		V	Ira Kulkarni	Second	
38			Apreeta Pawar	Third	
39	5th	M	Anvi Badave	First	Mrs. Tanuja Joshi
40		E	Srujal Mhasavade	Second	
41		V	Kasturi Deo	Third	

Hungary - Saker falcon

Saker falcons breed from central Europe eastwards across Asia.

Fancy Dress Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
42	1st	V	Anvee Mehare	First	Mrs. Shweta Ranade
43		M	Soham Joshi	Second	
44		E	Ovee Kadu	Second	
45		V	Aarush Tambe	Second	
46		E	Swaransh Kasar	Third	
47		M	Spruha Ranade	Third	
48	2nd	E	Ananya Tare	First	
49		M	Varada Kulkarni	First	
50		E	Chinmayi Bhujbal	Second	
51		M	Surabhi Bobde	Third	
Kite Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
52	1st	M	Sia Jagtap	First	Mrs. Sneha Phadke
53			Soham Joshi	Second	
54			Pradyumna Joshi	Third	
55		V	Aditya Jadhav	First	Mrs. Rashmi Panhalkar
56			Prutha Nivangune	Second	
57			Kartik Hivarkar	Third	
58		E	Aarohi Ahire	First	Mrs. Soniya Mohite
59			Sonwane Amol	Second	
60			Ira Kadu	Third	
61	2nd	M	Aarush Vidhate	First	Mrs. Manasi Shaligram
62			Soham Gadkar	Second	
63			Anushka Ranjekar	Second	
64			Parth Thekedar	Third	
65			Bilwa Kulkarni	Third	
66		V	Rudra Tamkar	First	Mrs. Shweta Ranade
67			Riddhi Mane	Second	
68			Om Jondhale	Second	
69			Ananyaa Waghmare	Third	
70			Anay Mhaskar	Third	
71		E	Arva Patil	First	Mrs. Lataa Umbarkar
72			Kaustubh Chavan	Second	
73			Chinmayi Shrikhande	Third	
74	3rd	M	Sarvesh Gokhale	First	Mrs. Swati Mahabaleshwarkar
75			Tanishka Karale	Second	
76			Girish Magar	Third	
77		V	Raj Redkar	First	Mrs. Vaishali Bornarkar
78			Yadnyee Deshmukh	Second	
79			Shreya Tambe	Third	
80		E	Arpita Kavthalkar	First	Mrs. Swapna Mandhare
81			Abha Kolhatkar	First	
82			Spandan Talware	Second	
83			Saina Choudhari	Second	
84			Veda Kabir	Third	
85			Shashwat Deo	Third	

Iceland - Gyrfalcon

During the breeding season, a family of Gyrfalcons need an estimated 2–3 pounds of food per day.

Kite Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
86	4th	M	Kasturi Kulkarni	First	Mrs. Sanchita Pedharkar
87			Rohan Gedam	Second	
88			Anvi Gholve	Third	
89		V	Aaradhya Ishwar	First	Miss. Sangita Shelke
90			Sai Deokule	Second	
91			Krishna Kondhare	Third	
92		E	Parth Kapade	First	Mrs. Sonal Joshi
93			Siddhi Shetty	Second	
94			Arnav Amrale	Third	
95	5th	M	Shriyash Shrikhande	First	Smt. Sujata Naik
96			Siddhi Joshi	Second	
97			Anwita Harsulkar	Third	
98		V	Piyusha Mali	First	Mrs. Ashwini Railkar
99			Sachee Chopade	Second	
100			Gargi Kamble	Third	
101		E	Aryan Jagtap	First	Mrs. Dhanashri phadke
102			Sharvani Lonkar	Second	
103			Shaurya Khade	Third	
Powada					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
104	1st	E	Manasvi Kodollikar	First	Mrs. Rashmi Panhalkar
105			Sharvani Thakar	Second	
106			Ovee Kadu	Third	
107	2nd	M	Aarohi Dhumal	First	
108		E	Ananya Tare	Second	
109			Shreeyash Kalabe	Third	
110	3rd	V	Rugvedi Patil	First	Mrs. Vaishali Bornarkar
111			Parth Bhopale	Second	
112		M	Viren Mahajan	Third	
Kavita Sadarikaran					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the student	Rank	Name of the Judge
113	1st	V	Anvee Mehere	First	Mrs. Rashmi Panhalkar
114		M	Spruha Ranade	Second	
115		E	Aashvi Oak	Third	
116	2nd	V	Sanavi Vanarase	First	
117		M	Aarohi Dharmadhikari	Second	
118			Surabhi Bobde	Third	
119	3rd	M	Sanavi Ghode	First	Mrs. Vaishali Bornarkar
120			Viren Mahajan	Second	
121		E	Swara K. Kulkarni	Third	
122	4th	M	Shrimayee Kelapure	First	Mrs. Ashwini Railkar
123	5th	M	Abhidnya Kulkarni	First	
124		V	Sachee Chopade	Second	

Ireland - Northern lapwing

The Northern Lapwing is also known as the Peewit, Green Plover or just Lapwing.

In-house Competition Results - Std. VI To X					
Singing Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
1	6th	M	Ayush Walimbe	First	Mrs. Tanuja Joshi
2		E	Samarth Chinchankar	Second	
3	7th	E	Aarya Joshi	First	Mrs. Rupa Shastri
4		V	Bhargavi Sayankar	Second	
5	8th	M	Veddika Kannav	First	Mrs. Rupa Shastri
6		M	Sai Tamkar	First	
7		M	Aadity Jadhav	Second	
8		M	Bhargavi Bhawe	Third	
9	9th	M	Yugandhara Bokil	First	Mr. Sagar Waghale
10		E	Swara Natu	Second	
11	10th	M	Shreya Joshi	First	Mrs. Archana Kanoujia
12		M	Shrusti Kambale	Second	
13	9th	M	Sanjana Pandharkar	First	Mr. Krishna Khedkar Dr. Dhananjay Bhandari
14		M	Srishti Kamble	First	
15		M	Yugandhara Bokil	Second	
16		V	Srushti Ujagare	Third	
Poster Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
17	8th	V	Piyush Kulkarni	First	Mrs. Kirti Dhabushe Mrs. Suvarna Tambe
18	7th	E	Swarali Adhav	Second	
19		M	Arnav Jadhav	Third	
20	8th	V	Piyush Kulkarni	First	Mr. Sagar Waghale
21	6th	V	Navdisha Lokhande	Second	
22	9th	E	Abhijeet Yedage	Third	
Expansion of Ideas					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
23	6th	M	Sahila Kokane	First	Ms. Sujata Naik
24		M	Reva Patil	First	
25		M	Avani Joshi	Second	
26	7th	M	Avnish Bangale	First	Mrs. Suvarna Tambe
27		V	Swara Patil	Second	
28		M	Ananya Mane	Third	
29	8th	E	Pradnya Mane	First	Mrs. Tanuja Joshi
30		M	Arya Kavthekar	Second	
31		M	Aditya Jadhav	Third	
32	9th	M	Navyaniket Joshi	First	Dr. Dhananjay Bhandari Mrs. Nikita Kawathekar
33		M	Ishwari Kamble	Second	
34		V	Amogh Patil	Second	
35		M	Sanika Nandanikar	Third	
36	10th	V	Srushti Ujagare	First	Mrs. Nikita Kawathekar Dr. Dhananjay Bhandari
37		V	Rucha Katte	Second	

Indonesia - Javan hawk-eagle - It is the national bird of Indonesia, where it is commonly referred to as Garuda, from the bird-like creatures in Hindu and Buddhist mythology.

Kite Making Competition					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
38	6th	M	Sahila Kokane	First	Ms. Pinki Karmakar
39			Vaidehi Phatak	Second	
40			Swanandi Sangvikar	Third	
41		V	Dnyanesh Patkare	First	Mrs. Vijaya Upasani
42			Siddhi Jadhav	Second	
43			Gayatri Jadhav	Third	
44		E	Pethe Akshara Balasaheb	First	Mrs. Swati Kanade
45			Anvay Joshi	Second	
46			Aarya Welkar	Third	
47	7th	M	Shaista Sayyed	First	Mrs. Kirti Dhabushe
48			Ishita More	Second	
49			Rutuja Mane	Third	
50		V	Aarya Khopade	First	Mrs. Nikita Kawathekar
51			Aditi Patil	Second	
52			Aarya Jadhav	Third	
53		E	Samar Shinde	First	Mrs. Suvarna Tambe
54			Shrawani Kudale	Second	
55			Aishwarya Awale	Third	
56	8th	M	Saee Kore	First	Mrs. Varsha Joshi
57			Avani Deshpande	Second	
58			Anushka Harsure	Third	
59		V	Vaishnavi Dhanawade	First	Mrs. Pratibha Ghodke
60			Harsheet Patil	Second	
61			Anwasha Upase	Third	
62		E	Pradnya Patil	First	Mrs. Tanuja Joshi
63			Uttam Choudhary	Second	
64			Tejashree Dharmavat	Third	
Powada					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
65	7th	M	Avnish Bangale	First	Mrs. Swati Kanade Mrs. Seema Raje
66			Sai Tamkar	First	
67			Rakshita Gavali	Second	
Kavita Sadarikaran					
Sr. No.	Std.	Div.	Name of the Student	Rank	Name of the Judge
68	8th	E	Pradnya Mane	First	Mrs. Seema Raje
69		M	Swadha Gosavi	Second	
70	6th	M	Swanadi Sangvikar	Third	Mrs. Swati Kanade

Brazil - Rufous - Bellied Thrush

The habitat of this species consists of open fields, where there are mounts, puddles and spas.

Sports Competition Winners - Boys					
Sr. No.	Std.	Div.	Competition	Name of the Student	Medal
1	Mini K.G.	M	Book Balancing	Dhruv Kulkarni	Gold
2				Sarang Saraf	Silver
3	Jr.K.G.	V	Lemon And Spoon	Vighnesh Patil	Gold
4				Avadhoot Walhekar	Silver
5		M		Kaivallya Yawale	Bronze
6	Sr.K.G.	E	Vrikshasana competition	Harsh Shinde	Gold
7		V		Rudra Gole	Silver
8		E		Arnav Ghule	Bronze
9	1st	V	Ball is Out	Samyak Ghanekar	Gold
10		E		Advet Sonawane	Silver
11		M		Anay Bagul	Bronze
12	2nd	M	Catch if you can	Parth Thekedar	Gold
13		E		Shaurya Ranshing	Silver
14				Pradyush Kulkarni	Bronze
15	3rd	E	Plank hold	Spandan Talware	Gold
16		M		Arnav Pimprikar	Silver
17		V		Viraj Kolpe	Bronze
18	4th	E		Omkar Awale	Gold
19		M		Arnav Phadke	Silver
20		E		Aditya Konde	Bronze
21	5th	V	Skipping rope	Swaraj Abnave	Gold
22		M		Shreyash Raykar	Silver
23				Samarth Shirke	Bronze

Sports Competition Winners - Boys					
Sr. No.	Std.	Div.	Competition	Name of the Student	Medal
1	6th	M	Skipping Competition	Shubham Ghanwat	Gold
2		V		Varad Shirsat	Silver
3		M		Shravan Bhokase	Bronze
4		E		Anvay Joshi	Bronze
5	7th	V	Sit-Ups	Jay Choudhary	Gold
6				Aaryan Ghodke	Silver
7		E		Yash Jadhav	Bronze
8	8th	M	Push-Ups	Aditya Lokare	Gold
9				Shubhankar Mehendale	Silver
10				Neel Divekar	Bronze
11	9th	E		Shravan Ambekar	Gold
12		V		Sankalp Sawase	Silver
13		M		Sujeet Kulkarni	Bronze
14	10th	V	Burpee- Jump	Digvijay Wanjale	Gold
15		M		Gaurav Jadhav	Silver
16				Parth Pawale	Bronze

Canada - Gray Jay

It is also popularly known as the camp robber, whisky jack, and venison-hawk.

Sports Competition Winners - Girls					
Sr. No.	Std.	Div.	Competition	Name of the Student	Medal
1	Mini K.G.	M	Book Balancing	Spruha Kelapure	Gold
2				Evanti Rupanawar	Silver
3				Swanandi Jagtap	Bronze
4	Jr.K.G.	V	Lemon And Spoon	Loukya Latthe	Gold
5		M		Diya Sawant	Silver
6		V		Anvi Ranshing	Bronze
7	Sr.K.G.	V	Vrikshasana competition	Adishti Patil	Gold
8		M		Nishigandha Modak	Silver
9		V		Shreeya Sangar	Bronze
10	1st	M	Ball is Out	Aashvi Oak	Gold
11		E		Yashaswi Adewar	Silver
12		E		Ira Bidikar	Bronze
13	2nd	M	Catch if you can	Surabhi Bobde	Gold
14		E		Chinmayi Shrikhande	Silver
15		E		Ovee Sawant	Bronze
16	3rd	M	Plank hold	Tanishka Karale	Gold
17		V		Rugvedi Patil	Silver
18		V		Shreya Tambe	Bronze
19	4th	M	Plank hold	Manasvi Patil	Gold
20		E		Swara Zaware	Silver
21		M		Kasturi Kulkarni	Bronze
22	5th	M	Skipping rope	Arya Bhosale	Gold
23		E		Mrunmayee Lagad	Silver
24		V		Aditi Padave	Bronze

Sports Competition Winners - Girls					
Sr. No.	Std	Div	Competition	Name of the Student	Medal
1	6th	E	Skipping Competition	Swarali Zende	Gold
2				Swarali Pilankar	Silver
3				Tanvi Chavan	Silver
4				Dynaneshwari Bhumkar	Bronze
5	7th	M	Bent Knee Sit-Ups	Rutuja Mane	Gold
6		V		Madhavi Pawar	Silver
7				Aditi Pawar	Silver
8				Rutuja Gidde	Bronze
9		M		Arya Bhelonde	Bronze
10	8th	M	Bent Knee Push-Ups	Anushka Harsure	Gold
11				Anushka Kakade	Silver
12				Kalyani Ranjekar	Bronze
13		E		Pradnya Mane	Bronze
14	9th	E	Burpee- Jump	Poorva Gollapelli	Gold
15		V		Shruti Salokhe	Gold
16		E		Anagha Jadhav	Silver
17		M		Gayatri Joshi	Bronze
18	10th	V		Siddhi Tamkar	Gold
19				Srushti Ujagare	Silver
20				Anjum Sayyad	Bronze
21		M		Sunayana Lohar	Bronze

Israel - Hoopoe

Like the cuckoo, the hoopoe's name is onomatopoeic, as it is named after its soft, far-carrying song poo-poo-poo.

Pre-primary report of activities

The year 2021-22 started with virtual education. The classes began with online mode to make the education memorable and to bring some fun in teaching-learning process. The students of Pre-primary section were introduced with fun as well as creative activities. The activities were planned based on monthly topics and related to various festivals.

Students were delighted with the creative activities like making book mark, crumpling and pasting, vegetable printing, paper folding, colouring, painting etc.

To know about primary and secondary colours, colour mixing and wall hanging activities were conducted by the students of Mini K. G. and Jr. K. G., Mini K. G. children learnt about the primary colours and enjoyed the activity of wall hanging whereas Jr. K. G. children enjoyed colour mixing activity by dipping their palms in primary colours to see the formation of secondary colours. Making greeting card activity was conducted for Sr. K. G. students in which they followed the instructions of their teachers and showed their creativity. The activity helped for development of listening skills, comprehension and aesthetic sense.

Vegetable printing, leaf printing, leaf etching were a few activities which were conducted for Vegetables and Plants topic. The students used cut onion and beans, they tried to make beautiful patterns by dipping the vegetables into water colour and made the impressions on paper.

In addition to this number of other activities

such as brush painting, sowing the seeds, origami activities, paper cutting, thumb printing, free drawing and clay modelling were carried out throughout the year.

'Children learn by exploring with their senses', The quote is best suitable for cooking activity planned for the children. Cooking involves great deal of measurement. Children learn various measurements such as cups, teaspoons and tablespoons. Simple and healthy recipes were introduced such as fruit chaat, sprout bhel, potato chaat, lemon sherbet, dahi pohe and salad making. The preparations were done by the children under parental supervision during online sessions and few food items were done in the fun week when children joined back physical school towards the year end. The teachers explained the importance of healthy food and balanced diet.

Various festivals were celebrated throughout the year in which activities such as origami mouse, paper flower, paper cup art, lantern, festoon, coconut craft and tilgul bag added fun in the process of learning. These activities kept children positively engaged in creative activities and encouraged them to involve in preparation of festivals at home. The students virtually enjoyed Diwali celebration conducted in the school. The day began with an online session in which they were told about the significance of Diwali. The students of Mini K. G. and Sr. K. G. made lantern and paper cup festoon were made by Jr. K. G. children.

Every year Kalpavriksha day is celebrated in the

Italy - Italian sparrow

The range of the lifespan of the Italian sparrow is around two to three years.

school so that children understand the importance of coconut tree and its uses. The teachers taught different creative activities in which coconut shell was used. The students were told about the importance of Kalpavriksha. The teachers took them on the ground virtually where the coconut tree was decorated by the art teachers.

The very first day of physical school after a long gap of two years was a mesmerising day for Pre-primary children. They were welcomed by cartoon characters Mickey mouse and Doraemon. The entrance gate, the corridors and classes were decorated. Light music was played. The campus and the teachers were ready to welcome the tiny tots who filled the atmosphere with giggles as soon as they entered. Children attended school almost for one and a half month.

The last week of April was celebrated in the school as fun week where children enjoyed playing in the garden, sandpit, school tour and relished delicious seasonal fruits.

Jamaica - Doctor bird - It is said that it gets its name because the male's long, black tail feathers and head colouring resemble an old fashioned doctor's coat and hat.

Mini K. G.

Dandiya

Grain Sorting Activity

Wall Hanging

Lantern Making Activity

Nagpanchami Celebration

Patterning Activity

Recognition of Alphabet

Saraswati Poojan

Vegetable Sorting Activity

Japan - Green pheasant
The females are smaller than males with a dull brown plumage and dark spots.

Aashadhi Ekadashi

Floating Flowers

Gokulashtami Activity

Greeting Card Activity

Origami Activity

Paper Cup Festoon Activity

Visit to Maths Lab

Sprout Bhel Activity

Thumb Printing Activity

Jordan - Sinai rosefinch - Male has a pink face and breast with a whitish forehead and crown.
Female is pale gray-brown overall with a whitish belly.

Birds prepared by the student for bird park

Kalpavriksha Day Activity

News Paper Cap Making Activity

Learning through Quilling Frames

Sharbat Making Activity

Manache Shlok Competition

Warm-Up Activity

Visit to Butterfly Garden

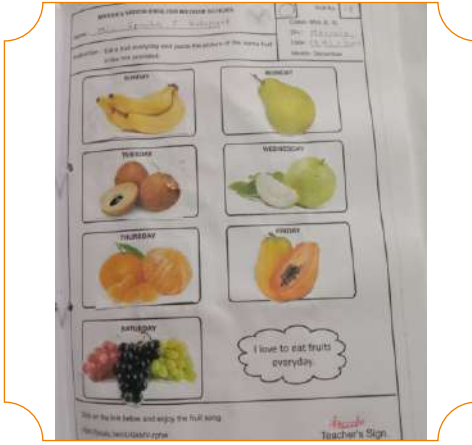

Stick Puppet Activity

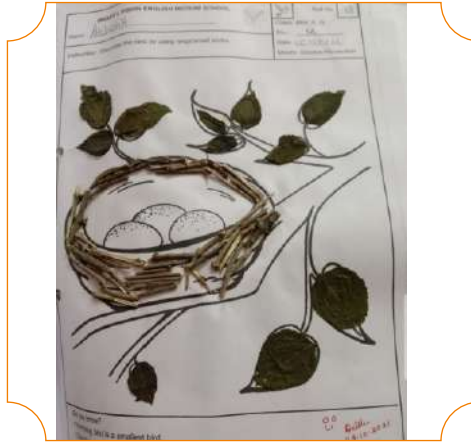
Kenya- Lilac-breasted roller
The lilac-breasted roller is not dimorphic.

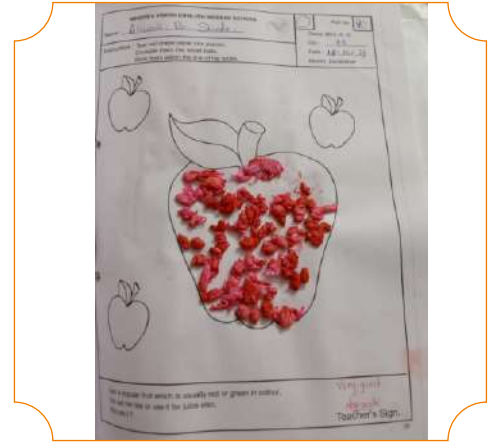
Worksheets

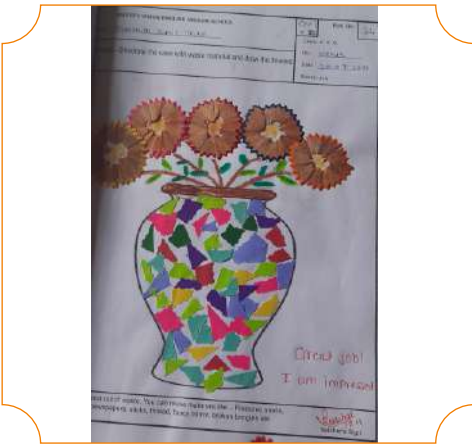
Spruha Kelapure
(Mini K. G. - M)

Abhiniti Shinde
(Mini K. G. - M)

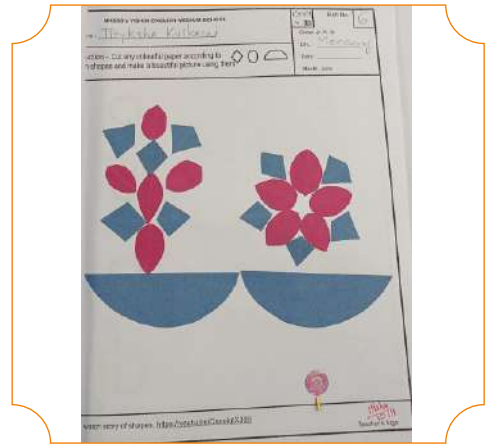
Abhiniti Shinde
(Mini K. G. - M)

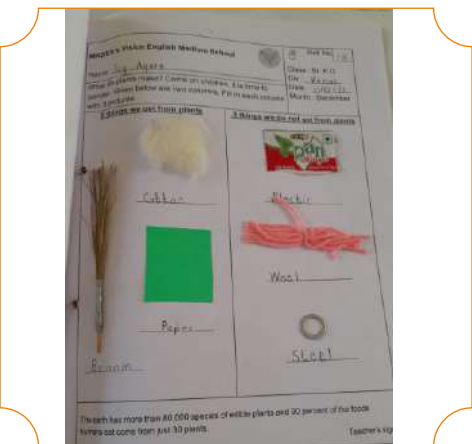
Swarnim Thite
(Jr. K. G. - V)

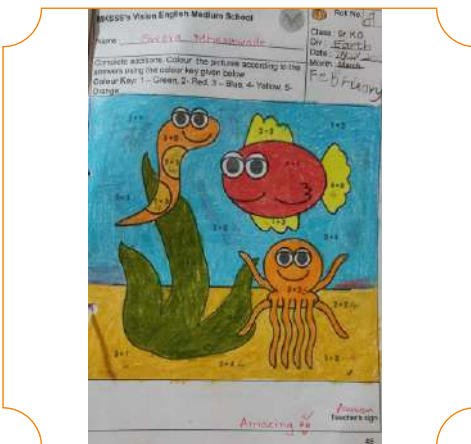
Pranjal Babar
(Jr. K. G. - V)

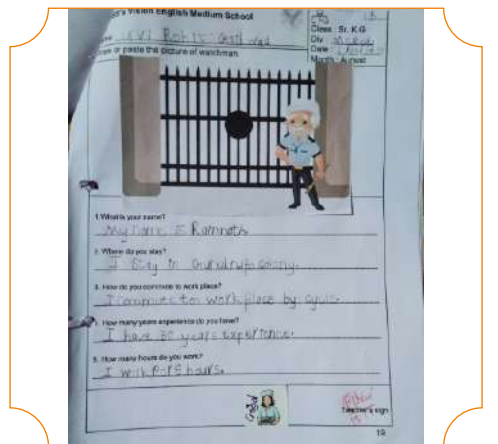
Tityksha Kulkarni
(Jr. K. G. - M)

Jay Agare
(Sr. K. G. - V)

Swara Mhasawade
(Sr. K. G. - E)

Urvi Gaikwad
(Sr. K. G. - M)

Antigua and Barbuda - Frigate bird

These birds can fly for hours, days, or even weeks at time due to their large wingspan.

Back to school

Latvia - White wagtail
They are commonly found in Southeast Asia.

Drawing

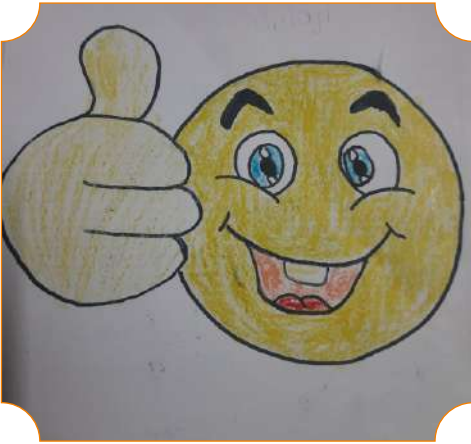
Spruha Kelapure
(Mini K. G. - M)

Spruha Sathe
(Mini K. G. - M)

Harshada Patil
(Jr. K. G. - M)

Sharanya Joshi
(Jr. K. G. - V)

Ojasvita Khade
(Jr. K. G. - M)

Nidhish Pathak
(Sr. K. G. - V)

Lochan Gaikwad
(Sr. K. G. - V)

Prathit Sutrave
(Sr. K. G. - M)

Sonali Deshpande
(Sr. K. G. - E)

Malaysia - Rhinoceros hornbill
In captivity it can live for up to 35 years.

A Teacher Called Nature

Concept -
Mrs. Kanchan Satpute
Linguistic Representation -
Ms. Aishwarya Paranjpe.

It is said that ‘Only when you stretch your limits, does the Vision broaden and the goals seem more achievable’. It is through every additional project adopted by the school that we as a fraternity strive towards achieving the goal of imparting better quality education to the generations of tomorrow. The various stakeholders of the school, namely the Managing Committee, the teachers and the parents play a pivotal role in achieving this goal, thus helping us reach out to the eventual beneficiaries, our dear students.

After the launch of ‘Bellora’, the butterfly garden, the immediate project which came to my mind was that of ‘Baya’, the Bird Park, another initiative to bring students closer to nature.

Butterflies and birds never fail to charm us. This facet of nature has fascinated me right since childhood. While the pigeons became the heroes and heroines of Bollywood through the song ‘Kabutar ja’ and the movie Dil wale dulhaniya le jayenge where Amrish Puri was seen feeding the pigeons, the

traditional messengers, one of the most cherished moments for me and perhaps also for most of my readers would still be the time spent as children in watching the sparrows build their nests in some corner of the house. I remember spending days and nights together, watching the sparrows struggle to collect the twigs, wires, threads, leaves and cotton and build beautiful nests for their young ones. With utmost admiration about its industrious nature I would be eager to see its eggs and then the cute little birds without feathers hatching out of those eggs, now fit to get exposed to this new world, filled with new experiences and challenges. Unaware of the terms ‘oviparous’ and ‘viviparous’ at that point in time, merely being a witness to life coming into form was an absolute treat.

The second bird which attracted our attention was the ‘Bulbul’. Perhaps the name by itself was easy to remember, but the song ‘Yamunechya Kathi kiti Bulbul astil’, helped to proliferate the process of memorization and also establish an association between the rivers and birds.

The famous song which would often play on the radio ‘Eka talyat hoti badke pile surekh’ also fascinated us as it was a musical representation of the often heard story ‘the ugly duckling’ and made us admire the beauty with which it swims in the ponds. But, on the other hand, the same song would bring tears to my mother’s eyes, often compelling me to wonder about the reason for her tears. Whether it was the love for children or the differentiation based

Azerbaijan - European roller

European rollers are migratory birds and they are often observed migrating from wintering regions.

on colour and beauty remains to be a mystery till date. The point that I am trying to get at is, how the amalgamation of such music and the experiences which we receive from nature contribute a great deal in enhancing our social and emotional quotient.

We all are in search of that one 'Lucky Mascott' in our lives and 'Bharadwaj' as I was told was supposed to bring luck to the lives of those who sighted it. My eagerness to sight the 'Bharatdwaj' knew no bounds, especially before the exams. It took 40 years of age to realize that it wasn't the sighting that paid off, but the hard work which I put in, which did. The tag of auspiciousness was perhaps added so that one would conserve this rare species and merely appreciate its beauty, without harming it. Perhaps, the person who called it auspicious really wanted to work upon our observation and distinguishing skills.

As life moved on, so did my knowledge of the importance ascribed to various birds in our culture. I got to know the association between a crow and the 10th day after a person's death in the Indian culture, when a friend's kin passed on. What set me wondering was the fact that although the crows have two eyes, and that their monocular vision is more powerful than their binocular vision, is the monocular vision so powerful that it can even see the souls? Well, this led me to believe the unbelievable.

Having a parrot as a pet is every child's desire and so was mine. But, to the hind side, what I had forgotten was the moral which my parents brought to my notice, ' Pinjara sonyacha ka asena, pinjara to

pinjarach'. This thought left such a deep mark on my mind that I instantly did away with my fascination to train a parrot to speak and see it eating chillies and guavas, as it meant putting another living being's freedom at stake. This experience taught me to be grateful for the freedom with which I lead my life and more importantly the idea of 'Live and let live'.

While the name 'Kokila' almost became synonymous with the legendry singer, the 'Gaan Kokila' of our nation, Lata Mangeshkar, especially during the college days when music played a very important role in all of our lives, one cannot forget the sweet voice of the Cukoo bird, the Kokila, which teaches us the importance of rhythm in its own way.

While the Cukoo was busy cajoling the rhythmic sense, the wood pecker and falcons were also at work. The wood pecker taught me the importance of perseverance and hard work, a quality which one must learn as a student, while the falcons inspired me to believe in myself rather than being dependent on external factors for success.

The owl, only known to me as a wise, nocturnal creature, totally took me by surprise when it turned its neck almost 270 degrees, right in front of my eyes. I tried doing that, but only ended up spraining my neck, only to realize the importance of exercise and the flexibility, not only in the body, but also in thought.

As I think of the various birds, I realize that there is a lot for us to learn even from those tiny creatures. Furthermore, if I think of them as emblems of various qualities which come naturally to them and

Bosnia and Herzegovina - Ural Owl

Ural owls are fairly powerful hunters. They take more than 200 prey species, of which more than 80 are mammals.

for which humans strive perhaps for their entire lifetime and yet stand only 50% chance of imbibing them within themselves, I see the eagle as the emblem of sharpness and preciseness of vision, a much needed ability, especially while proof reading the articles which you will read hereafter. Furthermore, I see the vulture as an emblem of putting others before oneself, just as it did to save Sita in the Ramayan. It's scavenger qualities give it a much deserved status in the food chain.

The penguins and peacocks stand for beauty while the ostrith stands for its speed and magnanimity. The Emu, the national bird of New Zealand, almost instantly takes me back to the DeepUtsav, where I saw it for the first time. The turkeys stand for their ability to attract others' attention towards themselves. The cranes in my opinion stand for grace and balance and one tends to often see them on the way to Mumbai. The flamingos in my opinion stand as emblems of unity and never cease to amaze me for their ability to change colour on eating the algae.

As the other birds took care of teaching me about the various facets of life, including social skills, the importance of hard work and so on, the only thing which remained to be learnt from these species was spirituality. Just then, I thought of the Rajhans, the embodiment of piousness in the Indian culture, and the missing pieces of the puzzle called 'Life' were found.

While it is commonly observed that human

beings tend to forgo the sources of knowledge, freely available to them in nature and run after the materialistic knowledge in the form of a paper and a pen, it is about time that we incorporate the qualities of togetherness, beauty, grace, empathy, hard work and above all the quality of the 'survival of the fittest' which these birds are ready to shower us with, with open arms and a free mind. While our culture too gives these creatures paramount importance, it is now time that we too acknowledge their existence and learn to coexist.

To summarize let us think of 'Nature' as the best 'Teacher', be confident, spread our wings, flock together, be a free and a responsible bird and most importantly, contribute and care for the recently developed Baya Bird park in our school.

- **The Raven is one of the most intelligent birds, they have an estimated IQ of a 7 year old human child.**

- **The flightless bird Penguin is known as the national animal of Antarctica.**

Brunei -White-bellied Sea Eagle
The white-bellied sea eagle has a lifespan of 30 years.

Journey to Heaven.

Ms. Archana Kanoujia
(Secondary Section - Supervisor)

Once lord Shiva, Brahma and Vishnu were on their regular rounds of the universe. During their travel they came across each other. All were delighted to meet after a long time.

After the formal discussion of their territorial work, they started a discussion on the new developments on Swarg. A lot of strategies were planned on different portfolios. Lord Vishnu then started the discussion about revival of the Music department of Swarg. The two Gods agreed that the musicians and singers of Swarg have been working for a long long time and now they deserve some rest. Lord Vishnu added that they also want a change in the pattern. All three agreed for the revival plan. The question arose, “Who would take this responsibility and how it would be done?” After checking the biodata of the working squad of Swarg, the name of Narad Muni was suggested by Lord Brahma. Narad Muni was summoned immediately. Narad was tensed after getting the summon. He immediately left to attend the meeting of the Lords. All the Lords told him about the plan of reviving the Music industry and also

about their expectations. He started his work of finding the appropriate people for his task. Finally, he gathered all the data and asked Nandi to arrange for a meeting with all the Gods of Swarg. The meeting was arranged in the Indra Lok with proper arrangements of delicious cuisine.

At the setup time all the Gods along with Brahma, Vishnu and Shiva preceded the meeting. Narad Muni was asked to share his data. Narad, explained the requirement of various special talents for the group; which included female singer, music director and instrument player. After hearing the list Indra opined that Swarg also needs a dancer so that the songs can be performed at the same time and a creative actor who can guide the whole team. After sharing the requirement, Narad opened his database and shared the list of people who would be best suitable for the Music band. He declared each name with their peculiarities. The first name was of a female singer called Lata Mangeshkar who is called as Lata didi. He stated that this singer has a melodious voice and is a renowned name in the World. She has sung beautiful compositions like Lag jaa gale, Mera saya sath hoga, Aaj phir jeene ki tamanna hai, Mere Mehboob, Tujhe dekha toh yeh jana sanam, Piya tose naina lage re, Tere bina zindagi se, Pyar hua ikrar hua, Yeh kahan aa gaye hum, Kabhi kabhi mere dil mein and the best song sung by her is Aye mere watan ke logo. She is a versatile singer and has helped a lot of people by various means. She has also received the most privileged award called Bharat Ratna. She has a

Swaziland - Purple-crested turaco - It is the National Bird of the Kingdom of Swaziland, and the crimson flight feathers of this and related turaco species are important in the ceremonial regalia of the Swazi royal family.

musical family where her brother and her sisters all are singers and composers. All the Gods were very delighted after listening about Lata didi.

Lord Vishnu appreciated Narad and asked him to describe the other names. Narad stated that Indra Lok has witnessed a lot of Apsaras dancing but on Earth a legend called Birju Maharaj is amazing in Kathak dance form. He is a Padma Vibhushan awardee and is also awarded Nritya Choodamani award. His expressions are excellent and very real. Everyone was astonished after listening about Birju Maharaj.

Lord Brahma asked Narad to share the qualities of the actor. Narad informed that this actor is a versatile person and has worked in a lot of movies and skits. Some of his appreciated work is Anand, Saraswati Chandra, Sarja, Dakshina, etc. Everyone was very excited by listening to these names and was eager to know the other two names.

Narad declared the next name of a musician and composer called Bappi Lahiri. But he warned Kuber to keep the doors of his kingdom open for Bappi da as he loves gold to no extent. Kuber nodded his head and told that if the talent is well deserved, he is ready to open the doors of his kingdom for anyone. Narad was excited to share about him and told that like other three, Bappi da has also his bucket filled with awards and songs. He is also called as the Disco King of the Bollywood industry and has a lot of work in his bouquet like Yaad aa raha hai, Tune mari entry, Taama taama loge, Jab se mile naina, I am a disco dancer, Pag ghungroo, Koi yahan nache etc. Narad told

that he can sing and at the same time can direct and compose the songs.

Lord Shiva asked him to move ahead and share about the instrument player. Narad disclosed the name of Santoor Vadak Pandit Shiv Kumar Sharma. He gave santoor a place in Indian classical music and elevated the instrument to the status of Sitar and Sarod. He also gave music for several movies like Silsila, Guide, Lamhe, Chandani, etc. and is a Padma Vibhushan awardee.

After describing about everyone from his list he asked the present members of Swarg to give their opinion. But there was pin drop silence. After a few seconds all of them stood up and applauded Narad for the wonderful work. The three heads Lord Brahma, Vishnu and Shiva looked at each other and expressed a silent message through their bright eyes. Suddenly, Lord Ganesh stood up and suggested that they need to have someone who can manage the affairs of Swarg. Most of the vehicles of God need some repairs and modifications. Narad opened his database again and searched for the best person for this work. The name of Rahul Bajaj reflected. He is a businessman with a variety of experience and is also a Padma Bhushan recipient. All the Gods agreed for Rahul Bajaj's name.

Lord Shiva declared that Swarg was waiting for such people from a long time who would make the whole environment musical forever and at the same time solve the issues for them. It was also decided that these six gems would be given a special place with a

Cabo Verde - Grey-headed kingfisher
The Grey-headed Kingfisher nests in steep riverbanks

special title in Swarg.

Yamraj was called immediately. He was enjoying a tension free sleep as he was sitting idle since many days. As he got the news of being called in the meeting he immediately called for his vehicle and headed towards Indra Lok. All the three Lords decided that these six gems should not be brought at the same time as this may make the people on Earth angry. Hence, a proper plan was drawn as per which it was decided that Birju Maharaj should be brought first so that he can start with the composition work, then the actor Ramesh Deo should be brought so that he can work on the presentations, later Lata didi who will give a melodious touch to the song. After them the Gods were confused between the instrument player, musician or manager. After a lot of deliberation, it was decided that when the specialists will be working the musician would be required. Hence, Pandit Shiv Kumar should be brought first and then the management person, Rahul Bajaj, as he can deal with all the situations and can make everyone satisfied with his work. And lastly, Bappi da who can check the work of all and deliver an excellent product for all at Swarg. Lord Shiva asked Yamraj to start his work.

Yamraj brought Birju Maharaj, Ramesh Deo, Lata didi, Pandit Shiv Kumar, Rahul Bajaj and Bappi da in the Swarg on his vehicle which the Yamraj was planning to show to Rahul Bajaj for modification.

All of them got settled properly at Swarg. Their band is also doing well and things are getting improved. Whenever, the Gods like their work and

want to give them some reward for their brilliant work they all come together and ask Gods to keep all the people at Earth happy and take away all the vices. Let everyone have good health and enjoy a good life.

- As a singer, you have to bring the soul to the song.
– Lata Mangeshkar
- Music once admitted to the soul, becomes a sort of spirit and never dies.
– Bappi Lahiri
- Earlier organisations made individuals, today individuals make an organisation.
– Rahul Bajaj
- Don't let anyone hold your pen if you are writing your story.
– Shiv Kumar Sharma
- Riyaaz never ends, because we can never attain complete perfection
– Pandit Birju Maharaj

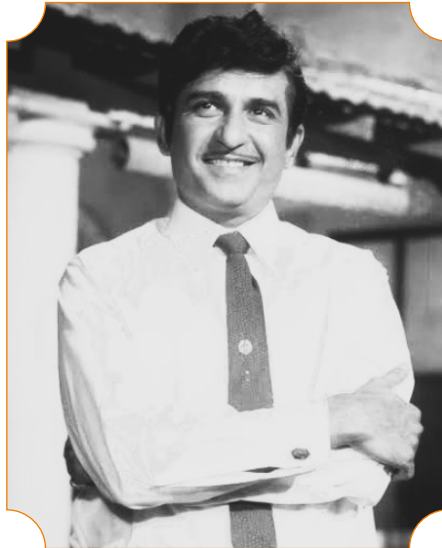

Bolivia - Andean Condor

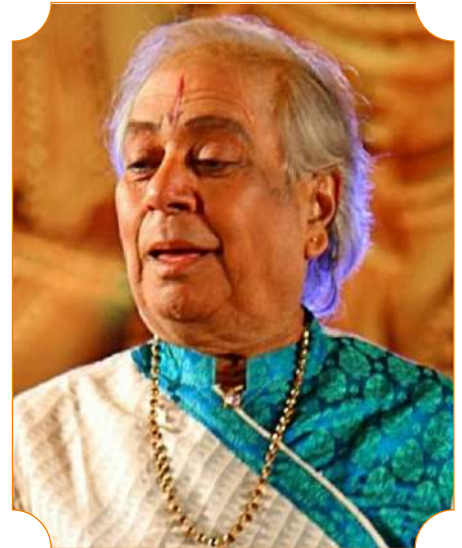
The bird measuring 3.3 – 4.3ft in length, weight of 7.7 – 15 Kg, and a wingspan averaging 8.9 – 10.5 ft.

Ms. Lata Mangeshkar
(Famous Playback Singer
Born: 28 September 1929, Indore
Died: 6 February 2022)

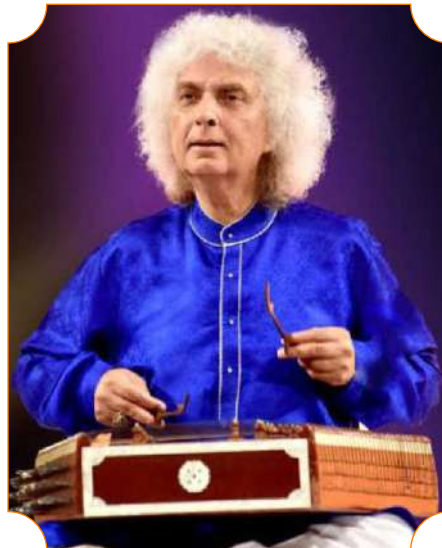
Mr. Ramesh Deo
(Bollywood Actor
Born: 30 January 1929, Kolhapur
Died: 2 February 2022)

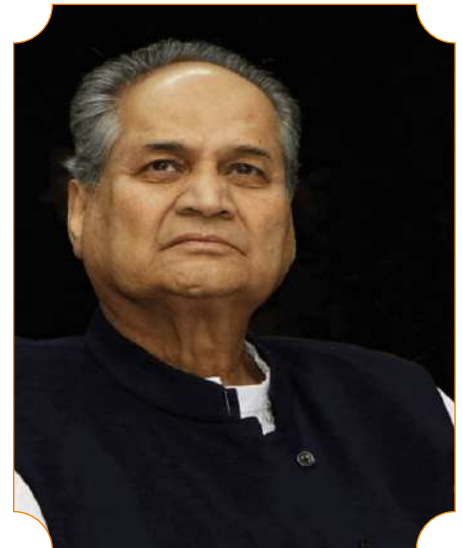
Pandit Birju Maharaj
(Famous Kathak Dancer
Born: 4 February 1937, Handia
Died: 17 January 2022)

Mr. Bappi Lahiri
(Bollywood Film Musician
Born: 27 November 1952, Jalpaiguri
Died: 15 February 2022)

Mr. Shiv Kumar Sharma
(Santoor Musician
Born: 13 January 1938, Jammu
Died: 10 May 2022)

Mr. Rahul Bajaj
(Chairman Bajaj Group
Born: 10 June 1938, Kolkata
Died: 12 February 2022)

The North Stars, the incarnates of talent,
these stalwarts were born to create
a niche for themselves within their own spheres,
only to create a vacuum after they were driven away,
in the '**Golden Chariot of God**'!
May their pious souls rest in peace.

Ghana - Bald Eagle
Bald eagles learn to fly at three months of age.

My thoughts on various initiatives and activities undertaken by the school.

Mrs. Kalyani Nandurkar

(Parent of Arnab Nandurkar, Std. VII - M)

Ever since the Coronavirus epidemic started, it seemed like the world stood still for many, but not for the teachers. There was a time when all of us including the teachers and the staff were confined to our homes. But that did not deter them from continuing their work. The teachers were posed with the challenge of learning technical skills, which they quickly did and transferred their teaching skills to online platform within no time. This was not an easy task as they had to deal with their own domestic responsibilities and problems, just as all of us did during these trying times. However, the teachers overcame those challenges and shone through. Switching to the online platform for teaching meant spending a lot more time and efforts than usual, as not only did the teachers have to tutor the students daily, but they also had to make additional videos and prepare notes to distribute to the students. Yet, the quality and content of the videos were very good and exceeded our expectations. As soon as the restrictions were lifted and the permissions to work from the workplace were granted, the teachers returned to the school and continued teaching without any

interruptions. At this point, the various activities of development that had been stopped due to the lockdown, were resumed with the same zeal and fervour by respected Kanchan madam and her team. One of those activities was the butterfly garden which was completed during this time. I was lucky enough to visit the garden and see how beautifully a small, neglected corner behind the school building was transformed into a space for creative learning. Each and every rock in this garden has been hand painted in vivid colours by the teachers and laid along beautiful, little paths that take us around the garden. All the host plants that attract, nourish and nurture butterflies through their various life stages, bear neatly and clearly labelled signboards. The walls of the garden are painted with huge pictures of different butterflies that we can see here. These colourful pictures too are again painted by the teachers of Vision. The children will no doubt have a great time in this garden. Learning the life cycle of a butterfly will be so much easier as they will now be able to see the various stages of a butterfly from a larva to a pupa until its transformation into a beautiful butterfly. The children will also have the opportunity to gain first-hand information about the different flowering plants in this garden, which are so important for conserving biodiversity. This garden, no doubt, will make learning fun for the children, but will also encourage and inspire many to pursue careers related to environment and conservation of environment. The garden has been named aptly as 'Bellora', which

Vatican City (Holy See) - Orioles

When not feeding on nectar, orioles seek out caterpillars, fruits, insects, and spiders.

means 'to be beautiful'. I am sure that the atmosphere which Team Vision has striven to create, will teach children to become beautiful human beings.

Another major development which took place was the recently inaugurated Geography Laboratory. This too, is a testimony for the monumental efforts undertaken by the teachers and staff of the school under the leadership of Kanchan madam, assisted by the supervisors of all the three sections. The lab has a display of large-scale maps, models, numerous informative and educational books and magazines related to Geography, different equipment that measure temperature, pressure, seismological events etc. All of these educational materials and equipment will not just facilitate learning for the students, but will also help them learn how to measure, collect and collate data and gauge the importance of all of it with reference to the geographical and environmental changes which we face today. Apart from these, we can also browse through handbooks about different countries with complete information about them, beautifully illustrated with pictures and drawings. These books were made by the students themselves as a part of their project and are now proudly displayed in the lab. The facility is also equipped with a projector and a large screen which will help children learn and understand the subject in depth. The entire display and layout of the laboratory is very functional as well as pleasing. A large artistically made metal globe is on display at the entrance of the lab, lending

the entire area a very aesthetic and pleasing appearance. Outside the lab, there are cleverly created spaces in recesses in the ground and under the stairs, which contain displays of different types of soils, stones and similar kinds of natural materials. I am sure that the new geography lab in our school will play a pivotal role in enriching the knowledge of the students and help them understand the close association of humans and nature with respect to geography. Access to such state-of-the-art facilities will indeed encourage qualitative and interactive learning in the students. Apart from these, teachers have also created life size models of life cycles of different living creatures using paper quilling technique. This was a very painstakingly slow task that requires tremendous patience and time. Not just that, the teachers have also taken plenty of efforts to produce reference material and handbooks on different subjects to assist the children in learning. These special projects and the overall learning and developmental activities that are being conducted by the school have proved how great things can be achieved with hard work and dedication. This, I feel, is an important virtue which children can learn from their role models who, in this instance, are the excellent teachers of our Vision English Medium School. Once again, my heartfelt salutations and gratitude to respected Kanchan madam, Archana madam and the entire team of Vision.

Fiji - Collared lory - It consists mostly of herbal seeds. This parrot flies in the grassy areas and with its beak removes the seeds from the leaves, and then feed on the seeds of the soil.

Russia Ukraine conflict

Mr. Nitin Joshi
(Parent of Avani Joshi, Std. VI - M)

On 24th of February this year, Russia invaded Ukraine. Why did this war start?

Russia and Ukraine were once a part of the Soviet Union (USSR) that broke up in 1991. Before that there was a state of cold war between USSR and USA. It was a condition in which there was tension between the two sides but no actual war. A war could have broken out at any time. USSR was a communist country and USA was, and still is, a capitalist country. This was the cause of the tensions.

USSR had an alliance called the Warsaw Pact and USA had an alliance called North Atlantic Treaty Organization (NATO). Many countries were a part of these alliances. These were basically military alliances. As per these alliances, an attack on one nation was treated as an attack on all the nations in the alliance. If such an attack happened, all the nations in the alliance would support the attacked nation with their military might.

After the breakup of USSR, the Warsaw pact was dissolved. But NATO continued to exist and expand in Europe and other parts of the world. Slowly, many countries that had broken away from USSR joined NATO. Lithuania, Latvia and Estonia are some such countries. Georgia is also likely to follow. Some other countries like Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Russia, Tajikistan,

Turkmenistan and Uzbekistan entered into individual cooperation with USA.

Russia along with Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Uzbekistan and Armenia formed the Central Security Treaty Organization. These countries have enhanced their military cooperation.

Ukraine has been close to NATO for a long time. This has been a cause of tension between Russia and Ukraine. Initially, Ukraine government decided against joining NATO but in 2019, their parliament voted in favour of closer ties to NATO. There is also a possibility of Ukraine joining NATO. This alarmed Russia. A country in its neighbourhood joining NATO would mean American troops, missiles and fighter planes will be near to Russia and this is a threat to Russia's security. Out of the former Soviet countries, Ukraine has the largest military after Russia.

Russia has been objecting to NATO expansion in its neighbourhood for long. But the possibility of Ukraine joining NATO is seen as a direct threat by Russia. In 2014, Russia captured the Crimea region of Ukraine. Russia also supported separatist movement in Donbas where there are many Russian citizens.

The tension between the two countries increased after the 2019 election by the Ukrainian parliament. Finally, on 24th February 2022, Russia attacked Ukraine to prevent it from joining NATO. The war led to a lot of deaths and destruction. Belarus is also involved in the war on the side of Russia. Many countries have boycotted Russia and Russian sports teams have been banned from international events.

Almost 20,000 Indian students trapped in Ukraine were rescued by the government of India in 'Operation Ganga'.

Gabon - Gabon coucal - The Gabon Coucal is an African cuckoo found in Angola, Cameroon, Central African Republic, Republic of the Congo, Democratic Republic of the Congo, Equatorial Guinea and Gabon.

Why history and geography should be studied together.....

Mrs. Sonal Joshi
(Teacher - Primary Section)

'History is geography in motion.'

When I was in school, history and geography were the least liked subjects. 'Why study about dead people and far away jungles?' was the question students often asked. It was much later that I realized the importance of these subjects. I also realized that these two subjects should be studied together because they are so closely interlinked. If we study these subjects together, they will also become more interesting. Also, we will be able to see many events with a new perspective.

To illustrate my point, let me give a few examples: -

1. During the second world war, Hitler invaded Russia. Why? Because he wanted living space for the growing population of Germany and also natural resources for the German industry. Both these things were abundantly available in the Soviet Union. A classic case of geographical factors determining a historical event.
2. We learn in history that our nation was often invaded by Arabs and other invaders from the west. Why did they invade our country? Because, they were living in a desert where it was barely possible to survive. India, on the other hand, was abundant in all types of resources needed to live.

That is why these invaders settled here.

3. India was considered 'The jewel in the crown' of the British Empire. Other than its size this was due to its location. India was the perfect place to control the trade routes in the Indian Ocean and the land routes between the middle east and southwest Asia.
4. The USA has been projecting its military might all over the world. It can send its forces to any country. This is because it is geographically safe. It has oceans on two sides and they have neighbours like Canada and Mexico who can hardly be a threat to its security. Another example of geography leading to historical events. Just imagine if USA had neighbours like China and Pakistan. Do you think it would have been able to project its military might all over the world?
5. India had the Andaman and Nicobar Islands. Despite being far away from mainland India, these islands are a part of India. This enables us to set up naval bases there and dominate the Bay of Bengal. It also enables India to keep a watch on the Chinese activities in the Bay of Bengal and Indian Ocean before their ships come close to mainland India.

So, these are some examples of how geography determines historical events. That is the reason one should study these subjects together. Also, to understand any event, past or current, always try to understand the geographical factors involved in it.

Angola - Turaco

These birds have a beautiful crest of feathers on their head which can stand about 5 cm.

Journey of Studenthood

Anjum Sayyad
(Std. X - V)

It had indeed been 13 years long journey (right from Mini K. G. to Std. 10th) which was just amazing, cheerful and were the most beautiful 13 years of my life. This school gave me a lot which I can't even express in words.

During our difficult times when we were unable to pay the fees the committee members, staff of school supported and never let my education suffer. The more I thank you for this is not enough.

Your teachings have developed me more each day. The discipline, good thoughts, the spirit to work hard, to believe in myself, to give my best in every work and to respect everyone are the various skills you taught me to be a good human being. It is said that Guru is like a potter. The way a potter gives shape to clay, in the same manner a Guru gives shape to his students to give them a successful life and make a respectable citizen. You all have contributed the most in shaping me as a good human being.

Thank you, my beloved teachers, for always believing in me and supporting me. I assure you that I would give my best in my further career and make my school as well as my parents feel proud of me. I just

seek your best wishes and your blessings in my journey ahead. No doubt I will greatly miss my dear school and my dear teachers.

Thanks to Kanchan Ma'am for always believing in me. Archana Teacher you are a really good though strict supervisor which has always helped me to be in discipline. Thank you, Krishna Sir, Nikita Teacher, Varsha Teacher, Kirti Teacher (both), Seema Teacher, Bhandari Sir, Rahul Sir, Suvarna Teacher, Bharati Teacher, Gauri teacher and all Pre- Primary as well as Primary teachers for everything. I apologize for my mistakes if any during my school days.

I will never forget you all and I know you all will also remember me in your good books as I was not a naughty child in the school. Once again thanks to all of you for each and everything.

Comoros - Comoros blue pigeon - It is rated as a species of near threatened on the International Union for Conservation of Nature Red List of Endangered Species.

Geography Day Celebration

Nikita Parab
(IX - V, Source-Self)

At MKSSS's Vision English Medium School, Geography Day is observed on 14th January every year.

This year, since we were unable to attend the school physically due to pandemic, the event was celebrated online. Here, the task of explaining various geographical concepts to the students of standards 5 - 8 was assigned to the students of standard 9.

Since I was a student of Std. 9th, I was given the opportunity to be a part of this celebration and explain the topic of 'Eclipse' to Std. 6th through a PPT. This was the day when we interacted with students as teachers. While I was explaining the topic, the students showed a lot of enthusiasm and were eager to know the significance of the Geography Day celebration as well as the topic under consideration. The students were very interactive and cooperative. They asked various questions, shared their experiences, and also heard me out.

Personally speaking, this activity helped me to study a lot of new concepts and learn the art of making attractive PPT's.

Finally, the day came when we went physically to the Geography Lab and were amazed to see working models related to various geographical concepts. The main attraction for me were the dolls representing the culture and traditions of various

states of India. While watching the miniature houses, I travelled to almost all parts of India in one go. Hats off to all the creative students of Vision who made them. The project books developed by the students are a miracle as they convert the Geography Lab into a globe depicting various countries along with their cultures, topography, and administration. What a wonderful task!

Every corner of the Geography Lab is ready to give knowledge of states and their capitals, mountains, types of rocks, etc. We, the students of Vision, got the opportunity to see precious rocks about which we had not heard before. The visit to the lab was like going on a world tour and a delightful one as that.

A big thank you to all the teachers who were the pillars of this Geography lab and played an instrumental role in organizing the Geography Day celebrations. I am indeed fortunate to be a part of Vision English Medium School.

Congo, Democratic Republic of the Congo - Congo Peafowl

The simplicity of their diet makes them easy to care for, and their young start foraging a few days after hatching.

My first metro experience

Lochan Gaikwad
(Sr. K. G. - V, Source - With the help of parents)

Hello friends!

My name is Lochan. Today I am going to share something. I sat in Pune metro for the first time. I went with my elder brother and sister. We got our tickets. I was very happy. There was a rush. We went inside. Metro started. I felt like flying in the sky. I saw many things from up. I sat near the window. We clicked many photos. We met the metro driver. Then I shook hands with a policeman. After that we ate ice cream and came home. I felt nice.

The day I visited the Pratapgarh Fort

Soham Joshi
(Std. I - M, Source - With the help of parents)

I visited the Pratapgarh fort on 10th November 2021. Pratapgarh is in Satara district. First, I climbed Tehalani Buruj. I saw the flag of Marathas on Tehalani Buruj. It was orange in colour.

On Pratapgarh fort there are two temples. One is of Bhavani Mata and the other temple is of Kedareshwar. There I saw a sword of the great Maratha warrior Hambirrao Mohite.

I saw the statue of the great Chhatrapati Shivaji Maharaj. Afzal Khan was an enemy of the Marathas. He came near Pratapgarh to kill Chhatrapati Shivaji Maharaj. But Chhatrapati Shivaji Maharaj was very brave. He killed Afzal Khan. I bowed to the statue of Chhatrapati Shivaji Maharaj with Pride.

On the fort I saw many monkeys playing with each other. I also saw donkeys carrying bricks for construction purposes. While we were returning home, we had lunch on the fort. I clicked many photos of the fort. I liked the fort very much.

Jay Bhavani!! Jay Shivaji!!

Chhatrapati Shivaji Maharaj ki Jay!!

Cyprus - The Cyprus warbler - The Sardinian warbler's song is fast and rattling, and is very characteristic of the Mediterranean areas where this bird breeds.

The Delightful World Of Birds

Arnav Nandurkar
(Std. VII - M, Source - Self)

In March 2020, we were struck with the unexpected pandemic of Coronavirus, the like of which we had never seen before this. We entered a national lockdown and were stuck into our homes for so many months. This forced vacation gave us time to follow our hobbies and develop new ones. I had been tinkering with my father's camera for photography earlier, but during this period, I turned it into a regular hobby of bird photography and bird watching. Observing birds is a very interesting activity. The camera which I use has a good zoom function which enables one to see them up close. Bird photography is an artistic expression and joy and also a learning process of a visual art form. Birds have such comical movements and beautiful appearances and colours that they instantly become subjects of photographs. I began finding new birds and finding their information from the photographs. Soon I could identify them by sound, and speaking of which, these birds can make different sounds, which are of an unimaginable variety. I started reading about them and going to nearby places like our local hill and the nearby river for photography. I have been doing bird watching and photography for a year now and have experienced

many wondrous things.

... Around September 2019, during the rainy season in which birds are active (and disappear when it starts raining and appear some time later) the sunbirds, which are really small, nectarine birds, are seen more commonly. Around this season the birds lay their eggs, and hence examples of brood parasites are seen. Brood Parasites are birds which lay their eggs in some other bird's nest and the victim bird has to raise the parasites' young ones along with its own. Birds like Koels and Cuckoos are brood parasites and the common Asian Koel, known for its melodious song, often lay eggs in some unsuspecting crow's nest. I saw this too! A crow visited our kitchen window every day to drink water. Sometime later, the crow brought its chicks to drink water to us. Along with, the crow brought a small koel as well! As birds leave their parent's nests after they grow up, the koel wanted to leave the crow's nest as well. But as the chicks were too small to fly, the crow would not let the koel fly away as the crow mistook the koel was its chick.

(The crow with the koel)

Guatemala - Resplendent quetzal

It is the only bird on earth with the word "resplendent" in its common name.

During summer, the birds become even more active and summer is suitable for photography as there is sufficient lighting. Around this time, a small tailorbird (famous for its technique of sewing leaves together to make a nest) was sleeping under a leaf on the branch of an Audumbar tree right next to our window. The leaf barely measures 10 cm, and it fit perfectly underneath in it! It came exactly at 7 p.m. and left exactly the moment it was 6 in the morning!

(The tiny tailorbird sleeping under the leaf)

Few days ago, a strange crow appeared who had only one leg. That is really sad, but it must have lost a leg in some raptor attack. Yet, the crow was managing and surviving even though it is hard for birds like crows to sustain as they need to catch small animals and insects. It was struggling to survive and being victorious too. Birds adapt surprisingly well to such catastrophes. The crow used its wings to balance itself as it perches on the branch. I keep a bowl of water on my kitchen window for the birds. I saw how valiantly it struggled for a few days so that it could balance itself on the flat surface. Now it has learnt how to do that and comes regularly a few times throughout the day

to drink water. I am sure that it will be able to survive perfectly well now. It is an inspiring lesson for me on how to keep on trying in spite of severe adversity.

(The one-legged crow)

...I got to see so many unique beautiful varieties of birds. Some have different colours like the Purple Sunbird, who shines like a mirror in the sunlight and the Green Bee-Eater who alone has many shades of golden, orange and green. Everyone has different calls. Some have really strange and comical habits like the parakeets that like to fly about screeching loudly and sometimes hang upside down from electric wires. Birds are also protectors of nature and the reason that the world is not flooded with insects and reptiles, one such instance I witnessed. A Bulbul gulping down a whole live lizard within a matter of few seconds. There were moments of great surprise when a tiny bird that I had never seen before came visiting on the tree outside my window. Upon looking up in my book, "The Book of Indian Birds" by Dr. Salim Ali, I realized it was Blyth's Reed Warbler, who came all the way from Pakistan. There were also moments of disgust when I saw an Indian Grey Hornbill up close banging a big fat caterpillar on a branch to kill it before eating it! But equally satisfying and joyful is to listen regularly to the sweet and melodious songs of the Bulbuls and flycatchers interspersed with the chirping of Mynas and sparrows. You should also start watching birds and I am sure you will enjoy that experience.

Greece - Little owl

A blood-pooling system collects blood to power their brains and eyes when neck movement cuts off circulation.

Some Photographs: (Copyright ©Arnav G. Nandurkar)

(White Throated Fantail- Flycatcher)

(Purple Sunbird (Male))

(Purple Rumped Sunbird (Female))

(Rosy Ringed Parakeet)

(White Throated Kingfisher)

(Green Bee- Eater)

Guyana - Hoatzin

It's known for its unusual digestion method, an unpleasant smell, clumsy movement, and noisy behaviour.

An adventurous night

Mukta Gadgil
(Alumni, Source - Self)

Sitting in the window I stare outside,
Seeing the stars spread far and wide!
A moon to accompany them lighting the sky.
Most beautiful scene that has caught my eye!

World is quiet everything is peaced out,
Perfect example of perfect sight no doubt!
Constellations leaving their beauty mark,
Everything is quiet, everything is dark.

Then I silently stepped out of my house.
Dodging every noise swiftly like a mouse!
Dialled my friends who are silly night owls,
Avoiding making any kind of groans or growls!

I went in the parking waiting for them,
Think of an idea perfect jewel or gem!
They came steadily with jackets on,
Coz it's cold that is still not gone!

Taken out our bikes raced them slow,
Watching the dark sky in which stars always glow!
Wandering over the whole silent street,
We parked the bike and came back on our feet!

Saw the only coffee shop open in this scene,
Making our mouths crave for coffee like it has
always been!

Ordered the cups and dived into it,
Just like a rabbit after getting back to its pit!

Sipped the coffees watching at the dark cloudy
heaven,
Counting the happy constellations one by one
Happily left the place after all,
Soon realised that night is about to fall!

Sat on our bikes letting out a gloomy yawn,
Time to go back with happy face on!
Reached the parking parked our bikes,
After spending the night that owl likes!

Reached at the house door when someone came.
Terrified of what to answer searching for excuses
lame!

There came our neighbour with hair as mess,
I sighed in relief seeing his face!

Asked me, 'Hey? Went where?'"
I answered, 'Special somewhere!'
What would I tell that early rising man,
That I spent my night the Best I can!

Those stars I saw staring at me,
And moon perfectly reflected in my coffee!!

Haiti - Hispaniolan trogon
It is one of the only two trogon species found in the Caribbean.

'Where there is a will, there is a way'.

Shrimayee Kelapure

(Std. IV - M, Source - Interviews, documentaries and videos on internet)

We see many famous people around us frequently on social media and television. But is it easy for them to reach at that position? No, never. It takes lot of hard work, patience and strong willpower to be successful in life. The story of versatile dancer and actress Sudha Chandran is the best example to prove the above stated point.

Sudha was born in a Telugu family and was the only child of her parents. Since childhood she was fond of dancing. At the age of 3, she started official training of dance. At the age of 15, she had already become the rising star of dancing world with 75 stage performances. She was also good at academics but was more passionate for dancing. But destiny had something else for her.

Just 4 months before her 16th birthday, she met with an accident while travelling through bus in Tamilnadu. There was a fracture in her right leg along with few cuts which further led to gangrene. To avoid the spread of infection, the experts had to cut her right leg. Sudha was devastated, depressed and frustrated but she didn't quit and her new journey started.

She started to walk using her artificial limb which took around 4 months to walk straight. Then she began to learn each step of dance again. Sometimes her leg would bleed, but her passion

overcame all the hurdles. Regular practice and physiotherapy made her confident and brought her to stage to dance again.

In January 1984, she gave her first post-accident performance. When she kept her first leg on the stage, she forgot everything about her amputated leg and gave stellar performance. Everybody was thrilled to see her dance and gave standing ovation. That one performance changed her life. She received immense appreciation from people. Even a film was also made on her life in Tamil, Telugu, Malayalam and Hindi. Presently she is an established actress and runs her dance academy. Her story gives us the message that, physical barrier does not hamper our dreams 'Where there is a will, there is a way'.

Jui Datere

(Std. VII - M, Source - Self)

River O River,
You carry the stream with you,
You meet the sea.
And become new.

Your fresh water flows,
Like the blood in my veins,
You pass through the stretches,
And remove our pains.

With a slash and a splash,
You set yourself in motion,
You remove the sweetness within,
And become as salty as the ocean.

Laos - Green peafowl

Green peafowl are not picky and will eat almost anything they can fit in their beak and digest.

All About Birds

1. The most intelligent and talkative bird which can say approximately 800 words

2. The bird which makes the loudest noise i.e. about 125 decibel is

3. The bird which turns its head all the way round at an angle of 360 degrees is

4. Study of birds is known as

5. The bird which can eat only when its head is upside down.....

6. The bird which has the longest wings spread approximately 12 feet and lays eggs in 2 years.....

7. The fastest flying bird which flies at a speed of 390 km per hour is

8. The slowest flying bird which flies 25 kms per hour in backward direction also and the lightest bird which weighs less than two grams is

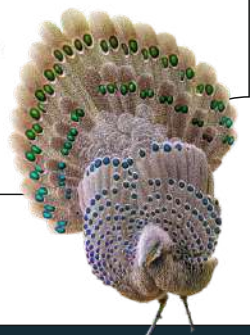

9. The heaviest bird which weighs about 130 kg is

10. The bird which sews leaves together to make its own nest is

Answers
1. African Grey Parrot 2. White Bell Bird 3. Owl 4. Ornithology 5. Flamingo 6. Albatross 7. Peregrine Falcon 8. Humming Bird 9. Ostrich 10. Tailor Bird

Myanmar - Grey peacock-pheasant

The peacock pheasants are among the most insectivorous of the pheasants enjoying all kinds of live food.

Primary Section - Photo Gallery

Nature Walk and Storytelling
(Std. I)

Sandwich Making
(Std. I)

First Day Activity
(Std. I)

Aerobics Activity
(Std. II)

Science Lab Activity
(Std. II)

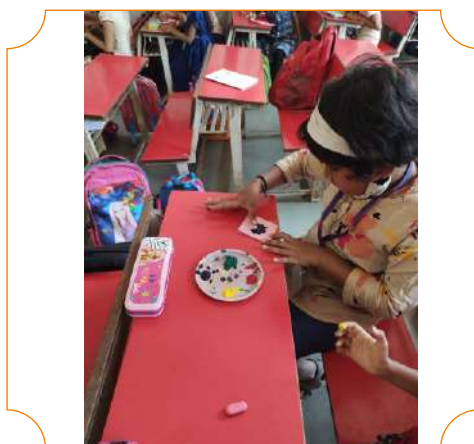
Maths Activity
(Std. II)

Dandiya
(Std. II)

Puppet Making Activity
(Std. II)

Greeting Card Making
Activity (Std. II)

Namibia - African fish eagle
The African fish eagle is not a 'true' eagle but belongs to the *Haliaeetus* genus of sea eagles.

Primary Section - Photo Gallery

Children enjoying with bird whistle
(Std. III)

Enjoying rhymes with Pre-Primary
students and teachers (Std. III)

Sand Play
(Std. III)

Lezim Activity
(Std. III)

Sprout Bhel
(Std. III)

Marathi Activity
(Std. IV)

Tamarind Toffee
(Std. V)

Rangoli
(Std. V)

Newspaper Reading
(Std. V)

Netherlands - Black-tailed godwit
Black-tailed godwits have longer legs, and bar-tailed godwits don't have striped wings.

Primary Section Art and Craft Activities - Photo Gallery

Hand Puppet
(Std. II)

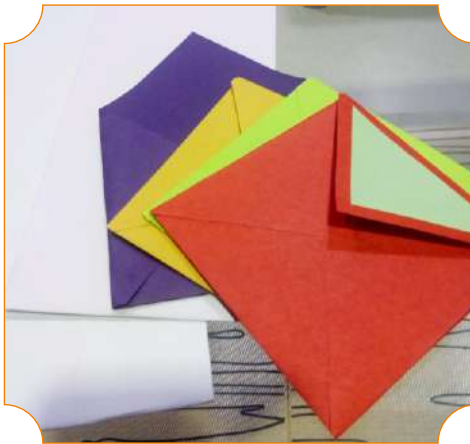
Fun with Paper activity
(Std. I)

Collage Activity -Photo Frame
(Std. I)

Mask Activity
(Std. III)

Envelope Making
(Std. I)

House Origami Activity
(Std. II)

Greeting Card Making Activity -
By Using dry leaves (Std. IV)

Book Mark
(Std. III)

Pen Stand
(Std. III)

New Zealand - Kiwi
It is the only bird in the world with nostrils at the end of its beak.

Primary Section Art and Craft Activities - Photo Gallery

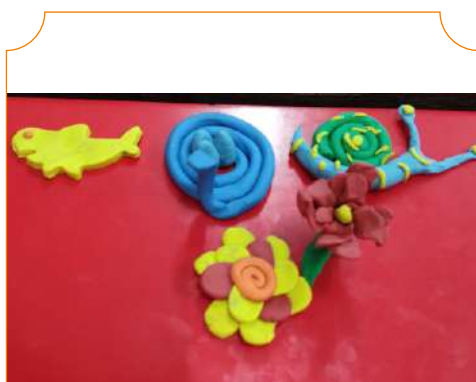
Origami - Dog
(Std. I)

Head Gear
(Std. II)

Quilling Ornaments
(Std. III and V)

Clay Work
(Std. III)

Organic Colour Making Activity
(Std. IV)

Paper Bracelet
(Std. IV)

Best out of Waste - Name Plate
(Std. IV)

Print Pattern
(Std. IV)

Jute Bag Activity
(Std. V)

Nicaragua - Turquoise-browed motmot
They feed on insects such as butterflies, bees, dragonflies, beetles, and spiders, as well as small lizards and snakes.

Drawings

Anay Joshi
(Std. II - M)

Avaneesh Garge
(Std. I - M)

Swarali Rathod
(Std. I - E)

Kavya Karale
(Std. III - M)

Sushrut Wakhare
(Std. III - M)

Yukta Talnikar
(Std. III - E)

Anshika Shitole
(Std. IV - M)

Trushank Kulkarni
(Std. IV - M)

Kaivalya Wakhare
(Std. V - M)

Nigeria - Black crowned crane

The chicks are 'precocial' which means they can run as soon as they hatch.

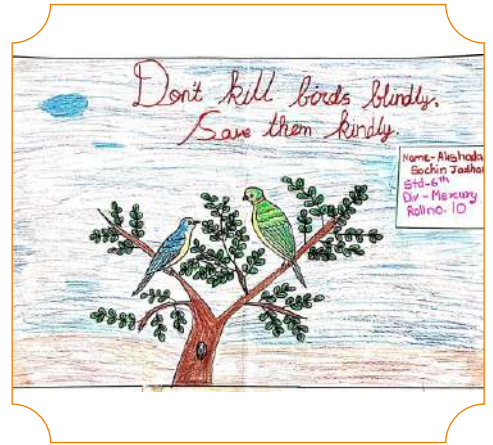
Drawings

Swaraj Abnave
(Std. V - V)

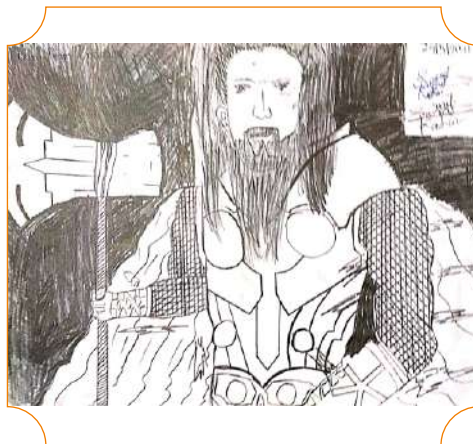
Mukta Karde
(Std. VI - E)

Akshara Jadhav
(Std. VI - M)

Prasanna Deshpande
(Std. VI - M)

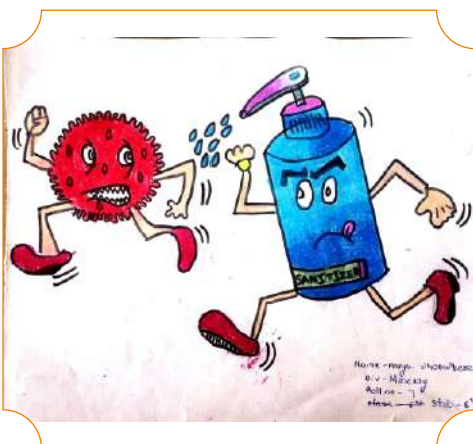
Sairaj Katkar
(Std. VI - V)

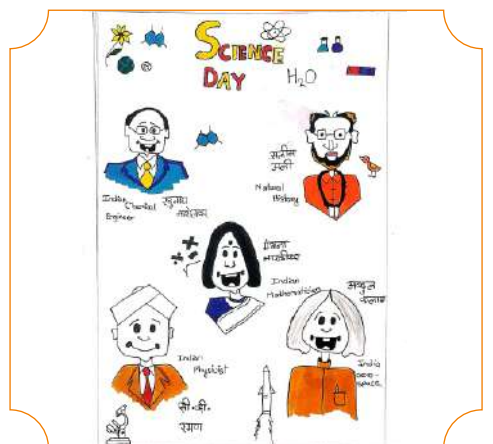
Dnyaneshwari Raut
(Std. VII - E)

Prajakta Kabade
(Std. VII - E)

Aarya Dhamdhare
(Std. VII - M)

Aarya Wadekar
(Std. VII - E)

North Korea - Northern goshawk
Northern Goshawk are large hawks and the largest and bulkiest of the accipiters.

Drawings

Shaista Sayyed
(Std. VII - M)

Nimish Mahadik
(Std. VII - V)

Veddika Kannav
(Std. VIII - M)

Anushka Kakade
(Std. VIII - M)

Pranjali Shendkar
(Std. VIII - E)

Nikita Parab
(Std. IX - V)

Samruddhi Katkar
(Std. IX - V)

Swara Natu
(Std. IX - E)

Shruti Sonawane
(Std. IX - E)

Norway - White-throated dipper

The White-throated Dipper, the bird flying underwater! The White-throated Dipper is able to walk and fly underwater.

Secondary Section - Photo Gallery

Back to School

Kalpavriksha Day

Visit to the School by Alumni

Visit to Baya Bird Park

Baya Bird Park Inauguration

Covid 19 Vaccination

Rathasaptami - Surya Namaskar Activity

Visit to Maths Lab

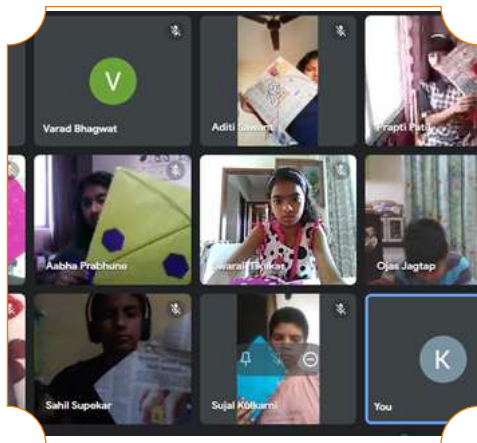
Visit to Laser Technology Centre

Paraguay - Bare-throated bellbird

They are mostly seen in wet and moist places with good vegetation since they feed on fruits and seeds.

Secondary Section - Photo Gallery

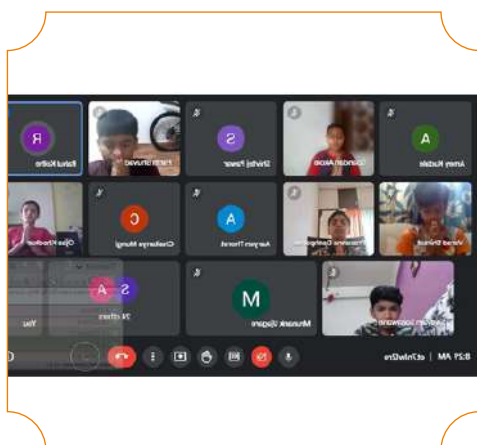
Kite Making Competition

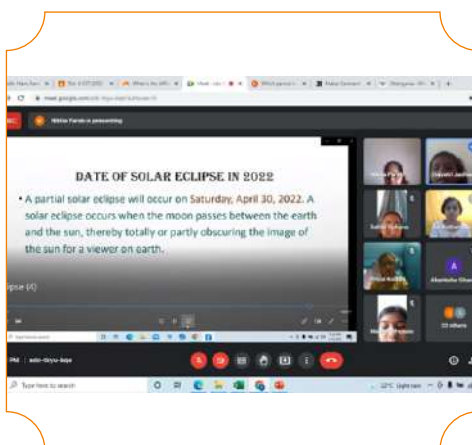
Movie Watch

Yoga Day Celebration

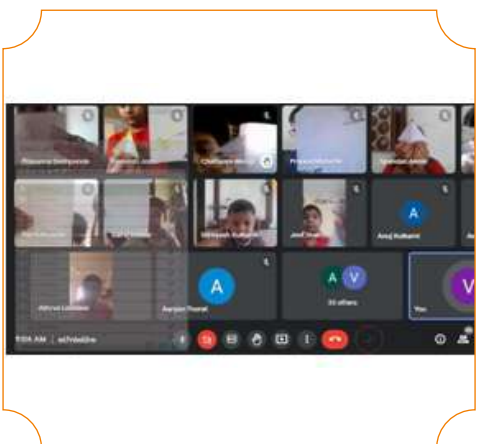
Daily prayer -The fresh and serene start of the day

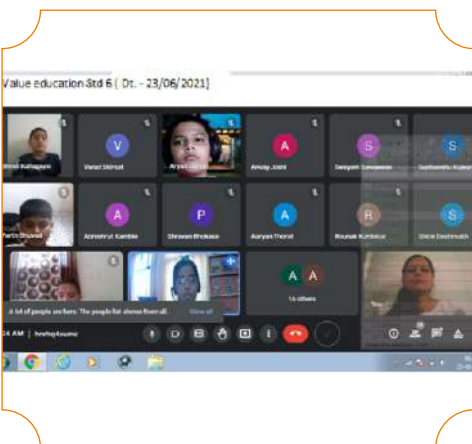
Geography Day Celebration

Celebration of 50th year of 1971 war

Art and Craft Activity

Value Education Session

Online Exam

Palestine - Palestine sunbird
It inhabits dry woodland, scrub, wadis, savannas, orchards and gardens.

Mehandi Designs

Ovi Kale
(Std. I - M)

Sia Jagtap
(Std. I - M)

Mrunmayee Bharate
(Std. II - E)

Aadya Ranade
(Std. II - M)

Kavya Karale
(Std. III - M)

Vinmayee Kannav
(Std. III - M)

Swara Choudhary
(Std. IV - E)

Sachi Kore
(Std. V - E)

Sairaj Khavale
(Std. V - M)

Panama - Harpy eagle - A harpy is capable, in a serious chase, of reaching speeds of 50 miles per hour (80 kilometers per hour).

श्रीमती सुवर्णा तांबे
(हिंदी अध्यापिका - माध्यमिक विभाग)

सुंदर और प्यारे पक्षी आसमान में उड़ते हुए मनोरम प्रतीत होते हैं। पक्षी प्रकृति से गहराई से जुड़े होते हैं। यह जंगलों में झाड़ियों में तथा वृक्षों पर घोंसला बनाकर रहते हैं। जहाँ हरियाली देखी वहीं बसेरा बना लेते हैं। पंछी खर-पतवार इकट्ठा करते हैं और तिनका- तिनका जोड़ कर घोंसला बना लेते हैं, जैसे कि 'बया' पक्षी का घोंसला। यह तो देखते ही बनता है। कुछ पक्षी घोंसला न बनाकर पेड़ की कोटर में आशियाना बना लेते हैं तू कुछ झाड़ियों में शरण लेते हैं।

पक्षी यह प्रकृति ने बनाई हुई एक सुंदर और मासूम प्रजाती है। लेकिन मानव अपने स्वार्थ के लिए जंगलों की कटाई कर रहा है। सभी आधुनिकता की चकाचौंध में पेड़-पौधों की संरक्षण को भूल गए हैं। पक्षी भी पर्यावरण का एक महत्वपूर्ण हिस्सा है। वह प्रकृति के संतुलन को बनाए रखने में योगदान देते हैं।

पक्षियों की अधिकांश प्रजातियाँ भोजन के लिए कीट पतंगों पर निर्भर हैं। इस वजह से कीटों के बढ़ते प्रकोप पर नियंत्रण का कार्य पक्षी करते हैं। यदि पक्षी ना हो तो कीटों की संख्या में जबरदस्त बढ़ोतरी हो सकती है जिससे पर्यावरण को नुकसान हो सकता है।

लग-भग एक दशक पहले तक पेड़ - पौधों पर घर आँगन में तरह-तरह के पक्षियों की चहकते हुए सामान्य रूप से देखाई देते थे परंतु अब यही पंछी सिर्फ कविता, कहानी तथा किताब के पन्नों में सिमटकर रह गए हैं। बचपन में चिड़िया का घोंसला निहारना, उसके छोटे-छोटे बच्चों को खाना खिलाते हुए देखना,

उसकी सूर्य की पहली किरण से शुरू होने वाली चहचहाट यह सब नजारे कहीं खो गए हैं। बदलते परिवेश में यह सब बदल कर रख दिया है।

वैज्ञानिक मानते हैं कि पशु पक्षी अपने प्राकृतिक बुद्धि से आने वाले संकट का अनुमान लगा लेते हैं। यह भी देखा गया है कि जहाँ कीटनाशक दवाओं का प्रभाव अधिक होता है वहाँ से पक्षी पलायन करते हैं। केंद्र में कार्यरत वैज्ञानिक डॉक्टर के एन छाबड़ा ने कहा है कि कुछ सालों से गिद्ध और कौए गायब हो जा रहे हैं। उन्होंने इस तथ्य पर गहरी चिंता व्यक्त की है। उनका मानना है कि पिछले कुछ समय में कौओं की संख्या अप्रत्याशित रूप से कम आई है। पहले यदि कोई कौवा बिजली के तार पर करंट लगने से चिपक कर मर जाता था तो उसके शोक में शोर करते कई कौए इकट्ठे हो जाते थे पर अब ऐसा नहीं होता अब यह पक्षी समूह में कम नजर आते हैं।

बढ़ती जनसंख्या, वृक्षों की कटाई तथा बढ़ते वायु प्रदूषण से पक्षियों की संख्या कम होती जा रही है इस सभी समस्याओं से हम पक्षियों के स्वास्थ्य को ही नहीं अपने स्वास्थ्य को भी धोखे में डाल रहे हैं यदि हम जल्द नहीं चेते तो स्थिति भयावह हो सकती है। आज पक्षियों की कई प्रजातियाँ विलुप्ति के कगार पर पहुँच चुकी हैं। अब भी समय है कि सोचे, प्रकृति ने दिए सुंदर वृक्ष, पेड़, पौधें, पहाड़, पशु, पक्षी स्वच्छ वायु, धरा का रक्षण करें। तब हम हमारी आने वाली नस्लों को यह किताब से नहीं सिखाएँगे की चिड़िया ची - ची करती है और कौआ काँव-काँव करता है बल्कि वह स्वयं इसे महसूस करेंगे और बताएँगे।

तो आज हम सब एक प्रयास पक्षियों के लिए जरूर करेंगे कि मिट्टी के बर्तन को अपने घर की छत पर या घर के बाहर रखेंगे और इसमें सुबह और शाम के समय पानी भरे तथा आसपास दाना डालें। हम सब की यह एक कोशिश बहुत बड़ा परिवर्तन ला सकती है। इस प्रकार हम हमारे परिवेश में पक्षियों का स्वागत फिर से कर सकते हैं।

Peru - Andean cock-of-the-rock

The female builds a nest of mud under a rocky outcrop or in a cave.

श्रीमती श्वेता रानडे, श्रीमती अपर्णा एकबोटे
(प्राथमिक विभाग)

“जीवन में झुकना या मुडना नहीं है आसान,
मुड जाने से मौका गवा देता है इन्सान,

पर देखो कागज के, मोड देने से सुंदरता पा लेता है कागज,
सिख लो यही कागज से, कौन जाने कीस कदर बदल जाए जीवन !”

कागज की फितरत बहुत सही तरीके से बता रही है ये
पंक्तियाँ अपने जीवनपथ पर चलते - चलते अगर कही झुकना पडे,
मुडना पडे तो कागज की यही खुबी हमें हर हाल में अपनानी होगी।
तभी कही जाकर हम बदलाव ला सकेंगे।

कागज...सिर्फ एक वस्तु नहीं...जीवन का वस्तुपाठ भी है।
आप कागज को किस प्रकार मोड देते हो उसपर उसकी सुंदरता
या बद्सुरती निर्भर है। सही तरीके से मोडा गया कागज कितनी
सुंदर वस्तुएँ बना सकता है इसका अनुभव हम शिक्षकों ने पेपर
क्विलिंग करते समय पाया। पिछले साल शुरू किया हुआ क्विलिंग
फ्रेम्स का अभियान इस वर्ष और चार नंबर जोडकर हम पुरा कर
पाए।

पिछले वर्ष हम लोगो ने मेंढक, तितली, जेलीफिश और
वनस्पति की जीवनचक्र दर्शानेवाली चार फ्रेम्स बनाई। तभी हमें,
हमारी मुख्याध्यापिका आदरणीय श्रीमती कांचन सातपुते जी ने
प्रोत्साहित करते हुए और चार फ्रेम्स बनाने के लिए बढावा दिया।
इस बार विषय थे जलचक्र, सजीवों की खाद्य शृंखला, सन बर्ड का
जीवनचक्र और कृषि-प्रक्रिया चक्र।

काम की शुरुआत हुई नियोजन से। नियोजन करते समय
हमारी पर्यवेक्षिका श्रीमती उमा चांदोरकर जी का अनुभव और
व्यवस्थापन कौशल्य दोनो ही सहाय्यपूर्ण साबित हुए। उनका

नियोजन, इतना अच्छा और सटीक था कि हमारी टीम को कभी
फिर से सोचना नहीं पडा। नियोजन प्रारूप और बजट स्कूल
कमिटीने मंजूर करने के बाद शुरू हुई खरीदारी, जब हम पेपर की
पट्टियाँ काटने काम कर करवाने गए तो नई मशीन और तंत्र से
प्रभावित हुए। तंत्रविद्या मनुष्य का जिना किस तरह से आसान बना
देती है इसका अनुभव किया।

हमें लगा एक बर सामान आ गया तो फिर क्या, शुरुआत
ही तो करनी है ! लेकिन जब काम शुरू किया तब जाके चुनौतियों
का अंदाजा आया। चारों विषयों के लिए कागज की पट्टी का कुंडल
बनाना और उसको आकार देना इतना आसान नहीं था.....

जलचक्र तो फिर भी ठीक था पर खाद्य शृंखला और सन बर्ड की
दृश्य में दिखाए जानेवाले प्राणी क्विलिंग से बनाना कठिन था।

लेकिन शुरुआत तो करनी थी। इस बार भी हमें आश्वस्त करने के
लिए हमारे साथ थी, हमारा प्रत्यक्ष नेतृत्व करने के साथ - साथ,
कभी सराहना तो कभी आलोचना करनेवाली हमारी पर्यवेक्षिका
श्रीमती उमा चांदोरकरजी ! उनकी रंगो की समझ, प्रयोगशीलता
बहुत महत्वपूर्ण साबित हुई। उन्होंने शुरू में ही काम का वितरण
अच्छी तरह से किया। जल चक्र और खाद्य शृंखला के लिए क्विलिंग
करने से काम शुरू करने का फैसला किया गया। कौन से शिक्षक
कौन सी फ्रेम शुरू करेंगे, कौन उसका नेतृत्व करेगा, कौन मदद
करेगा यह सारी बातें तय हो गई। काम शुरू हो गया।

जैसे - जैसे काम आगे बढ़ता गया वैसे-वैसे नए-नए प्रयोग
करने की कल्पना कांचन जी, उमा जी और टीम को सुझती गई।
सन बर्ड का जीवनचक्र बनाते समय हमने सोचा की हम स्कूल की

Philippines - Philippine eagle

It is considered the largest of the extant eagles in the world in terms of length and wing surface.

प्रांगण से सुखी टहनिया इस्तेमाल कर सकते हैं, कृषि प्रक्रिया चक्र में सचमुच के बीज चिपका सकते हैं। लेकिन तभी हमारे कला शिक्षक सागर सर ने हमें परिणामों की चेतावनी दे दी और सचमुच के बीज चिपकाने की कल्पना हमने खारिज कर दी।

कृषि प्रक्रिया चक्र बनाना हम शिक्षकों को के लिए बड़ी चुनौती थी खेत में काम करनेवाले इन्सान दिखाना तो लगभग नामुमकिन लग रहा था।

इस बार भी उमा जी और कांचन जी ने मदद का हाथ आगे बढ़ाया। वे दोनों सिर्फ मार्गदर्शन करने तक ही नहीं रुकी बल्कि उन्होंने हमें क्लिलिंग तंत्र के प्रशिक्षण का अवसर भी प्रदान किया। कला विषय की जानकारी रखनेवाली अपर्णा टीचर ने किन चीजों के लिए प्रशिक्षण पाना जरूरी है इस बात पर उनसे चर्चा की और हमने 'श्रीमती राजश्री होनराव जी' से प्रशिक्षण पाया। प्रशिक्षण के बाद तो हमारा इस काम के प्रति नज़रियाही बदल गया। प्रशिक्षण के पूर्व अगर किसी ने हमें बताया होता कि ऐसे तकनीक भी हो सकते हैं, तो शायद हम विश्वास न कर पाते।

राजश्री जी ने हमें कागज के अलग - अलग प्रकार के कुंडलों से पत्ते, घास और पेड़ कैसे बनाए जाते हैं यह सिखाया। कितनी सारी बारीकियाँ और तकनीक हम ने उनसे सिख ली। कागज को कितनी दबाव से रोल करना है, उसका शंकू कैसे बनाना है, क्लिलिंग की हुई कुंडल को चित्र की जरूरत अनुसार किस तरह से विभिन्न आकारों में बदल देना है यह सारी बातें बहुत चाव से हमें राजश्री जी ने सिखाई उनकी प्रतिभा और कला के प्रति

लगाव हम सभी को प्रभावित कर गया। उन्होंने हमारा हौसला और आत्मविश्वास भी बढ़ाया।

प्रशिक्षण के बाद ही प्लास्टर ऑफ पैरीस, वाल पुट्टी, पेपर पल्प तथा फायबर मोल्डिंग इन सारी तकनीकों का इस्तेमाल कैसे किया जा सकता है यह हम सोच पाए। हममें से जिन्होंने प्रशिक्षण पाया था उन्होंने न की सिर्फ हमारे बाकी साथियों को ही प्रशिक्षित किया बल्कि हमारी साफसफाई करनेवाली सेविका को भी सिखा दिया।

खेत में काम करनेवाले लोगों के कपड़े बनाना, जवार के भूटटे बनाना, समुंदर की उछलती लहरे बनाना ये सारी असंभव बातें प्रशिक्षण के बाद संभव हो गई। खेत में काम करनेवाले लोगों के चेहरे बनाते समय हमारे सागर सर ने बहुत सही तरीके से मार्गदर्शन किया।

हर एक सदस्य ने कोई न कोई कौशल्य पर प्रभुत्व पाया। वैशाली टीचर का क्लिलिंग के लिए कंधी का उपयोग करना,

सोनिया टीचर ने हिरन की हड्डियाँ बनाना, ज्योत्स्ना और मानसी टीचर का धीरज के साथ गीदड़ के पंख बनाना... यह सारी बातें हम सभी को हमेशा याद रहेंगी। हम सभी की कोई न कोई याद हर एक फ्रेम के साथ जुड़ गई है।

हम शिक्षकों के अलावा बाकी लोगो ने भी हमारी सहाय्यता की। खेती के औजार बनाने के लिए हमारे छात्र अर्णव नांदुरकर ने हमारी मदद की. श्री. योगेश फडके जी ने फ्रेम का लेबलिंग करने का पुरा जिम्मा लिया। लेटेस्ट आर्ट गैलरी ने लकड़ी की फ्रेम बनाई। हम सभी इन सभी के शुक्रगुजार हैं।

Poland - White-tailed eagle

On average the White-tailed Eagle has the largest wingspan of any Eagle.

श्रीमती तनुजा जोशी
(हिंदी अध्यापिका - माध्यमिक विभाग)

जब इन फ्रेम्स के उदघाटन का नियोजन शुरू हुआ तभी उस कार्यक्रम के लिए आनेवाले अतिथियों को क्या उपहार दिया जाए इस बात पर विचार किया गया । हम शिक्षकों ने पेपर क्लिलिंग की कुंडलों से बास्केट और पेपर टीशू होल्डर बनाए । हर एक काम की पूर्ति हमें आनंद और संतुष्टि का अनुभव देती गई ।

हमारी लीडर कांचन जी की कल्पकता और उनके मन में बसा हमारी काबिलीयत की प्रति विश्वास, इस वर्ष की सुंदर कलाकृति की रूप में उभरकर सामने आ गई । किसी भी काम की सफलता उस का उद्दिष्ट पुरा होने पर निर्भर करती है । हमारे इन सारे प्रयासों को हम तभी सफल कह पाते जब हमारे विद्यार्थी इसे देखते, समझते और उसका आनंद ले पाते । हमारे विद्यार्थियों के साथ फ्रेम्स का निरीक्षण करना, उस पर चर्चा करना हमारा सपना था । देश में आई हुई महामारी की संकट में यह संभव नहीं था । लेकिन जैसे ही हमारे नन्हें - मुन्नों को स्कूल में आने की अनुमति दी गई वैसे ही हमारा यह सपना भी पुरा हुआ । बच्चों की चेहरे पर दिखनेवाला आनंद, आश्चर्य हमारे मन को संतुष्टि देता गया । हमारी सारी मेहनत यथार्थ है यह भावना और विश्वास ने सफलता का अनुभव दिया । इस अनुभव के लिए हम सभी हमारी मुख्याध्यापिका श्रीमती कांचन सातपुते जी, स्कूल कमिटी और हमारा हौसला बढ़ानेवाले हमारे छात्र इन सभी को धन्यवाद कहते हैं ।

मनुष्य जाति प्रकृति से कुछ न कुछ प्रेरणा लेती आई है, जैसे सूरज से ऊपर उठना, सूरज की तरह जलना यानी अपने कार्य की तपस्या करना सीखते हैं, आसमान से उसके जैसा विशाल हृदय रखना सीखते हैं, तो सागर से लहराना । नदी लगातार बहती रहती है वैसे हमेशा कार्यरत रहने की प्रेरणा लेते हैं तथा धरती की तरह सहनशील बनने की प्रेरणा लेते हैं । पेड़ पौधों से दूसरों का कल्याण एवं परोपकार की प्रेरणा मिलती हैं, वह हमें फल, फूल, छाया, लकड़ी सब कुछ देते हैं परंतु इसके बदले कुछ मिलने की अपेक्षा नहीं करते । वैसे ही पंछी या पक्षी भी मनुष्य जाति के लिए एक प्रेरणा स्रोत है ।

जी हाँ, पंछी अपने पंखों की सहायता से आसमान में लंबी और ऊँची उड़ान भरते हैं वह देखकर मनुष्य को भी आसमान को छूने की अभिलाषा निर्माण हुई और हवाई जहाज की खोज हुई ।

हमारे देश के पूर्व राष्ट्रपति डॉक्टर अब्दुल कलाम जी को भी बचपन में इन्हीं पक्षियों को आसमान में उड़ते देखकर आसमान को छूने की इच्छा निर्माण हुई । उन्होंने इन पक्षियों की उड़ान से प्रेरित होकर निश्चय किया था कि मैं भी आकाश में ऐसे उड़ानें भर लूँगा, आगे चलकर वह मिसाइल मैन के नाम के रूप में जाने गए ।

पक्षियों का स्वावलंबन यह गुण हमें प्रेरणा देता है । ज्यादातर पक्षी अपना घोंसला स्वयं बनाते हैं, जैसे भृंगराज, भुजंगा, सतरंगा, हरी तूती आदि । पक्षी अपना घोंसला पेड़ों के तनों पर बनाते हैं । चिलचिल, चरखी, बुलबुल, नीलकंठी, मुनिया तथा गौरैया जैसे पक्षी टहनियों पर अपना आशियाना बनाते हैं । फुदकी या दर्जिन चिड़िया तो पेड़ों की पत्तों को मोड़कर या सिलाई करके घोंसला

बनाते हैं। कुछ पक्षी झाड़ियों में या टहनियों पर लटकाकर अपना घोंसला बनाते हैं जैसे बया, शकरखोरा, फुदकी, जबकी और फूलचूही है। कुछ पक्षी पानी पर तैरता हुआ घोंसला बनाते हैं तो कोई जमीन के ऊपर मिट्टी की सहायता से अपना घोंसला बनाते हैं। हर एक पक्षी अपना घोंसला बनाने के लिए हजार बार उड़ता है। अपनी छोटी-सी चोंच के सहारे तिनका-तिनका जोड़कर, सूखे तथा हरे पत्ते, सूखी लकड़ी, नरम टहनियाँ, जड़े, ऊन, घास यह चीजें इकट्ठा करके घर बनाने के लिए पूरी ताकत लगा देता है। बया पक्षी का घोंसला तो सबसे सुंदर, मजबूत और कलात्मक भी माना जाता है।

पक्षियों का शिशु पालन अनोखा होता है। वह अपने बच्चों को समय-समय पर आहार देकर उड़ने योग्य बनाते हैं। उड़ने का

प्रशिक्षण देते समय वह अपने शिशुओं को चोंच से मारते हैं, उड़ने के लिए विवश करते हैं और अपना सहारा भी देते हैं इस तरह पक्षी अपने शिशुओं को न केवल चलना, फिरना, तैरना, उड़ना, शिकार पकड़ना सिखाते हैं बल्कि उन्हें दाना चुगने और अपनी सुरक्षा करने का भी नैसर्गिक प्रशिक्षण देते हैं। इस प्रकार अपने शिशुओं को वे आत्मनिर्भर बनाते हैं।

पंछी जब आसमान में लंबी उड़ान भरते हैं तो ज्यादातर झुंड में पाए जाते हैं या झुंड में उड़ते नजर आते हैं, तब उनका अनुशासन हमें बहुत ज्यादा प्रेरणा देता है। वह जिस तरीके से उचित दूरी कायम रखकर, एक दूसरे के पीछे उड़ते हैं और एक दूसरे को टकराते भी नहीं जैसे उन्हें इसका प्रशिक्षण मिला हो। उनका मुखिया याने लीडर आगे रहता है और वह पीछे उड़ते हैं।

वैज्ञानिकों का कहना है कि 'व्ही' आकार में उड़ान भरने पर हवा को काटना आसान हो जाता है और साथ में उड़ रहे पक्षी के लिए उड़ते रहना और आसान हो जाता है। सिर्फ आसमान में ही नहीं, तो तालाब या झील के पानी में तैरते सफेद रंग के, गोल-मटोल, धीरे धीरे चलने वाले बतख भी अनुशासन में एक के पीछे एक कतार में तैरते हैं, मानो कोई नाव चल रही है। यह दृश्य बड़ा ही मनोरम होता है।

पक्षियों की कई प्रजातियाँ इस पृथ्वी पर पाई जाती हैं। उनमें विविधता दिखाई देती है, उनके रंग, रूप, आकार तथा विशेषताओं के लिए हर एक पक्षी प्रसिद्ध है। जैसे सबसे सुंदर दिखने वाला पक्षी मोर, गोल्डन फिजंट, राजहंस या फ्लेमिंगो, काले रंग के लिए कौआ, मीठी बोली के लिए कोयल तथा पपीहा, ची-ची करती नन्ही चिड़िया, रंग-बिरंगी तोते, तेज नजर वाला बाज पक्षी, सबसे ऊँचा उड़ने वाला सारस, गरुड़, चील तथा गिद्ध पक्षी आदि।

पंचतंत्र तथा हितोपदेश की कई कहानियों में मनुष्य पात्रों के अलावा कई बार पशु पक्षियों को भी कथा का पात्र बनाया गया है। उनसे कई शिक्षाप्रद बातें कहलवाने की कोशिश की गई है। इस तरह इन कहानियों के माध्यम से पक्षियों के गुण तथा अवगुणों से हम परिचित होते हैं और उनसे मिलने वाली सीख हमें हमारे जीवन में जरूर प्रेरणा देती है। बच्चों के कोमल मन में बातों को गहराई तक पहुँचाने का काम यह कहानियाँ करती है, जिसमें बेहतर सीख, संस्कार व जीवन में आगे अच्छी चीजों की ओर बढ़ने की प्रेरणा मौजूद होती है।

इन पंछियों से हम जरूर कुछ ना कुछ सिखते तथा प्रेरणा लेते आए हैं और आगे भी लेते रहेंगे इसलिए आसमान में उड़ान भरने वाले पंछी हमारे जीवन के प्रेरणा स्रोत हैं।

Saint Kitts and Nevis - Brown pelican - Pelicans use their gular pouches as a means of capturing food not as a place to keep it tucked away for extended periods.

कु. केतकी भाटे

(१० वी - मर्क्युरी, स्रोत- स्वयं लिखित)

'वसुधैव कुटुम्बकम्' की भावना हमारी भारतीय संस्कृति का एक महत्वपूर्ण हिस्सा है। भारत देश ने सभी देशों से इसी भावना को ध्यान में रखकर मित्रतापूर्ण और सौहार्दपूर्ण संबंध स्थापित किए हैं। विश्व में मानवता, बंधुता इन भावनाओं का महत्व भौगोलिक सिमाएँ तथा देश की भौगोलिक विशेषताएँ के महत्व से कई गुना ज्यादा हैं। 'कोविड- १९ की महामारी' इसका अच्छा उदाहरण है। कोविड- १९ के महामारी ने हमें मानवता और बंधुता का महत्व सिखाया है। आज सारी दुनिया इस महामारी के खिलाफ एकजुट होकर लड़ रही है। सभी देशों की स्थिति खराब हैं। फिर चाहे वह विकसनशील देश हो या अविकसनशील, अमीर हो या गरीब किसी भी देश को इस संकट ने नहीं छोड़ा। इस स्थिति में हमारी भारतीय एकता का मूलमंत्र 'वसुधैव कुटुम्बकम्' काम आया ! आज हर एक देश शत्रुता- मित्रता भूलकर और सारे भेदभाव की भावनाओं को दूर रखकर एक-दूसरे को मदद कर रहा है। भारत भी इस महामारी का सामना कर रहा है। जब भारत में इस स्थिति ने रुद्रावतार धारण किया था और कोरोना की मरीजों की संख्या बहुत तेजी से बढ़ रही थी तब बंधुता की भावना से ४० देशों ने हमें इस संकट से लड़ने के लिए मदद की थी।

हमारे देश में कई सारे महान व्यक्तिमत्त्व थे जिन्होंने यही संदेश दिया हैं। उनमेंसे स्वामी विवेकानंद, मदर टेरेसा, संत तुकाराम, संत ज्ञानेश्वर, रविंद्रनाथ टागोर ऐसे बड़े व्यक्तित्वों के नाम हमारे आँखों के सामने आते हैं। मराठी में संत ज्ञानेश्वर कहते

हैं इन्होंने कहा था 'हे विश्वची माझे घर' मतलब यह पूरा संसार, विश्व हमारा परिवार है। हमारे राष्ट्रपिता महात्मा गांधी जी ने कहा था 'The greatness of humanity is not in being human, but in being humane.' मतलब मानवता ही महानता है और वह भावना हमें मानवीय होने पर ही समझ में आती है।

बिल गेट्स जैसे नामवर उद्योजक ने यह सच में करके दिखाया है। उनकी सामाजिक संस्था मानवता के दृष्टिकोण से दुनिया में लोगों के मदद के लिए कार्यरत है। सामाजिक कार्य यह एक मानवता का साधन हैं।

विश्व बंधुता और राष्ट्रीय एकता दुनिया में शांति और न्याय जगाने के लिए महत्वपूर्ण है। जातिवाद, सांप्रदायिकता, धर्मभेद, वर्णभेद, लिंगभेद के कारण कई देशों में राष्ट्रीय एकता की भावना के टुकड़े हो चुके हैं और अशांति फैल रही है। आज के युग में मानवता, बंधुता, एकता की भावनाएँ जागृत होना बहुत ही महत्वपूर्ण है। इसके कारण हर देश उन्नति के राह पर चल सकेगा, न्याय-शांति और मानवता का प्रसार कर सकेगा। इससे दुनिया में होने वाले युद्ध, हिंसाचार इन सब नकारात्मक भावनाओं का अस्त हो जाएगा और नए विचारों का उदय हो जाएगा ! इसमें हमारे समाज, देश और दुनिया का ही भला है। इसलिए विश्व-बंधुता यही वर्तमान युग की माँग है और भविष्यकाल की उन्नति का मार्ग है।

Saint Lucia - Saint Lucia amazon - Its natural habitat is subtropical or tropical moist mountain forest. It is threatened by habitat loss.

सौ. अश्विनी राईलकर
(मराठी शिक्षिका - प्राथमिक विभाग)

व्हिजन शाळेच्या आवारात मोठ्या अक्षरात Learn असं लिहिलेलं आहे. मुलांनो आपण हे LEARN रोज वाचतो, पाहतो, अभ्यासाच्या रुपात ग्रहण ही करतो. रोजच्या तासिकांमध्ये शिकवलेला अभ्यास आपण शिकतोच की, पण तेवढंच शिकतो का?

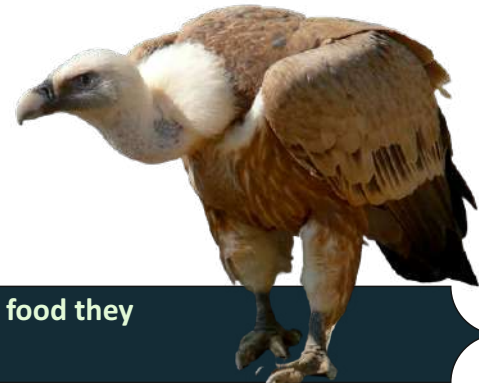
मुलांनो सुट्टीत तुम्ही समुद्रकिनारी समुद्राच्या वाळूत खेळता, पाण्यात थोडेफार खेळता, उंच उंच उसळलेल्या लाटांवर डुंबता किती मजा येते ना? वाळूत खेळता खेळता हातातून पकडून ठेवलेली वाळू म्हणजे आपल्याला मिळालेली संधी होय. प्रयत्नपूर्वक ही वाळू घट्ट हातात पकडावी लागते. तेव्हा या संधीच सोनं करायला हवं ना. पाण्यातील पोहणे हे त्या प्रयत्नातील सातत्य

दाखवते. वेगाने येणाऱ्या लाटा या आपल्याला कणखर बनवतात. कितीही संकट आले तरी डगमगायचे नाही याची जाणीव करून देतात. हे पण खरंतर learn असंच सांगते ना.

काळोखात गर्द झाडीतून कधी तुम्ही ट्रेकला गेला आहात का? चांदण्यांचा प्रकाश किती आल्हाददायक वाटतो ना! पौर्णिमेचा चंद्र वातावरणात शीतलता पसरवतो. घरातील झगमगाट बरा वाटतोच पण किंर रात्री या वाटेवर एखादा काजवा अचानक जर वाट दाखवून गेला तर आपण त्याला मनोमन धन्यवाद देतो का? या काजव्याच्या रुपाकडे आपण पाहतो का? किती इवलासा जीव क्षणभर का होईना सगळं प्रकाशून टाकतो. हं आता हे पण learn च नाही का?

ज्या मातीत जन्मतो ती माती कारल्याला कडू करते तर कधी रसाळ गोड फळे देते. कधी या मातीतून गणपतीची मूर्ती घडवता येते तर कधी थंड पाणी देणारा माठ. हे सगळं सगळं ती माती कोणतीही कुरकुर न करता घडू देते.

मातीचा हा गुण सुद्धा Learn करणे आहे ना चला तर आपण ही या निसर्गाप्रमाणे सगळ्यांना आपलेसे करू या... Learning ची परंपरा अव्याहतपणे चालवू या.

Serbia - Griffon vulture - Griffon vultures have a poor sense of smell and to locate food they rely exclusively on excellent eyesight.

सौ. सीमा राजे

(मराठी शिक्षिका - माध्यमिक विभाग)

मन पाखरू पाखरू
त्याची काय सांगू मात
आता व्हतं भुईवर
गेलं गेलं आभायात

खरोखरच प्रसिद्ध कवयित्री बहिणाबाई चौधरींनी लिहिलेल्या या ओळी मन कसं चंचल आहे ते सांगतात, की ज्याला त्रिलोक सुद्धा फिरावयास कमी पडते. क्षणांत ते आपलं असतं तर क्षणांत दुसऱ्याचं होतं, ज्याचा ठाव लागणार नाही असं आपलं मन.... मानवी मन आणि बुद्धी ही न दिसणारी गोष्ट आहे, पण जाणवणारी मात्र नक्कीच आहे.

मानवी मनाबद्दल अनेक मानसशास्त्रज्ञांनी अभ्यास करून मनाची व्याख्या करण्याचा प्रयत्न केला. त्यामध्ये समर्थ रामदास स्वामींपासून अगदी सिगमंड फ्रॉइड पर्यंत....

समर्थ रामदास स्वामी यांनी मनाच्या शक्तीची जाणीव करून दिली, मनाला शिस्त कशी लावावी हे सांगितले. तर, सिगमंड फ्रॉइड याने पायाभूत संशोधन करून मनोविश्लेषण सिद्धांत मांडून मनाचे तीन घटक किंवा स्तर सांगितले इदम, अहम, पराअहम यानुसार मानवी वर्तन घडत असते.

१. इदम हा मनाचा स्तर संपूर्णपणे सुप्त असतो आणि स्वाभाविक, मूळ आचरण या स्तरावर व्यक्तिमत्त्वात दिसते. सिगमंड फ्रॉइड यांच्यामते, इदम पासून अहंकार विकसित होतो, आणि वास्तविक जगात मान्य असलेल्या रीतीने तो व्यक्त होतो.

२. अहम म्हणजेच इगो हा मानवी मनाचा दुसरा स्तर या स्तरानुसार मानवाचे व्यक्तिमत्व जाणीवपूर्वक आणि सुप्त कार्य करत असते

व्यक्ती बऱ्याचदा अविचारी वर्तन अहमच्या प्रभावामुळे करण्यास प्रवृत्त होते.

३. पराअहम सुपरइगो हा मनाचा तिसरा स्तर व्यक्तिमत्त्वाचा एक पैलू असा आहे, की जे आपले सर्व अंतर्गत वर्तन, नैतिक दर्जा आणि आदर्श सांभाळतो. निर्णय घेण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे देतो.

सिगमंड फ्रॉइड यांच्या मते, वयाच्या पाचव्या वर्षापासून मनाचा हा स्तर वर्तनातून दिसून येतो. आपले वर्तन हा आपल्या मनाचा आरसा आहे. आपण कसे वागतो, बोलतो, राहतो यावरून आपले मन ओळखता येते.

आपण एखाद्या गलिच्छ परिसरात गेलो, तर आपल्याला अस्वस्थ वाटते अन पटकन आपण तिथून पाय काढता घेतो. आपलं शरीर, घर जसं वेळोवेळी आपण स्वच्छ करतो तसंच मनाचही आहे आपण आपल्या मनाची स्वच्छता करायला हवी, पण मन स्वच्छ करता येईल का? त्याची स्वच्छता कशी करायची? हे प्रश्न आपल्या मनात येतात मनाचा कोणता साबण आहे का जेणेकरून मन स्वच्छ करता येईल? की, मनाला स्वच्छ करणारा एखादा कोणता झाडू आहे की जो मनातील जळमट दूर करेल? या सगळ्या प्रश्नांची उत्तरं तुमच्या मनाकडे आहेत.

संत तुकाराम महाराज म्हणतात, 'देह देवाचे मंदिर आत आत्मा परमेश्वर'. आपला देह देवालयासारखा आहे, तर या देहातील मन आत्मा हा परमेश्वर आहे मग या परमेश्वराची काळजी घ्यायला नको का, म्हणूनच मनाची स्वच्छता करणे आवश्यक ठरते.

'निरोगी शरीरात निरोगी मन वास करते' यानुसार शरीराच्या स्वच्छतेप्रमाणेच मनाची स्वच्छता ही तितकीच महत्त्वाची आहे. शरीराला रोग जडू नयेत म्हणून आपण शरीराची काळजी घेतो त्याचप्रमाणे मनालाही कोणतेही रोग जडू नयेत यासाठी मनाची काळजी घेणे गरजेचे आहे. खरंतर, मन अस्वच्छ कसं होतं.... तर, खूप नकारात्मक विचार, कटु भावना, दुःखद आठवणी, निरुपयोगी कल्पना संकल्पना, जुन्या अढी आणि अविश्वास, अन्यायाची भावना, स्वतःबद्दल, जगाबद्दल नकारात्मक

भावना, गैरसमज हा सगळा खरं तर 'मानसिक कचराच' आहे, या अशा कचऱ्यामुळे आपल्या शरीरावर वर्तनावर अगदी वाईट परिणाम होतो आणि आपण आपलं जीवन अतिशय दुःखमय, कष्टप्रद करून घेतो.

आपल्या या अशा वाईट विचारांमुळे आपण अनेक नाती आनंद गमावतो, नकारात्मकतेमुळे आपण आपलं करिअर आपले जीवन उध्वस्त करून टाकतो. या वाईट विचारांमुळे आपले मानसिक स्वास्थ्य बिघडते आणि दुर्धर असे आजार जडतात. असे होऊ नये यासाठी आपल्या मनातील केर कचरा साफ करण्यासाठी आपण पुढील मुद्यांचा विचार करू शकतो.

१. ज्याप्रमाणे आपण रोज शरीराची, घराची स्वच्छता करतो, घाण काढतो, मळ काढून टाकतो त्याचप्रमाणे रोज रात्री आपण दिवसभरात कसे वागलो, कोणती चूक झाली वाईट विचार कोणते आले, ते रोजच्या रोज नियमितपणे विचार व चिंतन करावे या मनावरील मळ काढून टाकण्याचा प्रयत्न करावा.

२. ज्याप्रमाणे काही जळमटे दुर्लक्षित होतात तसेच काही विचार, अनुभव हे आपण मनात तसेच दाबून ठेवतो आणि त्या विचारांचे जाळे अधिकच घट्ट होते असे होऊ नये यासाठी जे दबलेले विचार आहेत ते प्रकट करायला शिकावे आपल्या मनातील विचार भावना आपल्या मित्र-मैत्रिणींबरोबर शेअर कराव्यात, एकमेकांना सांगावे.

३. आपल्या मनातील स्वतःबद्दलची नकारात्मकता स्वीकारून त्या उणिवांवर काम करून स्वतःचे व्यक्तिमत्त्व फुलविण्याचा प्रयत्न करावा.

४. आनंदी मन ठेवण्यासाठी थोडेसे दुसऱ्याच्या आनंदाचे अत्तर लावण्याची गरज असते, दुसऱ्याच्या आनंदात आनंद शोधला की आपले मनही आनंदी होते.

५. 'ठेविले अनंते तैसेची रहावे, चित्ती असू द्यावे समाधान!' म्हणजेच आपण आपली परिस्थिती जशी आहे त्याचा स्वीकार करायला हवा आणि जर परिस्थिती खराब असेल तर नक्की बदल करायला हवा मोह सोडून द्यावा म्हणजेच मन समाधानी व निरोगी राहते.

६. आपल्या मनाला सुशोभित करण्यासाठी चांगल्या पुस्तकाचे वाचन, चांगल्या विचारांचे चिंतन करणे गरजेचे आहे.

७. आपल्या विचारांचा चष्मा सतत सकारात्मक ठेवावा जेणेकरून कोणत्याही गोष्टींमधून आपण चांगलं शोधण्याचा प्रयत्न करू शकतो आणि मग अशक्य ही गोष्ट शक्य करून दाखवू शकतो.

८. निसर्गात रममाण होणे हे तितकेच महत्वाचे आहे, निसर्गाच्या माध्यमात आपण स्वतःला स्वतःची जाणीव करून देऊ शकतो निसर्गात फिरल्यामुळे मनाला ताजेतवाने वाटते, मन प्रफुल्लित होते.

९. सत्संग, सद्बिचार, सद्दर्शन, सदाचार यामुळे मनाला चांगले वळण लागते व आपला मार्ग भरकटत नाही.

१०. नकारात्मक विचार जळमटाप्रमाणे वेळोवेळी मनातून कायमचे काढून, सकारात्मक विचारांचा सडा शिंपडावा.

अशाप्रकारे जसे शरीराचे सौंदर्य योग, व्यायाम यामुळे खुलून दिसते. तसेच मनाचेही सौंदर्य सद्बिचार, सद्दर्शनाच्या अत्तरामुळे सुगंधित होवून मनाचे स्वास्थ्य राखता येते, आणि भोवतालचा परिसर प्रसन्न होतो.

मग आपण खऱ्या अर्थाने आपण म्हणू शकतो,

मन सुद्ध तुझं गोष्ट हाये पृथिविमोलाची

तू चाल पुढं तुला रं गड्या भीति कशाची पर्वा बी कुनाची !

चला तर मग, आजपासून आपण सर्वजण मनाची स्वच्छता करण्याचा संकल्प करूया आणि मनाचे स्वास्थ्य जपूया!

Solomon Islands - Kurukuru bird

The Metallic Pigeon, Kuru Kuru Bird also known as White-Throated Pigeon.

‘संगीत’ एक ईश्वरी दुवा

सौ. रुपा शास्त्री
(संगीत शिक्षिका)

चीनमध्ये सुरु झालेले कोरोनारुपी चक्रीवादळ म्हणता म्हणता आपल्या पुण्यात येऊन धडकले आणि 'बंद' नावाचे एकच थैमान सुरु झाले. विमानतळ बंद, रेल्वे बंद, एसटी बंद, दुकाने बंद, चित्रपटगृहे, हॉटेल्स, नाट्यगृहे, मॉल्स, कॉलेजेस, क्लासेस आणि शाळा पण बंद !

सन २०२० च्या वार्षिक परीक्षांची शाळा-शाळांमधून जय्यत तयारी चालू असतानाच हे बंद नावाचे कुलूप शाळेला लागले आणि ' हाताची घडी तोंडावर बोट ' अशी अवस्था प्रत्येक शाळेची झाली. सुरुवातीचा एक आठवडा विद्यार्थ्यांनाच काय अगदी शिक्षकांना सुद्धा या ' शाळा बंद ' ची मजा वाटली. पण जसजसे दिवस जाऊ लागले, कोरोनाची परिस्थिती भयंकर होऊ लागली, शाळेचे कुलूप लवकर उघडण्याची चिन्हे दिसेनात तसतसे सगळ्यांचीच अस्वस्थता वाढू लागली.

वार्षिक परीक्षा, तोंडी परीक्षा, विज्ञान प्रात्यक्षिक, शाळेच्या मैदानावरील खेळांचा जल्लोष, संगीत खोलीतील गाण्यांचे सूर, चित्रकलेच्या तासातले रंग सगळेच फिके पडू लागले व शिक्षक, पालक, विद्यार्थ्यांना शिक्षणाचे चित्र काहीसे धूसर दिसू लागले.

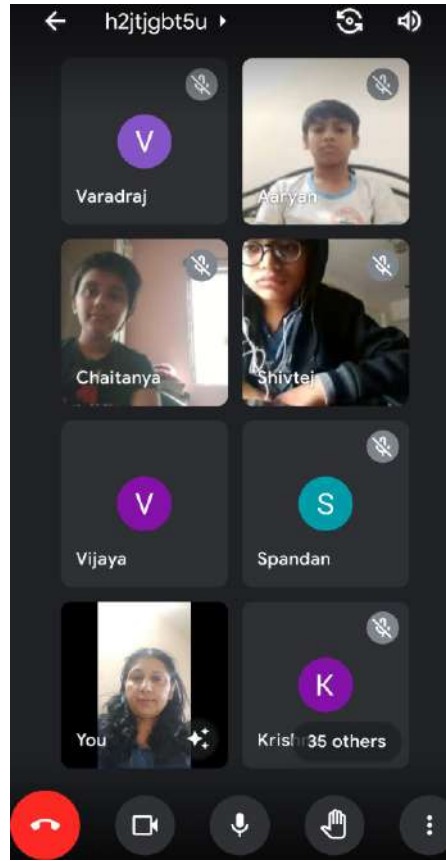
हे सगळेच बंद झाले तर विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाचे काय होईल? भावी पिढी जर मोबाईल गेम्स, सोशल मिडिया, टीव्ही यांच्यातच रमू लागली तर त्यांचे कसे होणार या विचाराने पालकांची व शिक्षकांची झोप उडवली. पण म्हणतात ना ' इच्छा तेथे मार्ग ' या उक्तीप्रमाणे आमच्या संगणक शिक्षकांनी प्रयत्नांची शर्थ करून ऑनलाईन एज्युकेशन सिस्टीम अंमलात आणली आणि बंद पडलेली शाळा घराघरातून मोबाईल, लॅपटॉप, कॉम्प्यूटरवर चालू

झाली. सगळ्या विषयांचे तास, परीक्षा, सणसमारंभ, स्वातंत्र्यदिन, प्रजासत्ताकदिन, अगदी पालक सभेसकट सगळे उपक्रम

ऑनलाईन पद्धतीने चालू झाले.

माझ्या 'संगीत' विषयाचा अनुभव तर आगळीवेगळी अनुभूती देऊ लागला. मा. मुख्याध्यापिका यांच्या मार्गदर्शनाखाली सुरुवातीला गाण्यांचे व्हिडीओ तयार करून शाळेच्या यु-ट्यूब

चॅनलद्वारे विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवायचे असे ठरले. वर्क फ्रॉम होम असल्याने घरातूनच हे व्हिडीओ तयार करावयाचे होते. गाण्यांचे निवड, त्यासाठी लागणारे बॅकग्राउंड, म्युझिक सिस्टीम, लाईट सिस्टीम, माईक-स्पीकर अँडजेस्टमेंट, मेक-अप मन,कॉस्च्युम डिझायनर, डायरेक्टर, अँक्टर असा वन मॅन शो चालू झाला

South Korea - Korean magpie
They have Black and white markings and long wedge-shaped tail.

आणि माझी गाणी विद्यार्थ्यांच्या घराघरात पोहोचली. मनावर आलेली मरगळ नकळतपणे दूर झाली. विद्यार्थ्यांचा व पालकांचा उत्साही प्रतिसाद यामुळे नवनवीन कल्पनांचा उगम होऊ लागला आणि माझा संगीत शिक्षिकेचा ऑनलाईन प्रवास सुरु झाला. व्हिडीओनंतर 'क्लासरूम' ॲपद्वारे संगीताचे ऑनलाईन क्लास सुरु झाले. पहिलाच अनुभव असल्याने थोडेसे दडपण, थोडेसे नैराश्य, थोडीशी उत्सुकता आणि विद्यार्थ्यांना शिकवण्याची तळमळ असे सारेच भाव मनामध्ये दाटून आले होते.

आषाढ महिना असल्याने शैक्षणिक वर्षातील पहिला सण आषाढी एकादशीचे औचित्य साधून मी इयत्ता १ ली ते ८ वी साठी वेगवेगळे अभंग शिकविले. विद्यार्थ्यांसह पालकांनीही त्याचा

आनंद घेतला आणि आषाढ सरींप्रमाणे विठ्ठलाच्या भक्तीरसाने माझ्यासह विद्यार्थ्यांचे कुटुंबही न्हाऊन निघाले. या व अशा अनेक गीतांचा आनंद मी विद्यार्थ्यांना देत राहिले. विद्यार्थीही त्यांना अवगत असलेली गाणी व काही जण त्यांच्या घरी असलेली वाद्ये यांचे सादरीकरण करून मला आनंद देत होती. शाळेतील वाद्यांचा मुलांना आनंद घेता येत नव्हता व काहींच्या घरी वाद्ये नसल्याने घरातील चमचा व ताटलीचा वापर करून गाण्याचा तालमय आनंद घ्यायला मी मुलांना शिकविले.

विद्यार्थी प्रत्यक्ष समोर दिसत नाहीत ही खंत मन पोखरून

टाकत असतानाच छोट्या विद्यार्थ्यांचे बोंबडे बोल व मोठ्या विद्यार्थ्यांच्या आवाजातील मॅच्यूरिटी, शिक्षकांना समजून घेण्याची कला, गाण्याला दिलेली दाद मनाला सुखावून टाकणारी होती. छोट्या विद्यार्थ्यांना तर शिक्षक आपल्या घरी आल्याचा जणु आभासाच होत होता. त्यामुळे ऑनलाईन क्लास सुरु झाल्यानंतर त्यांनी काढलेली चित्रे, तयार केलेल्या वस्तू, त्यांच्या घरी असलेली वाद्ये, स्वतःच्या भावंडाची ओळख, असे काय काय शिक्षकांना दाखवू असे त्यांना वाटत होते.

नवरात्र उत्सवामध्ये सरस्वती वंदना शिकविण्यासाठी मी माझ्या घरी केलेली आरास व सरस्वती पूजन पाहून मुलांचा आनंद द्विगुणित झाला. १५ ऑगस्ट, दसरा या सणांच्या काळात विद्यार्थ्यांकडून राष्ट्रीय गाण्याचे व सरस्वती वंदनेचे व्हिडीओ मागविले. विद्यार्थ्यांनी व पालकांनी अतिशय उत्साहाने त्यास प्रतिसाद दिला. भारतमाता आणि सरस्वती माता या दोघींबद्दल त्यांच्या मनात असलेले कर्तव्य आणि कारुण्यभाव पाहून माझे मन भारावून गेले आणि आपण संगीत शिक्षिका आहोत या समाधानी भावनेने मन कृतकृत्य झाले.

या व अशा अनेक सुखद घटनांमुळे ऑनलाईन अध्यापन पद्धतीचा आढावा घेत असताना कोरोनाच काय पण दुसरे कोणतेही संकट विद्यार्थी व शिक्षकांमधील आनंदी नाते नष्ट करू शकत नाही हे आज अधोरेखित झाले.

South Africa - Blue crane

Blue Cranes can fly up to 37-43 miles per hour.

श्री. शरद तरडे
(कला-यात्री)

बहुतेक वेळा चित्र काढण्याची, चित्रात रमण्याची सुरुवात लहानपणापासून होते. नव्या नव्या गोष्टी शिकण्याचे ते वय असते आणि बघत असलेल्या, मनात रुजलेल्या गोष्टी, वस्तू, निसर्ग दृश्य, माणसे यांची चित्रे काढण्याचा प्रयत्न होत असतो. यातून चित्रकलेची आवड घरच्यांकडून बरेचदा जोपासली जाते. चित्राला शाबासकी मिळते. जमल्यास ते चित्र चारचौघांना दाखवले जाते.

पूर्वीपेक्षा आता समाजात चित्रांबाबतची जाणीव काहीशी वाढली आहे. त्यामुळेच कलेला समाजात महत्त्वाचे स्थान मिळू शकेल असे वाटते. आताच्या काळात आई-वडिलांकडून, कुटुंबातल्या इतरांकडून मुलांचे छंद, आवडी-निवडी जोपासण्यासाठी खूप महत्त्व दिले जाते. एवढेच नव्हे तर पालकांना त्यांच्या आयुष्यात ज्या गोष्टी मिळू शकल्या नव्हत्या त्या आपल्या मुलांना मिळाव्यात अशी त्यांची इच्छा असते, आपापल्या पद्धतीने आई-वडील, आजी-आजोबा मुलांच्या इच्छा पूर्ण करत असतात. त्यात त्यांनाही धन्यता वाटते. या मुलांना जर कलेसाठी योग्य वातावरण घरातूनच मिळालं तर त्यांच्यातले हे गुण अजून फुलू शकतील हे मात्र नक्की!

चित्र कसेही असले तरी ते काढण्याचा आनंद घेणे, त्यात रमणे, त्याचा सदैव विचार करणे हे खूप महत्त्वाचे आहे. चित्रकलेत रमणारे हे सगळेच 'कला-यात्री' असतात. हे सर्व 'कला यात्री' स्वतःसाठी चित्र काढत असतात. खरे तर तेच खरे कलाकार

असतात कारण ते कोणाला दाखवायला म्हणून किंवा कोणासाठी म्हणून चित्र काढत नाहीत. मोठा चित्रकार झालेली प्रत्येक व्यक्ती कधीतरी याच वाटेने जात असते. कुठल्याही कलेची मनापासून आवड असणे ही गोष्ट जर पालकांनी लक्षात घेतली, मुलांना कशात आनंद मिळतो आहे त्याकडे पालकांनी बारकाईने लक्ष दिले तर मुलं ती कला मनापासून जोपासण्याची, त्या कलेत प्रावीण्य मिळण्याची शक्यता नक्कीच वाढते. आपल्यासाठी चित्र काढणाऱ्या अशा 'कला-यात्री'मध्ये लहान मुले, गृहिणी, वयोवृद्ध व्यक्तीच तर आहेतच पण एरवी खूप व्यग्र असणारे डॉक्टर, इंजिनिअर, आर्किटेक्ट अशा व्यवसायातलेही अनेकजण या कलायात्रेचे प्रवासी आहेत. या शिवाय व्याधीग्रस्त, आजाराने एका जागी खिळून असलेल्या व्यक्तीही आनंद, मनःशांती मिळवण्यासाठी कलेचे साहाय्य घेतात. आर्ट थेरपी सारखी उपचार पद्धतीही आता बरीच लोक वापरत आहेत. डॉक्टर अनिल अवचट हे देखील असेच एक छद्दिष्ट चित्रकार आहेत. 'मी स्वतःच्या आनंदासाठी चित्र काढायचा विरंगुळा शोधलेला एक माणूस आहे. चित्र काढायचं आणि बाकी सगळे विसरून जायचे! निसर्गात माणूस सोडून कुठल्याही प्राण्याकडे अशी निर्मितीची प्रेरणा नाही मग ती आपण पुढे होऊन सांभाळली पाहिजे,' असं ते नेहमी म्हणत.

चित्र - डॉ. अनिल अवचट.

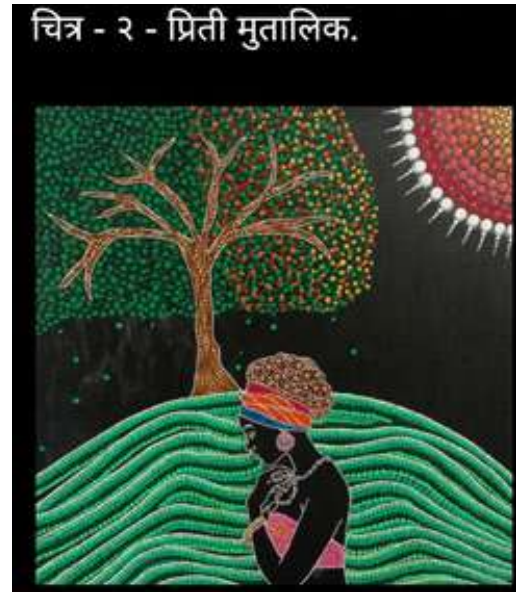
Trinidad and Tobago - Hummingbird - The name, hummingbird, comes from the humming noise their wings make as they beat so fast.

अशा 'कला-यात्री'ची संख्या वाढते आहे, ही गोष्ट फक्त चित्रकलेसाठीच नव्हे तर सर्वच कलांसाठी उत्साहवर्धक आहे. एखाद्या अशा कला-यात्रीकांमुळे कुटुंब, कुटुंबातला प्रत्येक जण त्या विशिष्ट कलेशी जोडला जात असतो आणि अंतिमतः कलेबरोबरच्या या नात्यामुळे एक संवेदनशील समाज तयार होण्यास मदत होते. आपल्याकडे मुलं दहावी-बारावीत उत्तम गुण मिळवून पास झाले तर पालकांचा ओढा त्यांना वैद्यकीय किंवा अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमात घालावा असाच असतो. आणि तसे अनेकदा घडतेही. परंतु अशी काही हुशार मुले विज्ञानाचा किंवा चित्रकलेसारख्या एखाद्या सर्जनशील कलेची पदवी घेणे पसंत करतात. त्यांना त्यांच्यातील 'कलात्मकता' नव्याने पडताळून पाहायच्या असतात आणि ही काही क्षेत्रे कल्पकतेला पुरेपूर न्याय देणारी आहेत. आपल्या आजूबाजूलाही असे क्वचित घडताना दिसते, पण परदेशात अशा वेगळ्या वाटांवरून चालणारी खूपशी मुलं-मुली दिसतात.

पालकांनी मुलांना त्यांच्या पद्धतीने, त्यांच्या विचाराने चित्र काढून द्यावे. त्यात कुठली, कुणाची बरोबरी, स्पर्धा, चांगले-वाईट असा भेद नसावा. गीत, संगीतासारखीच चित्रकलेबाबत समाजात जाणीव, प्रेम निर्माण होण्यासाठी नुसती चित्रे काढून उपयोग नाही तर पालकांनी मुलांसह चित्रप्रदर्शनं वारंवार पाहणे, चित्रकारांची बोलणे, त्यांना अनेक प्रश्न विचारून आपले समाधान करून घेणे, चित्रकारांच्या स्टुडिओला भेट देणे यासारख्या गोष्टी होणे खूप गरजेचे आहे. प्रदर्शन बघून आल्यानंतर मुलांना आपण त्यातील आवडलेली चित्रे पुन्हा त्यांच्या पद्धतीने काढावयास सांगितली पाहिजेत. त्यामुळे त्या मुलाच्या मनामध्ये त्या चित्राचा काय परिणाम होतो आणि काय आवडीने ते बघितले आहे हे लक्षात येते. यामुळेही चित्रकलेतील त्याची जाणीव आपसूकच प्रगल्भ होऊ

शकते. अनेक वेळा मुलांनी, स्वतःपुरतीच कला जोपासत रहाणाऱ्या कला-यात्रींनी काढलेली चित्रे लोकांना खूप आवडतात, त्यांचे भरमसाट कौतुकही होते व कधी कधी ती चित्र रसिकांकडून कौतुकाने खरेदीही केली जातात. काहीवेळा अनेक चित्र स्पर्धेमध्ये भाग घेऊन काही बक्षीस मिळाले तर त्या मुलाला, व्यक्तीला लगेच 'चित्रकार' म्हणून गणले जाते आणि हा कदाचित मोठा धोका असतो. आपल्याला आता सगळे काही कळते असा विचार त्यामुळे त्या पारितोषिक-विजेत्यांच्या मनाचा ताबा घेऊ शकतो. तेव्हा यापासून मात्र 'कला यात्री'नी स्वतःला कटाक्षाने दूर ठेवले पाहिजे. चित्रकार होण्यासाठी आयुष्यभर त्या चित्रांचा अभ्यास, रियाझ करावा लागतो, प्रदर्शनांमधून आपली कला रसिकांसमोर सादर करावी लागते आणि या गोष्टी सोप्या नाहीत हे मी नक्की सांगू शकतो. पण हा झाला कला-यात्रीचा खूप पुढचा टप्पा. सध्या चित्रकलेत रमणाऱ्या व्यक्तींनी, मुलांनी आपल्या आनंदासाठी चित्र काढत राहावे, त्यात मग्न राहावे हे उत्तम.

"सकाळ साप्ताहिक" कडून साभार.

Turkey - The Redwing

Redwings travel in flocks of 10 to 200 birds and can also feed together.

सौ. सुचेता तारे

(पालक - अनन्या तारे, २ री - अर्थ)

“वाचाल तर वाचाल” ही उक्ती आपण आपल्या लहानपणापासून ऐकत आलो आहोत. उत्कृष्ट वाचन ही एक कला आहे. ही कला आत्मसात करण्यासाठी काही क्लृप्त्या आहेत त्यांच्या नियमित सरावाने आपण उत्कृष्ट वाचक बनू शकतो. हे खरं तर आपल्या सगळ्यांना माहीत आहे. पण आपल्या पुढच्या पिढीला टी.व्ही., इंटरनेट यांच्या पासून लांब शांत वातावरणात केल्या जाणाऱ्या वाचनाचं महत्त्व आपणच समजावून सांगायला हवं. आपल्या मुलांना घेऊन आपणच थोडेसे वाचायला हवं. त्यातला आनंद घ्यायला, अंतर्मुख होऊन विचार करायला शिकवायला हवं. खरंच आपणही थोडंसं वाचायला हवं. रोज थोडावेळ वाचनासाठी काढून त्याचं सवयीत रूपांतर करायला हवं.

सुरुवातीचे वाचन हे काहीही असेल. कॉमिक्स, जोक्स, बातम्या, गोष्टी त्यानंतर मात्र विशिष्ट पद्धतीने वाचन होत जाईल त्याची गोडी लागत जाईल. बऱ्याचदा आपल्या लहानग्यांना ते वाचत असलेला प्रत्येक शब्द त्याचा अर्थ समजेल असं नाही तिथं त्यांची मदत करूया शब्द, अर्थ त्याचे समानार्थी, विरुद्धार्थी त्याच्याशी संबंधित इतर वाक्य, म्हणी, वाक्प्रचार याबद्दल चर्चा करूया.

मुलं लहान असतील तर त्यांना समजलेलं, आवडलेलं लिहून ठेवूया किंवा त्यांच्याच आवाजात रेकॉर्ड करूया. मोठेपणासाठी हा ठेवा जपूया. थोड्या मोठ्या मुलांना त्यांनी जे वाचलं त्यातलं काय काय आवडलं, काय समजलं त्याचा उपयोग दैनंदिन जीवनामध्ये कसा करता येईल त्याचा आपल्या व्यक्तिमत्त्वावर काय परिणाम होईल असे विचार करण्यास उद्युक्त करून ते विचार वहीत लिहून ठेवायला सांगा. ती वही

त्यांना सजवायला, व्यवस्थित ठेवायला सांगा. काही चित्र चिकटवली, त्यांचे नाव लिहिले की त्या वही विषयी आपलेपणा वाटेल. हे 'विचारांचे मोती' त्यांच्या कायम सोबत असतील. त्यांच्या वाचनाचं, लेखनाचं सगळ्यांसमोर मनापासून कौतुक करा. हे प्रोत्साहनच वाचन प्रवास पुढे नेण्यासाठी मदत करणार आहे.

एकदा ही आवड निर्माण झाली की पुस्तकांसारखा दोस्त नाही हे त्यांना हे समजणार आहे.

चांगला वाचक होण्यासाठी काही सवय स्वतःला लावून घेणे गरजेचे आहे. चांगल्या वाचकाला वाचन आवडते सर्वसाधारणपणे वाचताना तो इतर गोष्टींकडे लक्ष देत नाही विचलित होत नाही.

तो वाचत असताना व्यवस्थित बसणे उजेड कोणत्या दिशेने येतो त्याचा विचार करणे पुस्तक हातात धरताना पुस्तकातील व डोळ्यातील अंतर व्यवस्थित राखणे. (किमान दोन वित अंतर असावे.)

चांगला वाचक वाचताना मान डोळे जीभ यांची उगीचच हालचाल करत नाही पुटपुटत नाही. वाचन एकाग्रतेने करत असल्याने त्यांना कधीच शब्दावर बोट पेन्सिल इत्यादी ठेवावे लागत नाही. एकच ओळ वारंवार वाचत नाहीत. एक एक शब्द न वाचता वाक्य वाचतात.

वाचन करताना त्याचा उद्देश लक्षात घेणे आवश्यक आहे. अभ्यासासाठी वाचत असताना हळू लक्षपूर्वक वाचावे. असे केल्यास ८०- ९०% भाग लक्षात राहू शकतो. रोजचे वाचन जसे वर्तमानपत्र, साप्ताहिक, मासिके वाचत असताना मध्यम वेगाने वाचावे. मनोरंजनासाठी, वेळ घालवण्यासाठी वाचत असताना वेगाने वाचले तरी चालते. मध्यवर्ती कल्पना लक्षात येणे गरजेचे असते.

अशा प्रकारे वाचनाची प्रेरणा देणे, आवड निर्माण करणे, चांगले वाचन कसे असावे, चांगला वाचक कसा घडतो, वाचनाचा उद्देश लक्षात घेऊन वेग कमी जास्त करणे, वाचत असताना मुद्दे लिहिणे, या सर्व गोष्टी समजावून देणे आणि सगळ्यात महत्त्वाचे मुलांना वेगवेगळ्या विषयांवरची भरपूर पुस्तके उपलब्ध करून देणे हे आपलेच काम आहे तरच वाचन संस्कृतीचा विकास होईल. आनंदाने वाचूया आनंदासाठी वाचूया.

Cambodia - Giant Ibis (Tror Yorng)

Giant Ibis have long, curved beaks that they use for foraging in shallow waters and between vegetation

सौ. रेणुका केळापुरे

(पालक - कु. श्रीमयी केळापुरे, ४ थी - मर्क्युरी)

"आई, मला नाही यावेळेस कशात भाग घ्यायचा! एवढी मेहनत करूनही माझा नंबरच येत नाही." हिरमुसून सई म्हणाली. आई शाळेत नव्याने होणाऱ्या स्पर्धांचे परिपत्रक (circular) वाचत होती.

"पण आपण कधीपासून नंबरसाठी भाग घ्यायला लागलोय?" आईने विचारले. "स्पर्धामध्ये भाग घेतला की आपल्याला आपल्यातलेच गुण नव्याने कळतात आणि त्यांचा विकास सुद्धा होतो. जेवढं उत्तम सादर करता येईल तेवढं करून स्पर्धा विसरायची असते."

"पण तरीसुद्धा इच्छा असतेच ना गं नंबर येण्याची! मला नाही यावेळेस भाग घ्यायचा!"

"ठीक आहे. असू दे. काही हरकत नाही." आई शांतपणे म्हणाली.

दुपारी सईला घरात बालगीतांचा आवाज आला. ती हॉल मध्ये आली आणि आनंदाने किंचाळलीच. आईने शाळेने दिलेल्या सईच्या बालपणीच्या गॅदरिंगच्या सीडीज काढल्या होत्या आणि ती मिनी केजीची सीडी बघत होती.

"बघ सई! कशी रडत होतीस तू स्टेजवर!" डोळे पुसत मध्येच एखादी स्टेप करणाऱ्या सईकडे पाहत आई हसून म्हणाली. "अगं पण स्टेजवर रडायला काय झालं होतं मला?" लहानपणीच्या बऱ्याच गोष्टी सई आता विसरली होती.

"अगं, पहिल्यांदाच इतक्या प्रेक्षकांसमोर स्टेजवर उभी राहिली होतीस नं! भिती वाटली असेल तुला!"

"काही तरीच आई! स्टेजवर भिती वाटण्यासारखं काही तरी असतं का?"

मग आईने एकेक करून पुढच्या वर्षाच्या सीडीज लावायला सुरुवात केली. प्रत्येक वर्षी सईची कामगिरी अधिकाधिक चांगली होत गेली होती. तिची स्टेजची भीती तर

एव्हाना नाहीशी झाली होती आणि तिच्या देखील ते लक्ष्यात आले होते.

"चल सई! आता आपण एक खेळ खेळू या! इतका वेळ आपण फक्त तुझाच परफॉर्मन्स बघत होतो. खरं तर गॅदरिंगमध्ये नंबर नसतात पण आपण आता इतरांचे परफॉर्मन्स पण बघू या आणि तुला त्यांना नंबर देता येतो का ते पण बघू या. चालेल?"

आई आणि सईचा हा खेळ पण बराच वेळ रंगला. आता आई सईचे फक्त निरीक्षण करत होती आणि तिच्या अपेक्षेप्रमाणे सईने इतर सगळ्या मैत्रिणींना मनापासून दाद देत बरोबर नंबर दिले. विशेष म्हणजे तिने स्वतःला कुठेही नंबर दिला नव्हता व त्याबद्दल कुठलेही दुःख तिच्या निरागस मनात नव्हते.

खेळ संपल्यानंतर आईने विचारले, "मग आता काय वाटतं सईबाई स्पर्धेबद्दल?"

"मला अजून खूप प्रयत्न करण्याची गरज आहे आणि त्यासाठी मी स्पर्धामध्ये भाग घेत राहणं पण आवश्यक आहे." हसत हसत सई म्हणाली.

"हो, बरोबर आहे पण स्पर्धा ही फक्त जिंकण्यासाठीच नसते. मी आधीच म्हटल्याप्रमाणे आपल्यातल्या गुणांच्या विकासासाठी असते. मी कधी तुला इतरांचे मार्क्स विचारते?" सईने नकारार्थी मान डोलावली. "आणि तू विचारत नाहीस त्यामुळे मला पण कुणाला विचारण्याची सवय नाही." सई म्हणाली.

"कारण आपण नेहमी स्वतःशी स्पर्धा करावी. पूर्वी केलेल्या चुका टाळणे हे खरे शहाणपण. प्रयत्न करता करता कुठल्या क्रमांकाचे बक्षीस मिळाले तर उत्तमच आहे. पण ते एकमेव ध्येय नको. स्वतःशीच स्पर्धा केली की मग इतरांचा हेवा, मत्सर वाटत नाही. आपल्या मित्रमैत्रिणींना सुद्धा प्रोत्साहन दिले पाहिजे. त्यांच्यासाठी पण टाळ्या वाजवल्या तर किती मस्त वाटेल त्यांना आणि स्पर्धेचं दडपण न येता निखळ आनंद घेता येईल, हो ना? आणि बरं का सई! कुठलीच स्पर्धा ही शेवटची नसते. आयुष्यात अजून खूप स्पर्धा असणार आहेत. कधीतरी कुठली स्पर्धा जिंकशीलही पण निकोप मनाने निरंतर प्रयत्न करत राहण्याची सवय मात्र आत्तापासून लावायला हवी."

सई मनापासून आईचे शब्द ऐकत होती. त्यातलं तिला कितपत समजलं काही माहित नाही पण तिने टेबलावर ठेवलेलं स्पर्धेचं परिपत्रक पुन्हा एकदा वाचायला सुरुवात केली.

Uganda - The Grey Crowned Crane - Crowned cranes are the only species of crane that can roost in trees, due to their prehensile hind toe that allows them to grasp tree limbs.

कांडेसर (Woolly Necked Stork)

श्री. अमित कालेकर
(पक्षी निरीक्षक)

शनिवार दुपारी साडेतीनची टळटळीत दुपार. सोलापूर जिल्ह्यातल्या माळशिरस तालुक्यातील माझ्या गावातल्या शेतातला मुक्काम संपवून पुण्याच्या म्हणजेच कर्मभूमीच्या वाटेला लागतच होतो (अर्थात, जड अंतःकरणाने!). अजून कार ओढ्यातून वरती घेतच होतो. ओढ्यात अजूनही थोडं पाणी शिल्लक होतं. अर्थात, वाहतं नव्हतं. पात्रातले दगडगोटे चुकवत वाट काढत गाडीच्या क्लच-ब्रेकची आणि माझ्या ड्रायव्हिंग स्किलची (सारथ्यकुशलता! आज मराठी भाषा दिन आहे म्हटलं, मंडळी!) सत्त्वपरीक्षा घेत वरती येत होतो. तेवढ्यात डावीकडच्या बाजूला ओढ्यातच वूली नेक्ड स्टॉर्कची एक जोडी दिसली! तिथंच गाडी थांबवली. शेजारच्या सीटवर बसलेल्या आईचा ओरडा खात! ('झाऱ्सलं ... गेली आता १५-२० मिनिटं वाया', असं कायसं ऐकू आलं, पण मी नेहमीप्रमाणेच कानाडोळा केला). इतक्या उन्हाचं कुठल्यातरी डेरेदार झाडावर जाऊन १ ते ४ मस्त झोपायचं, वामकुक्षी वगैरे घ्यायची, की उगं मासे, किडे खात हिंडायचं?? पण हे लोकरमानेचे करकोचे मात्र मजेत नदीतळ, त्यातलं गवत उपसत खाद्य धुंडाळत होते.

गडद काळसर चॉकलेटी पंख आणि पाठ. गडद हिरव्या निळ्या जांभळ्या रंगांच्या काही पिसांमुळे चमचमणारा भास. लाल डाळिंबी डोळे. उंची सुमारे अडीच ते तीन फूट. डोक्यावरही त्याच काळसर चॉकलेटी रंगाची टोपी घालावी, असा एक पॅच. लांब, टोकदार, लाकडी वाटावी अशी राखाडी जाड, अगदी सरळ,

निमुळती होत जाणारी चोच, आणि टोकापाशी थोडीशी लालसर रंगाची झाक. मानेभोवती पांढरीशुभ्र लोकर गुंडाळली आहे असं वाटण्याजोगी पांढरी बारीक पिसे. उडत जाताना दिसणारी रुबाबदार फ्लार्ट. माझी चाहूल लागली, अन दोघांतला एक करकोचा उडून थोडा लांबवर जाऊन स्थिरावला, आणि परत त्याने नदीपात्रात चोच खुपसली. बहुधा त्याला माझं तिथलं अस्तित्व आवडलं नसावं.

मायमराठीत ह्याला कांडेसर, कौरव, पांढऱ्या मानेचा करकोचा अशी नावे आहेत. (कौरव का, ते मात्र समजलं नाही.) मला फोटोला पोझ द्यायला उभे असलेले हे महाशय (की महाशया?) मात्र तिथून हलले नाहीत. माझी दया आली असावी त्यांना! गवतातच इकडे तिकडे चालत राहिले. सावध नजर मात्र माझ्यावरच रोखलेली होती. उंच गवतामुळे मला त्याचे पाय नीटसे दिसले नाहीत. (मक्काय, गूगल बाबा!) सोलापूर जिल्ह्याच्या ग्रामीण भागात हे मोठ्या संख्येने आढळतात. मी त्यांना अनेक पाणवठ्यांवर, शेतांत पाहिलेले आहे. मासे, साप, बेडूक, सरडे, जंगली पाली (Gecko), मोठे कीटक हे ह्यांचे प्रमुख भक्ष्य. नर आणि मादी जवळजवळ सारखेच दिसतात, फरक असा ओळखू येत नाही. (नर थोडा मोठा, आणि जास्त रंगीत असतो, असंही वाचनात आलं.) विणीच्या हंगामात (म्हणजे डिसेंबर ते मार्च) वाळक्या

United Arab Emirates (UAE) - Peregrine falcon - Peregrines are not only the fastest bird, but the fastest animals on the planet reaching speeds of well over 200 mph when diving for prey.

काटक्या एकत्र करून एखाद्या वीसेक मीटर उंच झाडावर घरटं बांधून त्यात २ ते ५ अंडी दिली जातात. घरटं नर की मादी बांधते हा मात्र एक अनुत्तरित प्रश्न. तेच घरटं वर्षानुवर्षे वापरलं जातं. हा पक्षी फिलिपिन्ससारख्या आशियायी देशामधून आता जवळपास नामशेष झालेला आहे.

ह्यावेळी फक्त ४-५ मिनिटांत फोटोग्राफी उरकून पुढे गेलो. भूभागाच्या चमत्कारिकपणामुळं आणि वेळेअभावी मी जास्त फोटोज नाही काढू शकलो. शिवाय गावच्या जत्रेमुळं त्या ओबडधोबड वाटेवरही वर्दळ होतीच. त्यामुळं तिथं थांबणं अशक्य होतं. पण गावाकडच्या पुढच्या फेरीत जास्त वेळ देऊन निरीक्षण करणारे मी ह्याचं.

घरी आल्यावर, हे फोटोज जेव्हा आईला दाखवले, तेव्हा ती म्हणते, 'अजून १० मिनिटं थांबून नीट फोटो काढायला हवे होतेस!'

कांडेसराबरोबरच, सराटी, म्हणजे काळ्या डोक्याचा पांढरा बगळा (Black Headed White Ibis) ही त्याच ओढ्यात जोडीने फिरताना दिसला. पण त्याविषयी थोडं नंतर, चांगलं निरीक्षण केल्यावर लिहीन. तोवर, रामराम!

कु. जुई दातेरे

(७ वी - मर्क्युरी, स्रोत - स्वयं लिखित)

असतो मी आठ पायांचा,
पूरा आकार माझा छोटा
शरीरा पेक्षा मोजला तर
पाय माझा मोठा.
मी असतो काळा काळा
रंग नसतो मला.
जर म्हणत असाल तर
दाखवतो माझी कला,
घर माझं अवश्य,
नसतं त्याला छत.
दृश्य घर बांधाराच का?
सांगा तुमचं मत
मी असतो वेगळा,
विणली मी जाळी.
समजलच असेल तुम्हाला
की मी आहे कोळी.

Tuvalu - White Noddy - The White Noddy Tern or Common Noddy Tern (Anous stolidus) is a tropical seabird from the tern family.

टेक्स्टाईल फ्रेम्स

१) धागा धागा अखंड विणूया।

विठ्ठल विठ्ठल मुखे म्हणूया.

२) एक धागा सुखाचा, शंभर धागे दुःखाचे
जरतारी हे वस्त्र माणसा तुझिया आयुष्याचे

मुलांनो, अशी धागा, कापड आणि रंग ह्यावरील अनेक गाणी आजही वेगवेगळ्या कार्यक्रमातून आपण ऐकत असतो. तर अश्या ह्या मोठ्या टेक्स्टाईल ह्या विषयावर एखादे शैक्षणिक साधन हवे की जे इयत्ता पाचवीच्या विद्यार्थ्यांबरोबरच सगळ्या विद्यार्थ्यांना माहितीपूर्ण आणि आनंददायी असेल अशा विचारातून 'Textile Frames' ही कल्पना अस्तित्वात आली.

भरतकामात ज्या रिंग्स वापरल्या जातात त्यामध्ये कापड लावून, त्या कापड प्रकारची माहिती देण्याचे ठरवले. पुढील टप्प्यात कापड रिंग्समध्ये लावून, त्या रिंग्स लाकडी बोर्डवर फिक्स केल्या आणि प्रत्येक कापड प्रकाराच्या माहिती असलेल्या मेटल प्लेट्स लेझर प्रिंट टेक्नॉलॉजीने तयार केल्या आणि सुंदर, सुबक अश्या Textile Frames तयार झाल्या.

सर्वात प्रथम पाठ्य-पुस्तका व्यतिरिक्त पण आपल्या देशातील इतर राज्यातील वैशिष्ट्यपूर्ण आणि त्यांची खासियत असलेल्या कापडाचे प्रकार, उपलब्धता अशा अनेक गोष्टींचा विचार करून २० राज्यातील कापड प्रकार निवडले. त्यानंतर जे प्रकार सहज उपलब्ध आहेत ते विकत घेऊन काही विशिष्ट कापड जसे केरळचे कसाऊ गोव्याचे कुणबी, नागालँडच्या नागा शॉल्स, ओरिसाचे सक्तपार आणि पश्चिम बंगालचे बालूचारी व जामदानी सिल्क कसे उपलब्ध होईल ह्या कडे मोर्चा वळविला आणि त्यात यशस्वी झालो. ह्याचा समारोप करताना असे वाटते की ह्या Textile Frames आमच्या विद्यार्थ्यांना प्रेरणादायी ठरतील आणि ह्यांच्यापैकी कोणीतरी ह्या क्षेत्रात उत्तुंग भरारी घेतील व पर्यायाने Vision चीही मान उंचावेल.

Metal cards तयार करण्यासाठी आपल्याच संस्थेच्या MNVIT ह्या युनीट चे बहुमोल सहकार्य मिळाले. Textile Frames साठी शाळेच्या मुख्याध्यापिका, ज्यांनी ही कल्पना उचलून धरली आणि इतर सर्व शिक्षक वृदांचे अनमोल सहकार्य लाभले. Vision च्या सशक्त सांघिक कार्यामुळे अजून एका सुंदर कलाकृती ची निर्मिती झाली आणि १८ एप्रिल २०२२ ला म्हणजे महर्षी अण्णांच्या जयंती चे निमित्त साधून दिमाखात उद्घाटन झाले.

Uruguay - Southern lapwing

A sociable lapwing or sociable plover lives in flocks as they are gregarious in nature.

‘बाया बर्ड पार्क’ उद्घाटन सोहळा वृत्तांत

भारतरत्न महर्षी धोंडो केशव कर्वे जयंतीचे औचित्य साधून दिनांक १८ एप्रिल २०२२ रोजी महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल मध्ये ‘बाया बर्ड पार्क’, ‘मराठी शैक्षणिक साधनांचे प्रदर्शन’, ‘क्लिलिंग फ्रेम्स’ आणि ‘टेक्स्टाईल फ्रेम्स’ यांचे उद्घाटन झाले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. संजीव नलावडे (पक्षीतज्ञ व निवृत्त प्राध्यापक फर्ग्युसन महाविद्यालय), कार्यक्रमाचे अध्यक्षपद सौ. सीमाताई कांबळे (व्यवस्थापक मंडळ सदस्य, ‘महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था’) यांनी भूषविले.

मराठी मंडळातर्फे शाळेत व्याकरणावर आधारित २२ मराठी खेळांची निर्मिती करण्यात आली. विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्षात पाहुण्यांना व पालकांना अतिशय आत्मविश्वासाने हे खेळ खेळून दाखवले. खेळातून व्याकरण शिकल्यामुळे मुलांची मराठी भाषेची गोडी वाढीस लागली.

विद्यार्थ्यांना भारतातील प्रत्येक राज्यात असणारे कापड, कापडाचा पोत कळण्यासाठी राज्यानुसार कापड प्रकाराच्या ३ टेक्स्टाईल फ्रेम्स तयार करण्यात आल्या. ३६ वर्तुळांमध्ये कापड प्रकाराचे नमुने यामध्ये लावण्यात आले आहेत.

शाळेमध्ये यावर्षी पेपर क्लिलिंगद्वारे आठ शैक्षणिक फ्रेम्स तयार करण्यात आल्या. बीजांकुरण, शेतीतील प्रक्रिया, जलचक्र, अन्नसाखळी, त्याचप्रमाणे बेडूक जेलीफिश, पक्षी व फुलपाखरू यांची जीवनसाखळी या विषयावर क्लिलिंग फ्रेम्स तयार करण्यात आल्या आहेत.

‘बाया बर्ड पार्क’ यामधील बाया शब्दाचे दोन अर्थ आहेत. पहिला अर्थ महर्षी कर्वे यांच्या सुविद्य पत्नी बाया कर्वे हा आहे आणि दुसरा अर्थ बाया म्हणजे सुगरण पक्षी हा आहे. या उद्यानात ‘Mosaic Tiles’ मध्ये पक्षांची चित्रे व माहिती असलेल्या १२ फ्रेम्स तयार करण्यात आल्या आहेत. या फ्रेम्सवर क्यूआर कोड आहे. क्यूआर कोड स्कॅन करून त्या पक्ष्याची अधिक माहिती आपल्याला मिळू शकते. शाळेच्या आवारातील झाडे व त्या झाडांवर कोणकोणते पक्षी येतात याचे माहिती फलक लावण्यात आले आहेत. यामुळे मुलांना अनेक पक्षांची माहिती होईल व पक्षी संवर्धनासाठी कोणकोणत्या झाडांची लागवड करणे गरजेचे आहे,

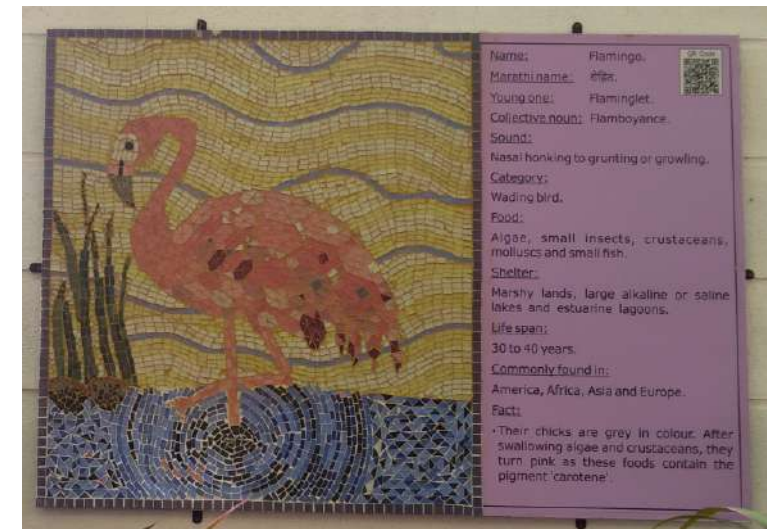
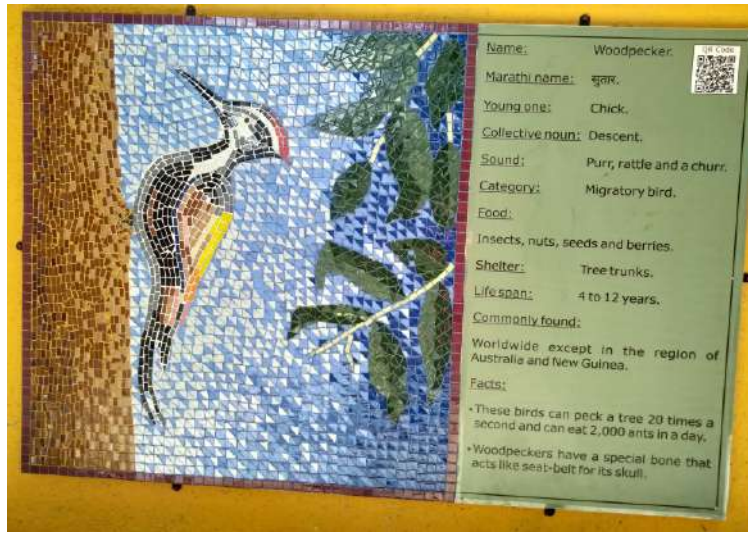
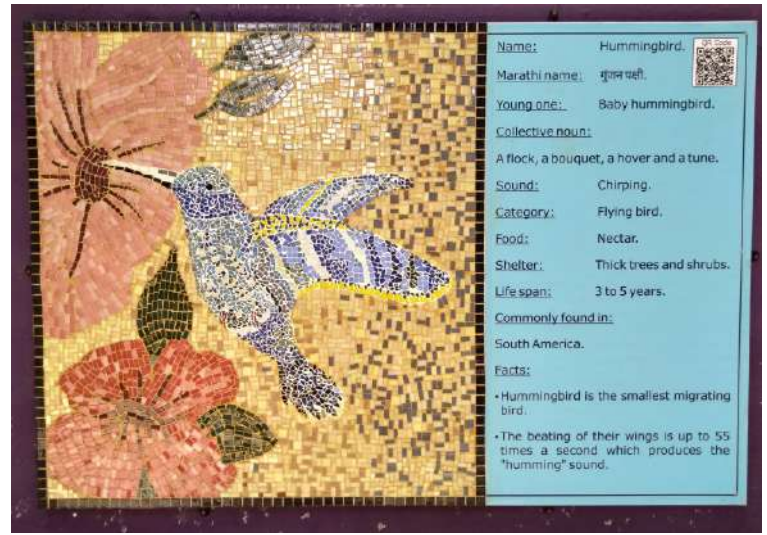
याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना प्राप्त होईल.

या उद्यानात पक्ष्यांना आकर्षित करण्यासाठी अडीचशे ते तीनशे रोपांची लागवड करण्यात आली आहे. या झाडांना पाणीपुरवठा करण्यासाठी ठिबक सिंचन यंत्रनेचा वापर करण्यात आला आहे. पक्षांसाठी पिण्याच्या पाण्याची सोयही करण्यात आली आहे. विद्यार्थ्यांचे निसर्ग निरीक्षण वाढावे तसेच विद्यार्थ्यांनी निसर्गामध्ये रममाण व्हावे या उद्देशाने ‘बाया बर्ड पार्क’ शाळेत साकारले आहे.

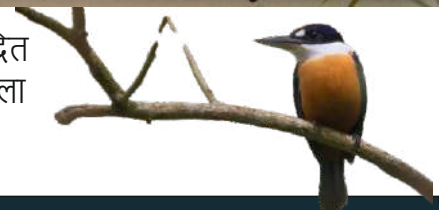
अतिशय उत्साही वातावरणात ‘बाया बर्ड पार्क’ उद्घाटन सोहळा पार पडला.

Uzbekistan - Dalmatian Pelican - The average weight is 11–15 kg (24-33 lbs). The wings are around 3 m (10 ft) across. It is the world's heaviest flying bird on average.

(यंदाच्या अंकात आपण शाळेत लावलेल्या 'पक्षांची माहिती देणाऱ्या' सहा फ्रेम्सची छायाचित्रे मुद्रित केली आहेत. अजून अशाच प्रकारच्या 'सहा फ्रेम्स' व 'बाया बर्ड पार्क' पाहण्यासाठी कृपया शाळेला प्रत्यक्ष भेट द्यावी.)

Vanuatu - Vanuatu kingfisher

Kingfisher birds have very strong legs since they spend the vast majority of the time perched within trees.

जलतरण

कु. स्पंदन अकोले

(६ वी - अर्थ, स्रोत - पालकांच्या मदतीने)

जलतरण तलाव, नदी, समुद्र, तलाव कोठेही पाणी पाहिले की मला पोहण्याचा मोह आवरत नाही. मी, स्पंदन पराग अकोले गेली चार वर्षांपासून पोहण्याचा सराव करत आहे. सुरुवातीला फक्त गंमत व सुट्टीची मजा म्हणून माझ्या वडिलांनी मला पोहण्याचा क्लास लावला होता. सुरुवातीचे दोन-तीन आठवडे मला फार भीती वाटायची, पण नंतर हळूहळू भीती नाहीशी झाली व मजा येऊ लागली. तरंगायला येऊ लागल्यानंतर आता किती लवकर मी पोहू शकतो हा प्रश्न मी माझ्या जलतरण प्रशिक्षकांना रोजच विचारू लागलो.

पोहता येऊ लागल्यानंतर एक दिवस गंमतच झाली. आमचे जलतरण प्रशिक्षकांनी एकेकाला खोल पाण्यात घेऊन गेले व जलतरण तलावाच्या एका काठापासून दुसऱ्या काठापर्यंत पोहत जायचे होते. प्रशिक्षकांचे लक्ष नसतांना मी उडी मारली व पोहत पोहत दुसऱ्या काठापर्यंत त्यांच्या मागेमागे पोहचलो आणि तेही त्यांच्या नकळत त्यांनी तशी सुचना दिलेली नसतांनाही. मग त्यांनी मला समजावले की सुरुवातीला कधीही एकट्याने असे धाडस करायचे नसते, जोपर्यंत आपण पूर्णपणे पोहण्यात तरबेज होत नाही तोपर्यंत. मग काय रोजचा सराव करून करून मी तीन चार महिन्यात ब्रेस्टोक हा पहिला पोहण्याचा प्रकार शिकलो.

पोहण्याचा सराव करत असताना आजूबाजूला इतर पोहणारे फ्री स्टाईल, बॅक स्ट्रोक, बटर फ्लाय असे इतरही प्रकाराने पोहत होते. आपल्याला एक प्रकार तर येतोच मग पोहण्याचे इतर तीन प्रकार पण मला यायला हवे असे मनात वाटले. मग काय पुन्हा सुरुवात नवीन स्ट्रोक शिकायला. पुढील एका वर्षात इतर तीनही स्ट्रोक

शिकलो. आमच्या जलतरण तलावावर पुढे स्पर्धा झाल्या व त्यात मी रौप्य व कांस्य अशी दोन पदके पटकावली.

मिळालेल्या दोन पदकांमुळे मला अजून जास्त सराव करण्याची स्फूर्ती मिळाली. तसेच आतापर्यंत मी जो पोहण्याचा सराव करत होतो तो दैनंदिन स्वरूपाचा व साधा सराव आहे असे मला कळाले. मग पुढे काय करायचे ? त्यासाठीची धावपळ व शोधाशोध सुरु झाली ती जलतरण स्पर्धाकरिता असणाऱ्या विशेष जलतरण सरावाची. मग मी दुसऱ्या जलतरण तलावावर सराव करण्यासाठी जाऊ लागलो. तेथील कोचनी मी करीत असलेल्या स्ट्रोक मधील चुका मला सांगितल्या व त्या चुकांमुळे माझे कसे नुकसान होते ते मला समजावून सांगितले. नवीन प्रशिक्षकांच्या सांगण्यावरून व त्यांच्या शिकवण्यानुसार मी माझ्या स्ट्रोकमध्ये सुधारणा केल्या व पाहता पाहता पुढील दोन वर्षात मी एकूण तीन सुवर्ण पदक, चार रौप्यपदक व दोन कांस्यपदक पटकावले.

जलतरण तलावातील पोहण्याव्यतिरिक्त समुद्रातही आपणास पोहायला मिळाले पाहिजे असे वाटायचे व तशी संधीही चालून आली. मी गोवा येथे जाऊन समुद्रातही पोहून आलो. तसेच स्टेट लेव्हल स्विमेथॉन ३६५-२०२० या स्पर्धेतही भाग घेतला. या स्पर्धेत सलग एक तास पोहायचे होते. मी सलग एक तास पोहून २७२५ मीटर अंतर पार केले. आजपर्यंत मी पुण्यामध्ये आयोजित होणाऱ्या प्रत्येक जलतरण स्पर्धेत भाग घेतला आहे. ९ जानेवारी २०२२ रोजी पोरबंदर येथील होणाऱ्या नॅशनल लेव्हल स्पर्धेत मी दुसऱ्यांदा समुद्रात १ किलोमीटर पोहलो व ही स्पर्धाही यशस्वीरित्या पार केली. समुद्रात पोहण्याचा आनंद हा निराळाच होता.

मी रोज दोन तास पोहण्याचा सराव करीत असतो आणि नंतर एक तास फिटनेस. माझे स्वप्न आहे की मी आंतरराष्ट्रीय पातळीवर जाऊन माझ्या देशासाठी खेळावे व माझ्या देशाचे, माझ्या शाळेचे नाव उंचवावे.

Venezuela - Venezuelan troupial - Also known as "bugle birds", troupials have piercing, melodious voices which make it a popular cage bird. Troupials don't build nests, they use the nests of other birds as their own.

मराठी प्रकल्प - ऑनलाईन मुलाखती

सौ. स्वाती कानडे

(मराठी शिक्षिका - माध्यमिक विभाग)

व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूलमध्ये इयत्ता सहावी-सातवीचा 'मराठी विषयाचा प्रकल्प' नाविन्यपूर्ण पद्धतीने घेण्यात आला. प्रकल्पाचा विषय कला-क्रीडा, व्यायाम, खेळ, समाजकार्य अशा विविध क्षेत्रातील अठरा मान्यवरांच्या 'ऑनलाईन मुलाखती' हा होता. 'ऑनलाईन मुलाखतीस' उपस्थित सर्व मान्यवरांना शाळेच्या वतीने प्रमाणपत्र व भेटवस्तू देण्यात आली. या मुलाखतीतून विद्यार्थ्यांना खालील गोष्टी शिकण्यास मिळाल्या.

१. विद्यार्थ्यांचा मराठी शब्दसंग्रह वाढला.

२. प्रश्न विचारण्याच्या पद्धतीचे आकलन झाले.

३. आत्मविश्वास, सादरीकरण व संभाषण कौशल्य यांसारख्या गुणांचा विकास झाला.

४. वेळेचे महत्त्व समजले.

५. गटकार्य, गटातील मैत्री, एकत्र येऊन काम करण्याची मजा याचा अनुभव घेता आला.

६. एकाग्रता व लक्षपूर्वक ऐकणे या गुणांचा विकास झाला.

७. प्रमुख पाहुण्यांकडून वाचन, प्रवास, कला, क्रीडा, पक्षीनिरीक्षण, छायाचित्रण, गिर्यारोहण, व्यायाम, आहार व समाज सेवा याची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना मिळाली.

इयत्ता सहावीच्या विद्यार्थ्यांनी नऊ मान्यवरांच्या मुलाखती घेतल्या. विद्यार्थ्यांनी खूप उत्साहाने पाहुण्यांशी संवाद साधला.

'ऑनलाईन मुलाखतीस' उपस्थित सौ. इरावती नलावडे प्रमाणपत्र व भेटवस्तू स्वीकारताना

सौ. कांचन सातपुते

सौ. नेहा गाडगीळ

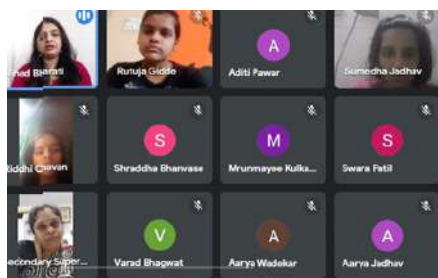
सौ. ज्योती क्षेमकल्याणी

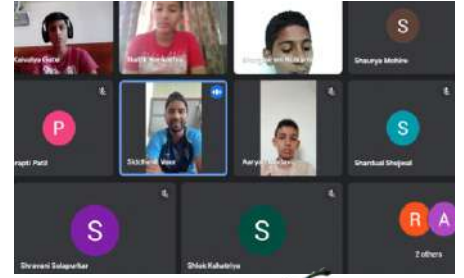
सौ. उमा जोशी

सौ. गौरी भारती

श्री. सिद्धेश वीर

Nepal - Himalayan monal - An average bird would measure to around 70 cm in length and between 4.4-5.2 lbs in weight, and it is considered to be a somewhat large bird.

मराठी प्रकल्प - इयत्ता सहावी
नऊ मान्यवरांच्या ऑनलाईन मुलाखती

अ. क्र.	प्रमुख पाहुणे	विषय	मुलाखतीची वैशिष्ट्ये
१	सौ. नीता भोक्से (लेखापाल, व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल)	लेखापाल(Accountant)	सौ. नीता भोक्से यांच्या मुलाखतीतून विद्यार्थ्यांना अकाउंटिंग, ऑनलाईन पेमेंट, डेबिट-क्रेडिट व्यवहार, टॅक्स यांसारख्या नाविन्यपूर्ण गोष्टींची ओळख झाली.
२	सौ. नेहा गाडगीळ (शिक्षिका 'व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल')	गिर्यारोहण	सौ. नेहा गाडगीळ यांनी गिर्यारोहण याविषयावर अतिशय प्रभावीपणे विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. त्यांनी आपला हिमालयातील व देवकुंड येथील गिर्यारोहणाचे व्हिडिओ दाखवल्याने मुलाखत प्रभावी झाली. त्यांनी विद्यार्थ्यांना गिर्यारोहण करताना घ्यावयाची काळजी, गिर्यारोहणाचे फायदे, निसर्गाचे वर्णन व गिर्यारोहण करताना त्यांना येणारे अनुभव, तसेच त्यांनी अनुभवलेले अविस्मरणीय प्रसंग याचे वर्णन केले. त्यांनी गिर्यारोहणाचा छंद जोपासण्याचे संदेश आपल्या मुलाखतीतून दिला.
३	सौ. तृप्ती तिवारी (इंग्रजी विभाग प्रमुख, सुमती देशमुख Institute of Foreign Languages, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था)	इंग्रजी भाषेचे महत्त्व	सौ. तृप्ती तिवारी यांनी विविध गोष्टी, उदाहरणे यांमधून इंग्रजी भाषेची गोडी निर्माण केली. त्यांनी विद्यार्थ्यांचेही खूप कौतुक केले.
४	सौ. ज्योती क्षेमकल्याणी (शिक्षिका अभिनव शाळा)	चित्रकला-हस्तकला, तायकांदो	सौ. ज्योती क्षेमकल्याणी यांनी चित्रकला-हस्तकला या विषयावर तसेच तायकांदो या विषयावर उत्तम मार्गदर्शन केले. त्यांनी आपल्या चित्रकलेच्या व हस्तकलेच्या वस्तू विद्यार्थ्यांना दाखवल्या. छंद जोपासण्यासाठी ही मुलाखत महत्त्वपूर्ण होती.
५	सौ. मेधा चिकोडे (शिक्षिका अक्षरनंदन शाळा)	मराठी वाचन संस्कृती	सौ. मेधा चिकोडे यांनी वाचनाचे महत्त्व विविध उदाहरणांद्वारे पटवून दिले. मराठी भाषेची गोडी वाढवण्यासाठी गोष्टी विद्यार्थ्यांना सांगितल्या.
६	श्री. पार्थ टाकळकर (माजी विद्यार्थी)	केटरिंग व्यवसाय	श्री. पार्थ टाकळकर माजी विद्यार्थी 'व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल' यांनी विद्यार्थ्यांना आपला दहावी नंतरचा प्रवास आपल्या मुलाखतीतून उलगडून दाखवला. केटरिंगचे प्रशिक्षण, केटरिंगचा व्यवसाय याबद्दल माहिती मुलाखतीतून दिली.
७	कु. अर्चना बेलेकर (छायाचित्रकार)	छायाचित्रण	कु. अर्चना बेलेकर यांची छायाचित्रण या विषयावर झालेली मुलाखत विद्यार्थ्यांना भावली. अर्चना बेलेकर म्हणाल्या की, 'तुम्ही मोठे झाल्यावर नोकरीधंदा कराल, व्यवसाय कराल, पण एखादा छंद जोपासा. छंद जोपासल्यामुळे आपलं जीवन हे आनंददायी होतं.
८	कु. तन्मयी शिंदे (माजी विद्यार्थिनी)	समाजसेवा	तन्मयी शिंदे यांच्या मुलाखतीनंतर विद्यार्थी भारावून गेले जीवित नदी, स्वच्छ पुणे सुंदर पुणे, प्रक्रिया वाचन कट्टा, अशा विविध संस्थांमध्ये समाजकार्याबद्दल माहिती त्यांनी दिली. या मुलाखतीतून मुलांनाही आपण समाजाचे देणे लागतो आणि आपण मोठे झाल्यावर अशा समाजसेवेमध्ये सहभागी होऊ शकतो हा विचार या मुलाखतीतून नक्कीच त्यांच्या मनामध्ये रुजला.
९	सौ. संजीवनी कर्वे (निवृत्त पर्यवेक्षिका, महिलाश्रम हायस्कूल)	गायन व मराठी लेखन	सौ. संजीवनी कर्वे यांच्या मुलाखतीतून समाजसेवेची प्रेरणा, मराठी कवितांबद्दल आवड विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झाली. गायनासाठी आवश्यक असणारे प्रशिक्षण, कविता गायन, कविता सादरीकरण कसे करावे? याचे प्रात्यक्षिकही दाखविले.

Oman - Indian roller - The Indian Roller is a stocky bird about 26-27 cm long and can only be confused within its range with the migratory European Roller. It weighs around 90 gm and has a wingspan of 65-74 cm.

मराठी प्रकल्प - इयत्ता सातवी
नऊ मान्यवरांच्या ऑनलाईन मुलाखती

अ. क्र.	प्रमुख पाहुणे	विषय	मुलाखतीची वैशिष्ट्ये
१	सौ. उमा जोशी (निवृत्त मुख्याध्यापिका महिलाश्रम हायस्कूल. समाजसेविका, संस्थेच्या आजन्म सेविका)	समाजसेवा	सौ. उमा जोशी यांच्या मुलाखतीतून विद्यार्थी समाजकार्य करण्यासाठी खरोखरच भारावून गेले. मॅडमने विविध गोष्टी, संस्कृत सुवचने, कथा, सुविचार यांच्या माध्यमातून अतिशय प्रभावीपणे विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. आपण समाजाचे देणे लागतो या विषयावर मार्गदर्शन केले.
२	सौ. कांचन सातपुते (मुख्याध्यापिका 'व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल')	शालेय उपक्रम	मुख्याध्यापिका सौ. कांचन सातपुते यांची मुलाखत विद्यार्थ्यांसाठी अतिशय प्रेरणादायी होती. मॅडमने आपल्या मुलाखतीतून समाजसेवेची प्रेरणा, शालेय उपक्रमांबद्दल माहिती दिली. विद्यार्थ्यांना मुख्याध्यापकांशी संवाद साधता आला याचा खूप आनंद झाला.
३	सौ. इरावती नलावडे (निवृत्त भूगोल विभाग प्रमुख एस. एन. डी. टी. महाविद्यालय)	पक्षीनिरीक्षण	सौ. इरावती नलावडे आपल्या मुलाखतीतून पक्षीनिरीक्षण, पक्षीनिरीक्षणाचे फायदे, पक्षीनिरीक्षणासाठी लागणारे साहित्य, पक्षांचे विविध प्रकार, वर्णन, भारतात कोणत्या ठिकाणी कोणते पक्षी आढळतात याबद्दल मार्गदर्शन केले. त्यांनी विद्यार्थ्यांना 'मोबाईल, टी.व्ही. यापेक्षा पक्षीनिरीक्षणाचा छंद जोपासा' हा संदेश आपल्या मुलाखतीतून दिला.
४	सौ. गौरी भारती (योग प्रशिक्षिका)	योगासने व प्राणायाम	सौ. गौरी भारती यांची योगासने व प्राणायाम या विषयावर मुलाखत झाली. त्यांनी विद्यार्थ्यांनी करावयाची योगासने, विद्यार्थ्यांचा आहार याबाबत उपयुक्त मार्गदर्शन केले.
५	सौ. शुभांगी तांबट (प्राध्यापिका पार्वतीबाई आठवले अध्यापिका विद्यालय)	समाजसेवा	सौ. शुभांगी तांबट यांनी भटक्या व विमुक्त जातीच्या मुलांसाठी चालवण्यात येणाऱ्या त्यांच्या शाळेबद्दल विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
६	श्री. सिद्धेश वीर (माजी विद्यार्थी)	क्रिकेट	आपल्या शाळेचा माजी विद्यार्थी सिद्धेश वीर याने १९ वर्षांखालील विश्वचषक सामन्याबद्दल त्याचे अनुभव सांगितले. क्रिकेट खेळासाठी त्याने घेतलेली मेहनत विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी होती. 'क्रिकेट हा खेळ छंद म्हणून खेळा पण अभ्यासाकडे दुर्लक्ष करू नका' हा संदेश सिद्धेश वीर यांनी आपल्या मुलाखतीतून दिला.
७	सौ. चित्रा पुराणिक ('पर्यटनम' संस्थेच्या संचालिका)	पर्यटन	सौ. चित्रा पुराणिक यांनी विद्यार्थ्यांना सहलींचे आयोजन कसे केले जाते, सहलींचे फायदे, जगभरातील विविध पर्यटन स्थळांची माहिती दिली. त्याचप्रमाणे पर्यटन व्यवसाय संधी, त्यासाठी लागणारे प्रशिक्षण याबद्दल संवाद साधला. या मुलाखतीतून पर्यटनाची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना मिळाली.
८	सौ. वृषाली येवलेकर (व्यवस्थापिका-तेजस्विनी हेल्थ क्लब)	व्यायाम	विद्यार्थ्यांशी अतिशय प्रभावीपणे संवाद साधला. यांच्या मुलाखतीतून व्यायामाची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना मिळाली.
९	श्री. करण मेहता ('The Territory' या पर्यटन संस्थेचे संस्थापक)	वन्य प्राणीजीवन	श्री. करण मेहता यांनी आपल्या मुलाखतीतून विद्यार्थ्यांना वन्यप्राणी जीवनाबद्दल अतिशय नाविन्यपूर्ण माहिती दिली. या मुलाखतीतून विद्यार्थी जणू जंगल सफारी करून आले. त्यांनी जंगलातील प्राणी, प्राण्यांच्या सवयी, भारतात असणारे वन्य प्राणीजीवन याबद्दल संवाद साधला. एक आगळ्यावेगळ्या विश्वाचा परिचय विद्यार्थ्यांना करून दिला.

Palau - Malleefowl - It is the only living representative of the genus Leipoa, though the extinct giant malleefowl was a close relative.

श्री. स्वप्निल दामले
(शिक्षक - माध्यमिक विभाग)

‘लहानपणी भेटवस्तू म्हणून मिळालेल्या छऱ्यांच्या बंदुकीने लहान-सहान पक्षी टिपणारा’ छोटा सलीम ते ‘भारतातील पक्षीनिरीक्षणाचा पाया रचणारा सलीम’ असा संपन्न प्रवास करणारे थोर पक्षीतज्ञ म्हणजेच डॉ. सलीम अली! ‘सलीम अली’ यांनी भारतातील ब्रिटिश राजवटीच्या काळात भारतातील पक्ष्यांचा आढळ, त्यांच्या सवयी, पक्ष्यांच्या विविध जाती आणि जातींमधील वैविध्य यांचा बारकाईने व सविस्तर अभ्यास केला. त्यांच्या या अमूल्य कार्याने भारतात हौशी पक्षीनिरीक्षकांची पिढी निर्माण होण्यास मदत झाली. भारतातील हे पक्षी निरीक्षक ‘सलीम अली’ यांना या क्षेत्रातील गुरू मानतात. ‘Birdman of India’ अशी ओळख प्राप्त झालेल्या डॉ. सलीम अली यांच्या जीवनाचा हा एक ओझरता आढावा!

१२ नोव्हेंबर १८९६ रोजी मुंबईत त्यांचा जन्म झाला. लहान असतानाच माता-पित्याचे त्यांच्यावरचं छत्र हरपलं! शिकारीची आवड असलेल्या मामाच्या सान्निध्यात वाढलेल्या छोट्या सलीमलाही शिकारीची आवड वाटू लागली. तो दहा वर्षांचा असताना त्याने शिकार केलेल्या एका पक्षाच्या गळ्यावरचा पिवळा पट्टा पाहून सलीमच्या मनात विलक्षण कुतूहल निर्माण झालं! खरं तर सलीमने शिकार केलेला हा काही पहिला पक्षी नव्हता; मात्र म्हणतात ना, ‘कुतूहल हीच शोधाची खरी जननी!’ या पक्षाविषयी अधिकची माहिती जाणून घेण्याच्या निमित्ताने ‘बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री

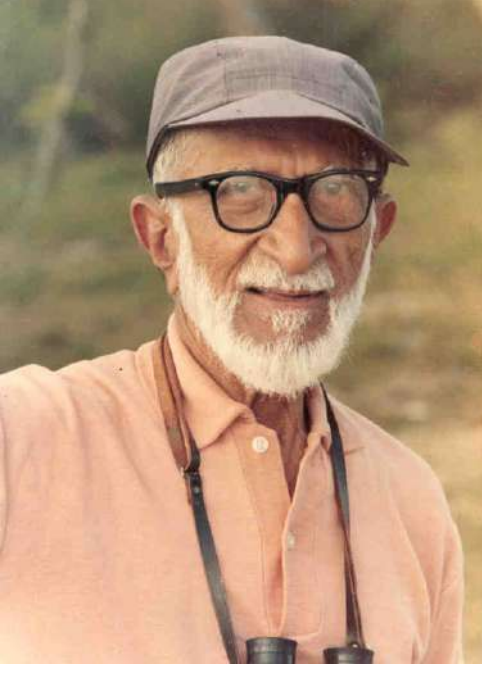
सोसायटी’चे (B.N.H.S.) विल्यम मिलार्ड यांच्याशी सलीमची भेट झाली आणि खऱ्या अर्थाने छोट्या सलीमचा पक्षी निरीक्षणाचा प्रवास सुरू झाला. सलीमचे पक्षांविषयीचे औत्सुक्य पाहून मिलार्ड यांनी त्याला पक्षीनिरीक्षण करण्यास प्रोत्साहन दिलं. मुंबई व परिसरात आढळणारे पक्षी, त्यांच्या हालचाली, सवयी यांचा निरीक्षण करण्यात सलीम रमू लागला. स्वतःच्या नोंदी टिपून ठेवता ठेवता हळूहळू या छंदाचे रूपांतर पूर्णवेळ कामात कधी झाले हे त्यांचे त्यांनाच कळले नाही. पुढे महाविद्यालयीन शिक्षणासाठी सलीमनी सेंट झेविअर्स महाविद्यालयात प्रवेश घेतला खरा; पण सलीमना औपचारिक शिक्षणात काडीचाही रस नव्हता. कौटुंबिक व्यवसायाच्या निमित्ताने पुढे काही काळ त्यांना म्यानमारला जावं लागलं! तेथे टंगस्टनच्या खाणीच्या व्यवसायात कमी आणि पक्षीनिरीक्षणच जास्त असा दिनक्रम सलीमचा असे!

पुढे भारतात परत आल्यावर आर्थिक संकटांचा सामना करत सलीमने आपला अभ्यास सुरू ठेवला. अभ्यास व छंद यांचा मेळ साधण्याचा हेतू डोक्यात ठेवून एका संग्रहालयात सलीमला वाटाड्याची (Guide) नोकरी मिळाली. पण त्यामुळे पक्षी निरीक्षणाला पुरेसा वेळ त्याला मिळेलना! त्यामुळे त्याने ती नोकरी सोडून पक्षी शास्त्राचा (Ornithology) अभ्यास करण्यासाठी थेट जर्मनी गाठली. बर्लिन विद्यापीठात ‘एरवीन स्ट्रेसमान’ यांच्या मार्गदर्शनाखाली त्याने पक्षी शास्त्राचा अभ्यास सुरू केला. काही काळानंतर पुन्हा भारतात येऊन ते महाराष्ट्रातल्या रायगड जवळच्या किहीम येथे स्थायिक झाले. पत्नी ‘तेहमीना’ यांनी दिलेली भक्कम साथ, त्यांचे पक्षीनिरीक्षणाच्या कागदोपत्रात व नोंदीत झालेले सहकार्य यामुळे डॉक्टरांचे काम बऱ्याचशा प्रमाणात सोपे झाले.

‘सुगरण’ ऊर्फ ‘बाया’ (Weaver Bird) पक्षाविषयीचा अभ्यास त्यांनी इथेच सुरू केला. अनेक महिने चिकाटीने निरीक्षण

Pakistan - Flying resplendent - Adult quetzals are 33 to 40 cm (about 13 to 16 inches) long, but several species have tail feathers that extend much farther.

करून त्यांनी या पक्षाच्या प्रजनन पद्धतीचा अभ्यास केला. 'हा पक्षी अस्तित्वातच नाही' असे नंतरच्या काळात मानलं जायला लागलं! पण न थकता केलेला प्रवास, सातत्यपूर्ण निरीक्षणे यातून त्यांनी या पक्षांचा कुमाऊ

टेकड्यांच्या परिसरातील अधिवास शोधून काढला. 'सायबेरियन करकोचा' पक्षाविषयी त्या काळात माहिती नसलेल्या विविध नोंदी अनेक वर्षांच्या अथक परिश्रमानंतर त्यांनी जगासमोर मांडल्या. 'करकोचा हा मुख्यतः शाकाहारी पक्षी आहे' हे त्यामधलंच एक निरीक्षण! या अभूतपूर्व संशोधनामुळेच डॉ. सलीमना जगभरात ख्याती मिळाली. शास्त्रोक्त पद्धतीने भुसा वापरून पक्षांचे सांगाडे व जतन, निरीक्षण करण्यातील त्यांचे योगदान अतुलनीय आहे.

'द बुक ऑफ इंडियन बर्ड्स', जगप्रसिद्ध पक्षीशास्त्रज्ञ एस. डिलॉन रिपले यांच्यासोबत लिहिलेले 'हँडबुक ऑफ द बर्ड्स ऑफ इंडिया अँड पाकिस्तान', भारतीय उपखंडातल्या १९६४-१९७४ या दशकात त्यांनी पक्षांच्या प्रजनन पद्धती, त्यांचे स्थलांतर, हालचाली, रोजचा दिनक्रम यांच्या शास्त्रोक्त नोंदींची पुस्तिका, केरळपासून ते पूर्वोत्तर पर्वतीय प्रदेशांमध्ये आढळणाऱ्या पक्षांविषयीचे पुस्तक ही डॉक्टरांची पुस्तक संपदा आतापर्यंत अनेक पिढ्यांना मार्गदर्शक ठरत आहे. 'The fall of a Sparrow' या नावाने त्यांच्या आत्मचरित्रात त्यांनी आपला प्रवास रंजक

पद्धतीने मांडला आहे. आजपर्यंत त्यांनी लिहिलेल्या अनेक पुस्तकांचे विविध भाषांमधील अनुवाद प्रसिद्ध झालेले आहेत. सुप्रसिद्ध लेखिका वीणा गवाणकर यांनी त्यांचे मराठीत लिहिलेले पुस्तक वाचनीय आहे.

'ब्रिटिश ऑरनिथोलॉजी युनियन' तर्फे दिले जाणारे सुवर्ण पदक मिळवणारे ते पहिले अब्रिटिश व्यक्ती होते. वन्यजीव संवर्धन विषयक 'जे. पॉल गेटी' पारितोषिक, 'पद्मभूषण', 'पद्मविभूषण' हे नागरी पुरस्कार आणि 'ऑर्डर ऑफ गोल्डन आर्क सन्मान' हे त्यांना मिळालेले काही महत्त्वाचे पुरस्कार! या पुरस्कारांतून मिळालेले पैसे त्यांनी पक्षीनिरीक्षण विषयक काम करणाऱ्या अनेक संस्थांना देऊ केले. 'बी.एन.एच.एस.' ला सरकारी साहाय्य मिळवून देण्यासाठी त्यांनी स्वतः तत्कालीन पंतप्रधानांशी बोलणी केली होती. वयाच्या ९१ व्या वर्षी दिनांक २० जून १९८७ रोजी डॉक्टर सलीम अली यांचे निधन झाले. गोव्यातल्या एका पक्षी अभयारण्याला त्यांचे नाव देण्यात आलं आहे. हिमालयातल्या एका पक्षी प्रजातीला देखील 'zoothera salimali' असं नाव त्यांच्या सन्मानार्थ देण्यात आलं आहे.

पक्षांचा रीतसर अभ्यास करून तो शास्त्रोक्त पद्धतीने मांडणारे, कमालीची चिकाटी, न कंटाळता दीर्घकाळ अभ्यास करण्याची सवय आणि तेही मुळात अशा काळात जेव्हा काहीही विशेष तंत्रज्ञान उपलब्ध नव्हते तेव्हा त्यांनी घेतलेले कष्ट यांमुळे पक्षीनिरीक्षण क्षेत्रात आज डॉ. सलीम अली यांचे नाव आदराने घेतले जाते. अशा या थोर पक्षी शास्त्रज्ञाला व त्यांच्या कार्याला मनःपूर्वक सलाम!

Cuba - Cuban trogon

Its colors are similar to the ones on the Cuban flag, which is why it was chosen to be the national bird of Cuba.

लोकमान्य टिळक जयंतीनिमित्त आयोजित कथाकथन स्पर्धेतील निवडक कथा

कु. श्रेया तांबे
(३ री - व्हिनस)

मित्रांनो १५ ऑगस्ट म्हणजेच स्वतंत्रता दिवस. स्वतंत्रता दिवस म्हणजे तुम्हाला माहितच आहे की, या दिवशी आपल्या देशावर इंग्रज राज्य करत होते त्यांच्याकडून आपला देश आपण परत मिळवला इंग्रजांना आपल्या देशातून बाहेर पाठवले. इंग्रजांकडून आपला देश परत मिळवण्यासाठी खूप लोकांनी प्रयत्न केले. जसे कि महात्मा गांधी, जवाहरलाल नेहरू, सुभाषचंद्रबोस, लोकमान्य टिळक, स्वातंत्र्यवीर सावरकर.

आज मी तुम्हाला टिळकांबददल एक गोष्ट सांगणार आहे. 'स्वराज्य हा माझा जन्मसिद्ध हक्क आहे आणि तो मी मिळवणारच' अशी सिंहगर्जना करणारे लोकमान्य टिळक एक महान नेता होते. टिळकांचे पूर्ण नाव 'बाळ गंगाधर टिळक. त्यांचा जन्म 23 जुलै १८५६ साली रत्नागिरी चिखली गावी झाला. मित्रांनो तुमच्या लक्षात येतय का १८५६ साली म्हणजेच जवळजवळ आजपासून १६० वर्षांपूर्वी टिळकांचा जन्म झाला. टिळकांचे खरे नाव 'केशव' हे होते. पण सगळे बाळ नावानेच हाक मारत असत त्यामुळे बाळ हे नाव प्रचलित झाले. बाळचे प्राथमिक शिक्षण चिखली येथे व पुढील शिक्षण पुणे येथे झाले.

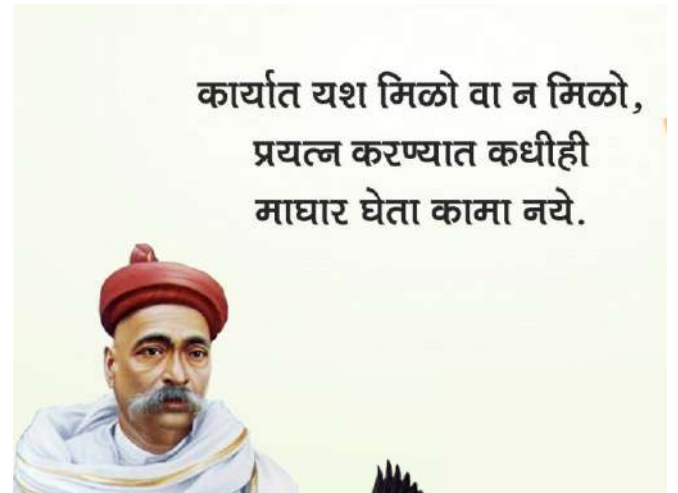
बाळ लहानपासून हुशार होता. अशीच एक छोटीशी गोष्ट मी तुम्हाला सांगते. टिळक शाळेत असताना एके दिवशी शिक्षकांनी वर्गात मुलांना शुद्धलेखन लिहिण्यास सांगितले. शुद्धलेखनात गुरुजींनी 'संत' हा शब्द लिहिण्यास सांगितला. माझ्या छोट्या मित्रांनो बाळ मोठा चाणाक्ष. त्याने तो शब्द तीन प्रकारे लिहिला प्रथम त्यानी 'स' लिहून 'स' वर अनुस्वार देऊन

'संत' असा शब्द लिहिला आणि दोस्तानो दुसऱ्या प्रकारे 'स' लिहून 'न' चा पाय मोडून 'सन्त' असा लिहिला. आणि तिसऱ्या वेळेस 'स' लिहून 'न' ला 'त', जोडून 'सन्त' असा लिहिला.

गुरुजी जेव्हा शुद्धलेखन तपासण्यास आले तेव्हा बाळचा पहिलाच शब्द बरोबर धरला पण न घाबरता बाळने आपले तिन्ही शब्द बरोबर असल्याचे सांगितले. पण गुरुजीही एकेना बाळही एकेना शेवटी हा वाद शाळेच्या मुख्याध्यापकांपर्यंत गेला. त्यांच्या शाळेच्या मुख्याध्यापकांना संस्कृत विषयाचे सखोल ज्ञान होते. त्यांनी बाळचे तिन्ही शब्द बरोबर असल्याचे सांगितले. मित्रांनो बिचारे शिक्षक हिरमुसले.

मित्रांनो अशाप्रकारे बाळने म्हणजेच टिळकांनी आपले म्हणणे आत्मविश्वासाने चाणाक्ष बुद्धीने खरे केले हाच आत्मविश्वास, सखोल बुद्धीमत्ता निर्भीडता आणि स्पष्टवक्तेपणा टिळकांमध्ये ठासून भरला होता. ते स्वातंत्र्यसंग्रामातील महानायक बनले.

शेवटी १ ऑगस्ट १९२० रोजी हा महानायक अनंतात विलीन झाला अशा या प्रखर बुद्धिमान, प्रचंड आत्मविश्वास आणि निर्भीडता असणाऱ्या महान नेत्याला माझा त्रिवार प्रणाम.
॥ जय हिंद जय भारता॥

United States of America (USA) - The Ivory-billed woodpecker
The Ivory-billed woodpecker is the largest woodpecker in the United States.

लोकमान्य टिळक जयंतीनिमित्त आयोजित कथाकथन स्पर्धेतील निवडक कथा

कु. काव्या कराळे
(३ री - मर्क्युरी)

नमस्कार मित्रांनो, आज मी तुम्हाला लोकमान्य टिळकांच्या जीवनातील काही प्रसंग सांगणार आहे. चला तर मग ऐकूयात

टिळक माझे नेते महान, त्यांना माझा सादर प्रणाम ॥१॥

केसरी, मराठा वर्तमान, इंग्रज झाले पूर्ण हैराण ॥२॥

स्वराज्याचा मंत्र दिला, गीतारहस्य ग्रंथ लिहिला

गणेशोत्सव, शिवजयंती उत्सव केले सुरु,

लोक लागले एकजूट करू ॥३॥

टिळकांचा जन्म 23 जुलै १८५६ रोजी रत्नागिरी जिल्ह्यातील चिखली या गावी झाला. त्यांचे खरे नाव केशव होते, पण सर्वजण लाडाने त्यांना बाळ म्हणत.

बाळ लहानपणापासूनच हुशार होता. संस्कृत व गणित हे त्यांचे आवडते विषय होते. एकदा टिळकांचे वडील बाणभट्ट 'कादंबरी' हे संस्कृत पुस्तक वाचत होते. बाळाला ते हवे होते. त्याने ते मागितले. वडीलांना वाटले, एवढ्याशा मुलाला हे पुस्तक कसे वाचता येणार. ते म्हणाले, "पुस्तक मिळेल पण त्याआधी एक गणित सोडवून दाखवावे लागेल. बाळ हो म्हणाला. वडीलांनी घातलेले अवघड गणित बाळाने खूप विचार करून सोडविले. वडील खुश झाले. त्यांनी त्याला शाबासकी दिली व पुस्तकही दिले. वडिलांच्या शाबासकी बरोबरच गुरुजींची देखील ते शाबासकी मिळवीत असत. एकदा गुरुजींनी सर्व मुलांना प्रश्न केला की जर आभाळ खाली पडले तर तुम्ही काय करणार? वर्गातील मुलांनी वेगवेगळी उत्तरे दिली. परंतु टिळकांनी धीटपणे उत्तर दिले की, मी त्यातील तारे वेचीन हे उत्तर ऐकून गुरुजींना खूप कौतुक वाटले.

असाच अजून एक वर्गातील प्रसंग गुरुजींनी शुद्धलेखनासाठी शब्द दिल्यावर त्यातील 'संत' हा शब्द तीन प्रकारे कमा लिहिता येतो हे गुरुजींना पटवून देणारे टिळक किती हुशार व बुद्धिमान होते हे दिसून येते.

त्याचप्रमाणे मी टरफले उचलणार नाही व शिक्षाही घेणार नाही शिक्षकांना सांगणारे टिळक बाणेदार वृत्तीचे स्पष्टवक्ते होते हाच बाळ पुढे खूप मोठा झाला. नोकरी करण्यात त्यांचे मन रमले नाही. देशसेवाच करावी व अन्यायाचा प्रतिकार करावा असे जहाल मत होते. त्यावेळी भारतात इंग्रजांचे राज्य होते. "स्वराज्य हा माझा जन्मसिद्ध हक्क आहे आणि तो मी मिळवणारच" असे इंग्रजांना त्यांनी ठणकावून सांगितले. लोकांनी त्यांना लोकमान्य पदवी दिली. सरकारने त्यांना चिडून मंडालेच्या तुरुंगात टाकले. तुरुंगात असतानाच त्यांनी 'गीतारहस्य' हा महान ग्रंथ लिहिला.

तुरुंगातून सुटका झाल्यानंतर एकदा टिळकांना एका मंदिराच्या उद्घाटनासाठी बोलावले होते. टिळकांनी विचारले मंदिर सर्वांसाठी खुले आहे का? लोक म्हणाले 'नाही'. टिळक कडाडले 'जो देव माणसातील माणूसकी जाणत नाही मी त्या देवाला मानत नाही. मी मानतो त्या भारत मातेला आणि त्या भारत मातेची मी अगदी रात्रे-दिवस पूजा सेवा करेन'.

लोकांमध्ये स्वातंत्र्यप्राप्तीची तीव्र इच्छा, देशप्रेम, एकात्मता निर्माण व्हावी यासाठी टिळकांनी 'शिवजयंती' व 'गणेशोत्सव' असे सार्वजनिक उत्सव सुरु केले. 'केसरी' व 'मराठा' वृत्तपत्र देखील सुरु केले. आणि अशा प्रकारे भारतमातेची सेवा करता करता १ ऑगस्ट रोजी त्यांची प्राणज्योत मालविली, त्यांचे कार्य अजरामर राहिले. या नेत्यासाठी जाता जाता दोन ओळी

नमन हो स्वातंत्र्य देवीला, मातेला,

पुष्प भूमीला तिजसाठी प्राण ज्याने दिला ॥१॥

देह झिजविला, लढा उभारीला वंदू टिळक

चरणाला हो जी जी जी जी ॥२॥

Ukraine - The Great Tit

It is a woodland bird which has readily adapted to man-made habitats to become a familiar garden visitor.

आमचा चेन्नई प्रवास

कु. श्रीया सोनटक्के

(५ वी - मर्क्युरी, स्रोत - स्वयं लिखित)

उद्याचा दिवस म्हणजे खूप खास असणार आहे. का विचारा? कारण मी उद्या चेन्नईला जाणार आहे ते पण विमानाने. मग तर काही सांगूच नका! आणि शेवटी तो दिवस उजाडला. आम्ही विमानतळावर पोहोचलो. आमचं विमान जमिनीवर उतरलं. आम्ही विमानावर चढलो. काही वेळात विमान उडालं. विमान वरती गेल्यावर आम्हाला झाडे, रस्ते, गाड्या सगळं दिसायचं बंद झालं. पण डोंगरांचे टोक आणि ढग दिसायला लागले. या वेळी मी, आई, आणि ताईच गेलो होतो कारण आबा आधीच चेन्नईला गेले होते. आम्ही खूप घाबरलो होतो. पुण्याची हवा थंड होती आणि अधून मधून जोराचा वारा येत होता. त्यामुळे विमान फडफडायला लागले. आम्ही खूप घाबरलो. त्यानंतर विमान छान चालायला लागले. आम्ही सॅंडविच, कॉफी आणि आईस्क्रीम खाल्ले. थोड्या वेळाने विमान चेन्नईला उतरले. मला खूप आनंद झाला.

दोन- तीन दिवसानंतर आम्ही महाबलीपुरम, पुदुच्चेरी, कांचीवरममध्ये गेलो. महाबलीपुरममध्ये दगड कोरून मूर्ती बनवल्या होत्या. हत्ती, घोडे, हरीण, चिमण्या छोट्याछोट्या दगडाचं लॉकेट म्हणून गळ्यात घालण्यासाठी होते. त्याच्या मी गळ्यात घालायला चिमणी घेतली व दीदीने हरीण. महाबलीपुरम मध्ये दगडाची मंदिरे आहेत. तिथे लाईट हाऊस होते. लाईट

हाऊसवरून समुद्र अथांग दिसत होता. मला तिथे खूप मजा आली. नंतर मी घरी आले. चेन्नईमध्ये तमिळ बोलतात. किराणामालाच्या दुकानांमध्ये गेल्यावर मला अडचणी पण आल्या. मला मातृभाषेचे महत्व पण समजले. तिकडे भात, डोसा, इडली खातात. चेन्नई दक्षिण भारतात येते. तिथे हवा गरम असते पण कधीकधी तिथे जोराचा पाऊस, वादळ होते. अशा वातावरणात लोक कसे राहतात हे बघून मला फार विशेष वाटले.

मी कितीही मोठी झाले तरीही मी चेन्नई, तो विमान प्रवास, तो अथांग समुद्र, मऊ-मऊ इडली, गरम-गरम इडीयप्पं, पोंगल आणि बरच काही कधीच विसरू शकणार नाही. आणि हो, आमच्या शेजारच्या प्रेमळ अम्मा सुद्धा!

Zimbabwe - The Southern Carmine bee-eater - As their name suggests, bee-eaters predominantly eat flying insects, especially bees and wasps, which are caught on the wing from an open perch.

कागदाचा पुनर्वापर

कु. अभिजीत येडगे

(९ वी - अर्थ, स्रोत - स्वयं लिखित)

मित्रांनो तुम्ही वापरलेल्या कागदाचे काय करता? काही जण वापरलेले कागद रद्दीमध्ये देतात तर, काही जण कचऱ्यात फेकून देतात. पण, तुम्ही कधी विचार केलात का, की आपण वापरलेल्या कागदाचा पुनर्वापर करू शकतो ? होय, योग्य पद्धती आणि योग्य साधनांचा वापर करून हे शक्य आहे. चला तर मग सुरु करूयात.

साहित्य

- डेकल (जाळी असलेली चौकोनी चाळणी) किंवा पिठाची चाळणी.
- वापरलेले कागद (लिहिलेले, फाटलेले, कोणत्याही आकाराचे).
- दोन भांडी (एक चाळणी पेक्षा मोठे आणि एक छोटे भांडे).

कृती

प्रथम आपल्याला कागदाचा मऊ लगदा तयार करायचा आहे. त्यासाठी सगळे कागद छोट्या भांड्यात बारीक कापून किंवा फाडून दोन दिवस भिजत ठेवावेत. त्यानंतर भिजत ठेवलेले कागद हाताने कुस्करून घ्यावेत. हा झाला तयार लगदा! (लगदा जर लवकरात लवकर तयार करायचा असेल तर, कागद १ ते २ तास भिजत ठेवावेत. नंतर ते मिक्सर मध्ये बारीक करून घ्यावेत.)

हा लगदा मोठ्या भांड्यात टाकावा आणि त्यामध्ये पाणी मिसळावे. (एक वाटी लगद्यासाठी एक ते दीड लिटर पाणी घ्यावे).

हे झाल्यानंतर डेकल किंवा चाळणी पाण्यात अशाप्रकारे बुडवून वर काढावी की, चाळणीमध्ये लगद्याचा पातळ थर जमा होईल. त्यानंतर चाळणी एका थाळीमध्ये किंवा कपड्यावर अलगद पालथी करावी. जेणेकरून, लगद्याचा थर कपड्यावर उतरेल अशाचप्रकार उर्वरीत लगद्यापासून कागद तयार करावेत. सर्व झाल्यानंतर ते सगळे कागद वाळवावेत. जेव्हा ते कागद पूर्णतः वाळतील तेव्हा खऱ्या अर्थाने ते कागद वापरण्यायोग्य होतील, जर तुम्हाला रंगीत कागद तयार करायचे असतील तर जेव्हा तुम्ही लगदा पाण्यात मिसळता तेव्हा त्यात रंग टाकावा. अशा पद्धतीने आपण कागदाचा पुनर्वापर करू शकतो. या कागदांचा आपण लेखनासाठी, शुभेच्छा पत्र देण्यासाठी, इ. कारणांसाठी वापर करू शकतो.

Kazakhstan - The Kagu - Almost flightless, it spends its time on or near the ground, where it hunts its invertebrate prey, and builds a nest of sticks on the forest floor.

निरागस कळी

सौ. स्मिता वानखडे
(कार्यालयीन कर्मचारी, स्रोत - स्वयं लिखित)

कळीने कळी विकावी हा भोग कोणता रे |
निरागसता निमाली हा न्याय कोठला रे ||
हा भक्त शारदेचा कमलेस शोधतो रे |
कोमेजते बाल्य येथे हा न्याय कोठला रे ||
थकुनी निजेल कान्हा त्या देवकी नसे रे |
यशोदाच खास तुजला बाजार दावते रे ||
पाषाण मंदिरात त्या करी स्नान दही दुधाने
जिता कान्हा परंतु मरतो इथे भुकेने ||
असशील जरी तू कोठे उघड तव नयनास
दे न्याय गरजवंता कर सिद्ध तू स्वतःस ||

माझ्या स्पेशल टीचर

कु. अभिज्ञा कुलकर्णी
(५ वी - मर्क्युरी, स्रोत - स्वयं लिखित)

आपल्याला पावलोपावली काहीतरी मार्गदर्शन करणारे, समजावून सांगणारे, कधी आपण चुकतो तर आपली चूक कशी सुधारावी हे प्रेमाने किंवा आपल्या हिताकरिता थोडं ओरडून सांगणारे कोणीतरी हवच असते. ते म्हणजे आपले गुरुजन.

तसे तर मला सगळे शिक्षक आवडतात. पण सुजाता टीचरांबद्दल काहीतरी खास वाटते. त्यांचं हसत खेळत शिकवणे कशात भाग घ्यायला प्रोत्साहित करणे, आमच्या प्रती असलेले प्रेम मला खूप आवडते.

मी दुसरीत होते. त्यांनी मला एका स्पर्धेमध्ये भाग घ्यायला सांगितला. तो अनुभव सगळ्यात अप्रतिम होता. मी आज जिथपर्यंत आले आहे, त्याचे अर्धे श्रेय मला त्यांना नक्कीच दयायला आवडेल. आम्हाला एक 'Mr. Cross' म्हणून धडा होता. त्या दिवशी मी जितकी हसली असेन, तितकी कधीच नाही.

त्या माझ्या आयुष्यात मला नेहमी एक पायरी पुढे जाण्याबद्दल प्रोत्साहन देतात.

अशा या माझ्या 'खास' टीचर.... तुमच्यापण अशा खास टीचर कोणी आहेत का?

Mongolia - Mongolian Ground Jay

The Mongolian ground jay (*Podoces hendersoni*) is a species of bird in the family Corvidae.

स्वतंत्र आमुचा सुंदर भारत.

कु. आस्था सनगर
(७ वी - व्हिनस, स्रोत - संग्रहित)

मावळतीचा सूर्य

कु. श्रीया जोशी
(१० वी - मर्क्युरी, स्रोत - स्वयं लिखित)

स्वतंत्र आमुचा सुंदर भारत प्रणाम आमुचे कोटी असो,
स्वतंत्र आमुचा सुंदर भारत प्रणाम आमुचे कोटी असो,
स्वातंत्र्यास्तव देह ठेविले, मुजरे त्यांना लाख असो.

गोरखशिंपी साधु संत हे अमोल ठेवा आमुचाहो,
राष्ट्रपिता अन थोर जवाहर भारतरत्ने आमुची हो,
मानवतेचा धर्म शिकविला, तू जगाला तिन्ही हो,
राष्ट्रभक्ती अन् जात भावना, नसानसातून भिडवू हो.

भिन्नधर्मी ही जाती असूदे एक होवूनी नांदू हो,
सर्व-धर्म समभाव मंत्र हा हाच आम्हांला दाविल हो,
वेगवेगळा दिसतो माणूस परंतु आता एकच हो,
प्रदेश भाषा, वेष-वेगळे अजून भारत एक हो.

परस्परांच्या विश्वासावर जीवन जगता येते हो,
सत्य-अहिंसा त्याग-प्रेम हे जीवन आपसे बनवू हो,
शक्ती बुद्धी अन् ज्ञान संपदा जात भारतीय लावू हो,
मानवतेच्या प्रखर ज्योतीने अविरत जगाला शिकवू हो.

स्वतंत्र आमुचा सुंदर भारत प्रणाम आमुचे कोटी असो,
स्वतंत्र आमुचा सुंदर भारत प्रणाम आमुचे कोटी असो,
स्वातंत्र्यास्तव देह ठेविले, मुजरे त्यांना लाख असो.

जेव्हा मावळतो सूर्य, जग विसाव्याला जाते
कोणी तरी दुःखी होते, कोणी हर्षित ही होते
जेव्हा मावळतो सूर्य.... ॥१॥
या भानुकडे बघता कवी मन ही जागते,
तेव्हा दिसतो तयास संगे उगवता चंद्र
जेव्हा मावळतो सूर्य.... ॥१॥
हा रविही दुःखात, आता जगा सांभाळेल कोण?
मी हा असा मावळेल
जगांसी मग देई कोण प्रकाश ?
जेव्हा मावळतो सूर्य ॥ २ ॥
तेव्हा उगवली पणती
जणू काही एक परी
जागूनी रविचे अंतरमन म्हणाली
आधाराचे दोन शब्द देईन तयांस
जेव्हा मावळतो सूर्य ॥३॥
जेव्हा लागली बोलू ती
रविने ढाळले अश्रू
मग विचारे हा तीस
आत्मविश्वास हा राहील का कायम?
जेव्हा मावळतो सूर्य.
तेव्हा इवलिशी पणती
म्हणाली दुःखी रविस
नको काळजी करू तू
जगा देईन प्रकाश
जेव्हा मावळतो सूर्य.
हे एकून तो सूर्य
झाला आनंदाने - मावळतीचा सूर्य !!!

Russia - Larks

The larks are known for their melodious singing. They also sing when they are flying.

कु. श्रेयांश दोंडे
(सिनीयर के. जी. - व्हिनस, स्रोत - संग्रहित)

प्रत्येकाच्या मनात असते एक गाव,
किती सुंदर आहे हे ज्याचे त्यालाच ठाव.

असेच माझे सुद्धा आहे एक छोटेसे गाव,
चिंचणी त्याचे नाव.

रानातला मोकळा गार गार वारा ,
चहूबाजूने हिरव्यागार उसाचा तोरा.

शेतात डुलणारी कणसं,
कष्ट करणारी प्रेमळ माणसं.

धरणांचे गोड गोड पाणी,
पक्षांची गाणी आणि हिरव्यागार जमिनी.

पाटाच खळखळणार पाणी,
हिरवळ पाहून मन तृप्त करणाऱ्या जमिनी.

कष्टाळू भाऊराया, आई वडिलांची प्रेमळ माया,
दारात झाडाझुडपांची छाया.

नदीकाठी एक छोटसं घर,
दमून भागून आल्यानंतर विश्रांती देईल क्षणभर.

आजही आजीला नऊवारी शोभून दिसते,
तिच्या हातची चटणी भाकरी सुद्धा गोड लागते.

पावसाळ्यात दिसते जसे इंद्रधनुष्य,
तसेच गावाकडच्या मातीशी माझे ऋणानुबंध.

एक होता ससा

त्याच्या शर्टचा फाटला खिसा.

गाजरे भरताना पडली,

आता काळजी वाटू लागली

गेला धावत शिंप्याकडे,

त्याला म्हणाला मला एवढे शिऊन देतोस का रे ?

शिंपी म्हणाला आता वेळ नाही रे,

तू सकाळी लवकर ये बरे.

हिरमुसलेला तो निघाला घराकडे,

वाट पाहत होता गाजराच्या शेताकडे.

लाल लाल गाजरे,

त्याची हिरवी हिरवी पाने,

सशाला विचार पडला,

जावे तरी कसे घरी रिकामे?

मग त्याने केली एक युक्ती,

पोत्यात भरली गाजरे अन लावली पूर्ण शक्ती.

पोते खेचत खेचत आला घराच्या दारापाशी

शेवटी तो कसा ठेवेल आपल्या पिल्लांना उपाशी?

सी. ए. प्रसाद वेळापूरकर
(पालक - इशा वेळापूरकर,
ज्युनियर. के. जी. - व्हिनस)

आज माझ्या पाल्याचा इशाचा प्रवेश अर्ज दाखल करण्यासाठी मी व्हिजन शाळेत आलो होतो. त्याबद्दल थोडे सांगणार आहे.

'महर्षी कर्वे' यांचे कार्य ऐकून माहित होते पण आज खऱ्या अर्थाने त्याची प्रचिती आली. शाळेच्या प्रवेशद्वाराजवळ असलेल्या कर्वे शिक्षण संस्थेच्या विविध संस्था आणि सामाजिक कार्य बघून समाधान वाटले. म्हणून आम्ही सुद्धा ह्याच शाळेत आपल्या पाल्याला टाकायचे हा विचार करून प्रवेश घेतला.

शाळेत प्रवेश करताच मला भव्य क्रीडांगण दिसले. मेंदूचा विकास हा शरीराच्या विकासावर अवलंबून असतो. त्यामुळे आता चालू असलेले क्रीडांगणाचे छान काम बघून समाधान वाटले.

त्यानंतर वर्गाकडे जाताना भिंतीवर वेगवेगळी भिंतीचित्रे, महापुरुषांची वाक्ये आणि फोटो, शाळेतील आगामी स्पर्धा आणि कार्यक्रम यांची माहिती मिळाली.

तसेच मी अर्ज दाखल करण्यासाठी एका वर्गामध्ये गेलो. वर्ग हे मोठे असून त्यावर लहान मुलांच्या विचाराला चालना देणारे चित्रे असून खेळणी सुद्धा दिसली. हे बघून समाधान वाटले.

अर्ज दाखल केल्यानंतर मी प्री प्रायमरीच्या शिक्षकांना भेटून शाळेतील होत असलेल्या शैक्षणिक आणि पारंपरिक उपक्रमाबद्दल आनंद व्यक्त केला. नुकतीच झालेली मनाचे श्लोक स्पर्धा आणि नागपंचमीबद्दलची माहिती ऐकून आम्हाला समाधान वाटले. भेटलेल्या सर्व शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी वेळात वेळ काढून माहिती घेतली आणि दिली.

त्यानंतर मी कार्यालयात गेलो. तिथे शाळेचे वार्षिक

अहवाल ठेवले आहेत. त्यामध्ये विद्यार्थ्यांचे लेख, यशस्वी विद्यार्थ्यांची नावे आणि मिळवलेले यश, शाळा करत असलेली सामाजिक कामे आणि त्यामध्ये असलेला विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग बघून आनंद वाटला. यापैकी तीन फोटो मला खूप आवडले. पहिला फोटो शिवजयंती साजरी केल्याचा दुसरा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या वस्तुसंग्रहालयाला भेट देण्याचा, आणि तिसरा नव्हे ग्रामपंचायतील भेट देऊन थेट सरपंचांकडून माहिती मिळवण्याचा. आपल्या राष्ट्रपुरुषांची माहिती मुलांना व्हावी आणि त्याचबरोबर आत्ताच्या काळात महत्वाचे असलेले नागरिकांचे काम ज्या कार्यालयातून होते त्या कार्यालयाची माहिती मिळावी हाच तो उद्देश. अशा गोष्टीमुळे चांगले माहितीगार आणि जबाबदार नागरिक तयार होण्यास नक्की मदत होईल याची खात्री वाटली.

शाळेमध्ये ठिकठिकाणी लहान मुलांच्या विकासासाठी आवश्यक असलेले जीवनमूल्ये, आपला सर्वांचा पालक असलेला निसर्ग याची माहिती अशा गोष्टी आहेत. मला भावलेली गोष्ट म्हणजे येथील नाविन्यपूर्ण प्रतिज्ञा. आपल्या सर्वांच्या पाठ्यपुस्तकात असलेली प्रतिज्ञा सर्वांना माहित असते पण त्यांचबरोबर सध्या समाजात आणि कुटुंबात आवश्यक असलेल्या गोष्टींचा अंतर्भाव असलेली प्रतिज्ञा, वाचून आनंद वाटला.

आवडते ही मज मनापासून शाळा ।
लाविते लळा जशी माऊली बाळा ॥

ही माझ्या शाळेबद्दलची भावना आज अजून एकदा आपल्या शाळेमुळे अनुभवायला मिळाली. शाळेतील सर्व शिक्षकांना आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना नमस्कार आणि आभार आणि ते करत असलेल्या पवित्र आणि महत्वाच्या कामाबद्दल त्यांना मनापासून शुभेच्छा अशा पवित्र आणि चैतन्यदायी जागेचे अनुभव मनात साठवत बाहेर पडलो.

Vietnam - Collared Laughingthrush - It is resident in dense undergrowth of primary and logged montane evergreen forest, secondary growth and scrub bordering forest.

पालकांचे मनोगत

सौ. उल्का कुलकर्णी

(पालक - मधुश्री कुलकर्णी,
सिनीयर के. जी. - अर्थ)

" बालभर अवकाश होना चाहिये,
कुछ खुला आकाश होना चाहिये।
बीज की फिर शक्ति, रुकती है कहा,
भाव की अभिव्यक्ति, रुकती है कहा।"

या वचनाप्रमाणे एखाद्या विद्यार्थ्याच्या प्रगतीसाठी शिक्षकाकडून मिळालेली अगदी छोटीशी संधी खूप मोठा बदल घडविणारी ठरते.

कुमारी मधुश्री मंगेश कुलकर्णी, अतिशय लाजरी बुजरी अशी माझी मुलगी असून तिला शिक्षकांनी वेळोवेळी जी प्रेरणा दिली त्यामुळे आधी ऑनलाईन शाळा नकोच म्हणणारी मधुश्री आता शाळेसाठी उत्साहाने तयार असते.

आपण क्षणोक्षणी तिला जी प्रेरणा दिलीत, जी संधी दिलीत, त्यामुळे तिच्यात लक्षणीय बदल होत आहेत, मुलांचं काही चुकलं तरी एकदम त्यांना नाराज न करता त्यांच्यातल्या चांगल्या गोष्टीला पुढे नेण्याचं आपलं कसब वाखाणण्याजोगं आहे.

त्यामुळे तिने स्वतःमधल्या चुका हसत खेळत दुरुस्त केल्या आणि ती कमी बोलत असली तरी समग्र परीक्षण करतांना तिच्या ज्ञानाची परीक्षा आपण तिच्या वेगवेगळ्या हावभावांमधून पूर्ण केलीत. आपण अबोल विद्यार्थ्यांचे मन जाणू शकणाऱ्या मनकवड्याच आहात.

आता आपल्यामुळेच ती स्वतःहून ऑनलाईन तासांना उत्साहाने बसते, स्वतःहून पूर्णवेळ संवाद साधते. आपली शिकवण्याची शैली खूप सुबोध, सरळ आहे. उत्तम प्रकारे मुलांच्या वयाच्या होऊन आपण विषय पोहोचवता, मुलांनी कितीही वेळेला प्रश्न विचारले तरीही न कंटाळता उत्तरे देता. आपल्या आपुलकीच्या वागणुकीमुळे तिचं मन मोकळं झालं आहे, ती फुलते आहे, ती खुलते आहे, माझी मधुश्री बोलते आहे, तुमच्या बरोबर आनंदाने डोलते आहे.

खरंतर ऑनलाईन आभासी पद्धतीने शिकवणे तितके सोपे नाही, परंतु आपले अध्यापन हे आपल्या नावाप्रमाणेच गोड शब्दांच्या रुग्णझुण नादातून रोज भेटायला येते. आपलं वर्णन करण्यासाठी मला मैथिलीशरण गुप्त यांच्या ओळींची साक्ष पटते -

शिक्षा लेना देना ध्येय मेरा है,
चिंता नाही बाहर उजाला या अंधेरा है।
चलना मुझे है बस अंत तक चलना,
गिरनाही मुख्य नहीं, मुख्य है संभलना।
फिरभी उठुनगा और बढ़ते रहुंगा मै,
इंसान हूं ज्ञान से चढके रहुंगा मैं।

आपल्या सारखे शिक्षक मुलांच्या आयुष्यात येणे म्हणजे भाग्य असते, मधुश्री आणि आम्ही देखील तुम्हाला कधीच विसरू शकणार नाहीत. माझ्या मधुश्रीच्या पाठीशी आपले आशीर्वाद सदोदित राहू देत. आपल्या शिकविण्यामुळे अनेक विद्यार्थ्यांचे आयुष्य उत्तम घडू देत, हीच कामना व्यक्त करते. मी आपली सदैव ऋणी आहे.

Bulgaria - Cormorant

The majority of species have dark feathers. The bill is long, thin and hooked.

स्वातंत्र्य दिन अहवाल.

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या स्कूल ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी आणि व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल, न-हे. या दोन्ही विभागांनी मिळून एकत्रित १५ ऑगस्ट २०२१ रोजी भारताचा स्वातंत्र्य दिन साजरा केला.

यावेळी संस्थेच्या व्यवस्थापन समितीचे सदस्य श्री. किरण बराटे सर, SOFT च्या प्राचार्या सौ. मंजुश्री हुंडेकर मॅडम, व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूलच्या मुख्याध्यापिका सौ. कांचन सातपुते मॅडम हे सर्व उपस्थित होते. या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून निवृत्त लष्करी अधिकारी श्री. अमोद वाघ सर, कोरोना योद्धा कु. निकीता खटाळ आणि कु. ऋतुजा नराळ हे लाभले होते. शाळेतील पूर्वप्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक पर्यवेक्षिका, शारीरिक शिक्षण शिक्षक, ग्रंथालय शिक्षिका, कला शिक्षिका, संगीत शिक्षिका, संगणक शिक्षिका, कार्यालयीन कर्मचारी यावेळी उपस्थित होते. स्वातंत्र्य दिनाचा संपूर्ण कार्यक्रम पत्रास लोकांच्या उपस्थितीत संपन्न झाला.

याप्रसंगी प्रमुख पाहुण्यांचा सत्कार तुळशीचे रोप, 'हिंमण्याच्या माळरानावर' हे पुस्तक देऊन करण्यात आला. भेटकार्ड देऊन सर्व मान्यवरांचे आभार मानण्यात आले.

ध्वजारोहणाच्या कार्यक्रमानंतर मान्यवर प्रमुख पाहुणे श्री. अमोद वाघ सर यांनी आपले अनमोल विचार मांडले. 'वेळेचे नियोजन कसे करावे'. याविषयी त्यांचे मार्गदर्शन खूप उद्धोदक ठरले. याप्रसंगी ते म्हणाले, आपण आपल्या रोजच्या प्रतिज्ञेमध्ये म्हणतो की, 'माझ्या देशाचा मला अभिमान आहे'. पण प्रत्येकाने असा विचार केला पाहिजे की आपल्या देशाला आपला अभिमान कसा वाटेल, आणि त्या दृष्टीने प्रयत्न केले पाहिजेत त्यासाठी त्यांनी वेळेच्या नियोजनाचे महत्त्व पटवून दिले.

कोरोनाच्या संकटाला धीराने सामोरे जात, वैकुंठ स्मशानभूमीत अनेक जीवांना अग्नी देण्याचे, त्यांच्यावर अंत्यसंस्कार करण्याचे महान कार्य करणाऱ्या कु. निकीता खटाळ आणि कु. ऋतुजा नराळ यांनी त्यांचे अनुभव कथन केले.

व्यवस्थापन समितीचे सदस्य माननीय श्री. किरण बराटे सर. यांनी स्वातंत्र्य दिनाच्या शुभेच्छा देत विद्यार्थ्यांना आवाहन केले की, आपण आपल्या देशाचे प्रतिनिधित्व करताना देशाबद्दलचा अभिमान व्यक्त केला पाहिजे. दोन्ही युवतींचा संदर्भ देत सर पुढे म्हणाले, देशाच्या स्वातंत्र्योत्तर विकासामध्ये महिलांच्या सक्षमीकरणाचे अनन्यसाधारण महत्त्व आहे.

याप्रसंगी SOFT च्या प्राचार्या सौ मंजुश्री हुंडेकर मॅडम आपले

मनोगत व्यक्त करताना म्हणाल्या, अण्णांप्रमाणेच त्यांच्या संस्थेतील विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या पायावर उभे राहून देशाच्या विकासाला खंबीर हातभार लावावा.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन शाळेच्या संगीत शिक्षिका सौ. रूपा शास्त्री यांनी केले.

भारताच्या स्वातंत्र्य दिनानिमित्त, या अमृत महोत्सवी वर्षात शाळेत पुढील उपक्रम घेण्यात आले.

१. पूर्वप्राथमिक विभागाने विद्यार्थ्यांना स्वातंत्र्य दिनाच्या माहितीचा व्हिडिओ तयार करून पाठवला.
२. शाळेतील प्राथमिक विभागातील कला शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांकडून कार्यानुभवाच्या तासाला कागदी बॅज तयार करणे, आणि चित्रकलेमध्ये झेंड्याचे चित्र काढणे, हे उपक्रम घेतले.
३. माध्यमिक विभागातील आठवी ते दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी 'स्वातंत्र्याची ७५ वर्ष' या विषयावर निबंध स्पर्धा घेण्यात आली.
४. संस्थेच्या गुणवत्ता समितीमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सर्व शिक्षकांनी कारगिल योद्ध्यांच्या शौर्य कथा हा उपक्रम ३ ऑगस्ट ते १५ ऑगस्ट पर्यंत राबवला. यामध्ये शिक्षकांनी ध्वनिफीत तयार केल्या आणि हया कथा व्हाट्सअपच्या माध्यमातून शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवल्या.
५. शिक्षकांनी स्वातंत्र्यदिनाच्या निमित्ताने सैनिकांना पत्रे पाठवून त्यांच्याप्रती असणारी आदराची भावना व्यक्त केली. विद्यार्थ्यांना ही सैनिकांना पत्रे पाठवण्यास प्रोत्साहन दिले.

स्वातंत्र्य दिनाच्या संपूर्ण कार्यक्रमाला विद्यार्थ्यांनी आणि शिक्षकांनी थेट प्रक्षेपणातून आभासी स्वरूपात उपस्थिती नोंदवली. या कार्यक्रमाची लिंक विद्यार्थ्यांना पाठवण्यात आली होती. कार्यक्रम सकाळी ७.५० ते ८.३० या वेळेत संपन्न झाला. कार्यक्रमात 'आत्मनिर्भर भारताच्या' घोषणा दिल्या गेल्या.

कार्यक्रमाची सांगता संपूर्ण वंदेमातरम् म्हणून करण्यात आली.

Yemen - Golden-winged grosbeak

The Arabian golden-winged grosbeak or Arabian grosbeak is a finch found in Saudi Arabia, Oman and Yemen.

मराठी शैक्षणिक खेळ उद्घाटन सोहळा - अहवाल

धन्य आमुची माय मराठी
धन्य साहित्यसंपदा।
वाचू आनंदे लिहू नेमाने
वाङ्मय रसात न्हाऊ सदा॥

विद्यार्थ्यांची मराठी भाषेबद्दल गोडी निर्माण व्हावी, या हेतूने २०१८-१९ साली 'व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल' येथे मराठी मंडळाची स्थापना झाली.

मराठी मंडळातर्फे सुंदर हस्ताक्षर उपक्रम, उत्कृष्ट वाचक उपक्रम, मनाचे श्लोक पाठांतर, कवी-कवयित्री यांचे कवितासंग्रह तयार करणे, मराठी व्यवसायमाला यांचे लेखन करणे असे उपक्रम घेतले जातात.

• २०२१-२२ साली मराठी मंडळातर्फे खालीलप्रमाणे उपक्रम घेण्यात आले.

१. शाळेत ५० सुविचारांचे लेखन करण्यात आले.
२. मराठी शिक्षकांनी सुप्रसिद्ध कवी-कवयित्री यांच्या ५० कवितांचे ध्वनिमुद्रण केले.
३. मराठी साहित्यिकांची माहिती असणारे २५ तक्ते तयार करण्यात आले.
४. इयत्ता सहावी-सातवीचा 'मराठी विषयाचा प्रकल्प' नाविन्यपूर्ण पद्धतीने घेण्यात आला. प्रकल्पाचा विषय कला-क्रीडा, व्यायाम, खेळ, समाजकार्य अशा विविध क्षेत्रातील १८ मान्यवरांच्या 'ऑनलाईन मुलाखती' हा होता. विद्यार्थ्यांचे संभाषण कौशल्य, गटकार्य, आत्मविश्वास वाढविण्यासाठी हा प्रकल्प उपयुक्त ठरला.
५. मराठी विषय शिक्षकांनी मराठी व्याकरणाचे २२ शैक्षणिक खेळ तयार केले
 - मराठी शैक्षणिक खेळाची उद्दिष्टे' खालीलप्रमाणे,
 - अ. खेळाद्वारे व्याकरणाचे अध्यापन करणे.
 - ब. विद्यार्थ्यांची व्याकरणाची भीती दूर करणे.
 - क. मराठी भाषासमृद्ध करणे.
 - ड. मराठी शब्दसंपत्ती वाढविणे.
 - इ. आपले मत मातृभाषेमध्ये व्यक्त करता येणे.

मराठी शैक्षणिक खेळ' खालीलप्रमाणे,

अनु क्र.	खेळाचे नाव	विषय
१	खेळ स्वरचिन्हांचा	स्वरचिन्हे
२	त्रिवेणी संगम	व्यंजन
३	शब्द संचय	स्वरचिन्हे
४	जोडसाखळी	यमक जुळणारे शब्द
५	सरळ शब्दांचा खेळ	शब्दवाचन
६	मामाचं पत्र	लिंग ओळखा
७	मी वचन बदलत आहे.	वचन
८	शंभो शिव शंकरा	समानार्थी शब्द
९	जोडी तुझी माझी	जोडशब्द
१०	शक्य-अशक्य	विरुद्धार्थी
११	नामांची पत्रपेटी	नाम व नामाचे प्रकार
१२	गोष्ट एका फुलाची	सर्वनाम
१३	टिक -टिक वाजते डोक्यात	मराठी भाषेत घड्याळ वाचन
१४	फुलं वेचूया	विशेषण
१५	विद्यावाणी	वाकप्रचार
१६	सुदर्शन चक्र	टंग ट्विस्टर
१७	खेळ रंगला	हलंत शब्द
१८	लगोरी क्रियाविशेषणांची	क्रियाविशेषण अव्यय
१९	शोधा पाहू मी कुठे?	शब्दयोगी अव्यय
२०	शोधा पाहू मी कोण?	उभयान्वयी अव्यय
२१	ओळखा पाहू मी कोण?	केवलप्रयोगी अव्यय
२२	गोष्टी रचूया	क्रियापद

१८ एप्रिल २०२२ रोजी 'भारतरत्न महर्षी अण्णा कर्वे' यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून 'मराठी शैक्षणिक खेळांचे प्रदर्शन' भरविण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी गटांनुसार वरील २२ खेळ प्रमुख पाहुण्यांना व पालकांना खेळून दाखवले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. संजीव नलावडे (पक्षीतज्ञ व निवृत्त प्राध्यापक फर्ग्युसन महाविद्यालय), कार्यक्रमाचे अध्यक्षपद सौ. सीमाताई कांबळे (व्यवस्थापक मंडळ सदस्य, 'महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था') यांनी भूषविले.

कार्यक्रमास उपस्थित मान्यवर, सर्व विद्यार्थी, पालक यांचा उदंड प्रतिसाद मिळाला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष सौ. सीमाताई कांबळे यांनी आपल्या भाषणात शिक्षकांनी तयार केलेल्या या शैक्षणिक खेळांचे तसेच विद्यार्थी आत्मविश्वासपूर्वक शैक्षणिक साहित्याचे स्पष्टीकरण करत होते याचे खूप कौतुक केले. कार्यक्रमाच्या सर्व मान्यवरांच्या कौतुकाने शिक्षक व विद्यार्थी आनंदित झाले. अशाप्रकारे 'मराठी शैक्षणिक साहित्य उद्घाटन सोहळा' उत्साहात संपन्न झाला.

Djibouti - Djibouti Francolin

It is critically endangered and found only in Djibouti, a nation in the Horn of Africa.

"Innocence Growing To Excellence अर्थात, निरागसतेतून उत्कृष्टतेकडे या ब्रीदवाक्याच्या पायावर उभी असलेली यशस्वी इमारत, म्हणजेच 'व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल, नव्हे. शाळेच्या ब्रीदवाक्यानुसार विद्यार्थ्यांचा निरागसपणा जपत त्याला उत्कृष्टतेकडे -उच्चतेकडे नेण्यासाठी या शाळेतील प्रत्येक मानवी घटक सतत सक्रिय असतो. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा, त्यांना प्रत्यक्ष अनुभूतीतून अध्ययन करता यावे, त्यांचे निसर्गाशी नाते दृढ व्हावे, यासाठी शाळेमध्ये विविध प्रकल्प राबवले जातात. जसे की, बेलोरा फुलपाखरू उद्यान शाळेमध्ये बहरलेले आहे. तसेच प्रत्यक्ष अनुभूतीसाठी सुसज्ज अशी गणित प्रयोगशाळा, विज्ञान प्रयोगशाळा, संगणक प्रयोगशाळा कार्यानुभव प्रयोगशाळा, संगीत प्रयोग शाळा आणि प्रशस्त असे क्रीडांगण देखील उपलब्ध आहे.

या नवोपक्रमामध्ये आणखी एक मानाचा तुरा म्हणजे, 'me' या भूगोल प्रयोगशाळेचे उद्घाटन दिनांक ५ सप्टेंबर २०२१ रोजी संपन्न झाले. या कार्यक्रमाची सुरुवात भारतमाता व आदरणीय महर्षी कर्वे यांचे प्रतिमा पूजन व आश्रमगीत गायनाने झाली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक शाळेच्या मुख्याध्यापिका सौ. कांचन ताई सातपुते यांनी केले.

प्रयोगशाळेचे उद्घाटन, महाराष्ट्राचे जलनायक' म्हणून ख्याती असलेले, मा. डॉ. डी. जी. देशकर सर यांच्या शुभहस्ते झाले. त्यांनी मनोगतामध्ये, प्रत्यक्ष अनुभवातून शिक्षणाचे महत्त्व आणि जल साक्षरता या प्रकल्पामध्ये केलेल्या कृती याबद्दल माहिती सांगितली, जसे की एका गावामध्ये पाण्याचे पासबुक तयार केले गेले व विद्यार्थ्यांना पासबुकमध्ये नोंदी करण्यासाठी प्रोत्साहित केले. जेणेकरून पाण्याच्या योग्य बापराकडे विद्यार्थी व त्याच्या कुटुंबीयांचे लक्ष वेधले गेले आणि पाण्याचे महत्त्व समजले. अशा अनेक कृती व उपक्रमांबद्दल प्रेरणादायी विचार मांडले. त्यांच्या विचारांमुळे संपूर्ण भारत जल जागृत होण्यास नक्कीच सहाय्य होईल या बद्दल शाश्वती वाटते.

तसेच, कार्यक्रमाची शोभा वाढविण्यासाठी, महर्षी कर्वे स्त्री संस्थेचे कार्याध्यक्ष मा. श्री. रवींद्र देव सर, शाळा समिती अध्यक्ष मा. डॉ. धनंजय कुलकर्णी सर, संस्थेचे सदस्य श्री. जयंत इनामदार सर, तसेच, संस्थेचे सचिव मा. डॉ. पी. व्ही. शास्त्री सर हे सर्वजण उपस्थित होते. या बरोबरच महर्षी कर्वे स्त्री संस्थेच्या अनेक शाळांचे मुख्याध्यापक आणि संस्थेच्या छत्रछायेखाली कार्यरत असणाऱ्या व्हिजन इंग्लिश मिडीयम स्कूल या शाळेचे कर्मचारी देखील उपस्थित होते. उद्घाटनाच्या या

कार्यक्रमात यू-ट्यूब द्वारे सुमारे २१०० संख्येने शाळेतील सर्व विद्यार्थी व पालकांनी उपस्थिती नोंदवली.

अशा प्रकारे, आताच्या ताळेबंदीच्या काळात देखील सर्वांना चैतन्य देण्यासाठी शाळेच्या विविध उपक्रमांचा हातभार लागत आहे.

कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकामध्ये शाळेच्या मुख्याध्यापिका यांनी भूगोल प्रयोगशाळा निर्मिती मागील हेतू व उद्दिष्टे सांगितली तसेच भूमी या प्रयोगशाळेच्या माध्यमातून केलेले विविध प्रयोग, कृती याबद्दल माहिती सर्वासमोर सादर केली.

त्यांनी असे सांगितले की, स्वामी विवेकानंद एकदा म्हणाले होते; की भारतात आपल्याला 'एक व्यक्ती एक मिशन असणे आवश्यक आहे याच विचाराला पुष्टी देऊन आम्ही असे म्हटले की एक व्यक्ती एक मिशन एक व्हिजन आणि या विचारांची प्रचिती येण्यासाठी आम्ही सर्वजण एकत्रित कार्य करीत आहोत. जेव्हा एका व्यक्तीचे मिशन ठरते त्यानुसार तिची दृष्टी बदलते यातून तिचे कल्याण तर होतेच त्याचबरोबर समाजाचे सुद्धा कल्याण होते या विचाराला अनुसरून विद्यार्थ्यांचे कल्याण करण्यासाठी, आमचे प्रेरणास्थान माननीय महर्षी कर्वे यांचे संस्कार तसेच संस्थेचा वारसा आणि आमच्या शाळेच्या शिक्षणाचे बीद लक्षात ठेवून, आम्ही सतत विद्यार्थ्यांसाठी सृजनशील अशी योजना करत असतो. यावर्षी भूगोल प्रयोगशाळा करण्याचा मानस केला गेला.

खरं तर, शिक्षक नेहमीच आपल्या विद्यार्थ्यांना काही ना काही सजनशील, आकलनक्षम आणि प्रेरणादायी देण्याचा प्रयत्न करत असतात. आपल्या विषयात गोडी निर्माण व्हावी, विषय समजावा. अधिक सोपा व्हावा, विषयाचे उत्तम अध्ययन व्हावे यासाठी शिक्षक सतत प्रयत्नशील असतात. बहुधा, भाषा विषय अध्ययनामध्ये विद्यार्थ्यांना रुची असते. परंतु, जीवनावश्यक जीवन मूल्य शिकवणारे विषय जसे विज्ञान, गणित, इतिहास, भूगोल हे विषय मुलांना कंटाळवाणे चाटतात. एक वेळ गणित, विज्ञान विषयाचे अध्ययन मुले करतात. परंतु, इतिहास भूगोल विषयाचा आवर्जून आवडीने अभ्यास केला जात नाही. मुले पाठांतर करून गुण मिळवतात. परंतु, आपली संस्कृती आपल्या दैनंदिन जीवनातून शिकवली जाते, सकाळी उठल्यापासून 'कराग्रे वसते लक्ष्मी' ते शुभं करोति म्हणण्यापर्यंत, त्यातील श्लोकांनी आपल्यावर संस्कार केले जातात. त्यामुळे, आपण चांगले नागरिक होत

असतो. आपल्या संस्कृतीचा इतिहास, आपली खाद्यसंस्कृती, नद्यांना देवते समान मानणे, उत्तम नागरिक कसा असावा, या सगळ्याचे शिक्षण आपल्याला इतिहास- नागरीक शास्त्रातून समजते जेव्हा आपण इतिहास विषय शिकवतो तेव्हा त्याची पाळेमुळे ही आपल्याला भूगोलातच सापडतात.

इतिहास आणि भूगोल या विषयातील अमूर्त संकल्पना न समजल्यामुळे ते विषयी कंटाळवाणे वाटतात. या अमूर्त संकल्पनांना मूर्त स्वरूप कसे द्यावे यावर विचार मंथन केले गेले आणि त्यातून अनेक पैलू समोर आले जसे की,

१. जुन्या काळातील अनुभव आणि आधुनिक काळातील अभ्यासक्रमाच्या अपेक्षा याची सांगड घालणे.
२. काही संकल्पनांचा अर्थ नव्याने समजून देणे. जुन्या संकल्पना स्पष्ट करणे जसे, 'सहल' ही संकल्पना आता बदलली आहे. पूर्वी सहल म्हणजे निसर्गाचा आस्वाद घेणे, निसर्गाच्या कुशीत रममाण होणे, असा अर्थ होता, परंतु, आता मॉल, सिनेमागृहे ही सहलीची ठिकाणे झाली आहेत.
३. भौगोलिक साधन साधनसंपत्तीचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून दिले पाहिजे यासाठी शहरीकरण, आधुनिकीकरण आणि जागतिकीकरणाच्या माध्यमांसह समृद्ध संस्कृती आणि परंपरा यांचे एकत्रीकरण घडवून आणले पाहिजे.

हे वरील विचार भूगोल विषयाच्या माध्यमातून मुलापर्यंत पोहोचण्यासाठी भूगोल प्रयोगशाळा तयार करण्यात यावी असे ठरले.

भूगोल हा अतिशय रंजक असा विषय आहे विविधतेने नटलेल्या सृष्टीचा अभ्यास या विषयांमध्ये असतो उत्तुंग पर्वतरांगा, नयनरम्य निसर्ग, खडकांचे विविध अविष्कार, विविध रंगछटा असलेली जमीन, नटलेली वसुंधरा, खळाळून वाहणाऱ्या नद्या, धबधबे, आणि जंगलाचे विविध प्रकार या प्राकृतिक घटकांनी नटलेला भूगोल हा विषय या प्राकृतिक घटकांची आकर्षक चित्रे शाळेच्या भिंतीवर रेखाटलेली आपणाला पहावयास मिळणार आहेत. तसेच, मानवी घटकाचा अभ्याससुद्धा भूगोलामध्ये केला जातो जसे की घरांचे विविध प्रकार, पोशाख, अन्न, वस्त्र, व्यवसाय, याबद्दल विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये कुतूहल निर्माण व्हावे, विषयाची

गोडी लागावी या विचारातून साकार झाली आमची 'भूमे' ही प्रयोगशाळा..

भूगोल प्रयोग शाळेच्या विकासांमुळे प्रत्येक शिक्षकाला भूगोलाद्वारे प्रत्येक विद्यार्थ्यांमध्ये मूल्याधारित आणि सृजनशील विचार करण्याची प्रवृत्ती विकसित होण्यास मदत होईल. त्यामुळे, विद्यार्थ्यांना निसर्गातील विविध घटक, भौगोलिक विविधता यांचा परिचय होईल. प्रत्यक्ष सहभागामुळे अमूर्त संकल्पना मूर्त होतील आणि अध्ययन अध्यापन प्रक्रिया प्रभावी होईल. विद्यार्थी आणि भूमाता याची नाळ जोडली गेली की मुले भूगोल या विषयाशी एकरूप होतील. प्रत्येकातील me हा भूमीशी जोडला गेला आहे म्हणून या प्रयोगशाळेचे नामकरण भूमेअसे केले आहे.

या भूगोल प्रयोगशाळेच्या कार्यात विद्यार्थी व पालकांनी उत्साहाने सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांनी तयार केलेले ४२ वक्ते, ४९ प्रतिकृती, २६ घरांचे प्रकार ४० प्रकारचे दगड आणि ८३ प्रकल्प जे राष्ट्र आणि शहर यांची माहिती देणारे आहेत. विविध भौगोलिक कोडी, मासिके, पुस्तके, नकाशे, भिंतीपत्रके, खेळ, नाण्यांचा व तिकिटांचा संग्रह, मातीचे वेगवेगळे प्रकार, विशिष्ट प्रदेशातील प्राणी व वनस्पती यांचे प्रकार अशा अनेक विविध प्रतिकृती आणि अनेक शैक्षणिक साधने जी शिक्षक व विद्यार्थ्यांनी तयार केलेली आहेत. असा भौगोलिक घटकांचा खजिना या सुसज्ज अशा भूगोल प्रयोगशाळेमध्ये आहे. या भूगोल प्रयोगशाळेच्या माध्यमातून विद्यार्थी भूगोल विषयाचे सहज-सोप्या पद्धतीने आणि प्रत्यक्ष

अनुभूतीतून शिक्षण घेऊन आपले अध्ययन प्रभावी करू शकेल अशी खात्री वाटते. विद्यार्थी आणि भूमाता यांचे नाते जुळले की, विद्यार्थी आनंदाने भूगोल या विषयाचा अभ्यास करतील. अशा या भूगोल प्रयोगशाळेचे दिनांक पाच सप्टेंबर, म्हणजेच शिक्षक दिनाच्या दिवशी उद्घाटन करून समितीने ही प्रयोगशाळा शिक्षकांना गुरुदक्षिणा म्हणून दिली असे म्हटल्यास वावगे ठरणार नाही.

कार्यक्रमाची सांगता वंदे मातरम् गायनाने झाली. 'भूमे प्रयोग शाळा, जिथे भूगोलाचा लागेल लळा॥' आवर्जून नक्की भेट द्या.

Belarus - The White Stork

The White Storks, can sleep standing up, even more impressive is their ability to do so standing on only one leg.

- भूगोल प्रयोगशाला

Uzbekistan - Dalmatian Pelican - The average weight is 11–15 kg (24-33 lbs). The wings are around 3 m (10 ft) across. It is the world's heaviest flying bird on average.

14th June 2004

Innocence Growing To Excellence.